

RAADSINFORMATIEBRIEF

16R.00150

Van : college van burgemeester en wethouders

Datum : 4 oktober 2016

Portefeuillehouder(s) : wethouder de Weger

16R.00150

Portefeuille(s) : Beheer openbare ruimte

Contactpersoon : W. van Bodegraven

Tel.nr. : 8304

E-mailadres : bodegraven.w@woerden.nl

Onderwerp:

Notitie 'Groenblauw omgevingsplan, de streefbeelden per wijk'

Kennisnemen van:

De notitie 'Groenblauw omgevingsplan, de streefbeelden per wijk' die wij hebben vastgesteld.

Inleiding:

De gemeenteraad heeft op 30 januari 2014 het Groenblauw omgevingsplan 2014 – 2023 met daarin de visie vastgesteld. De notitie 'Groenblauw omgevingsplan, de streefbeelden per wijk' is een uitwerking hierop.

Dit deel is een verdiepingsslag: een per wijk of kern uitgewerkte visie, die concrete uitgangspunten oplevert voor de inrichting en het beheer van het gemeentelijk water en groen. Op deze manier kunnen wij maatwerk leveren: de inrichting en het beheer van water en groen afstemmen op de in het specifieke gebied levende wensen van bewoners en gebruikers.

Deze notitie was eind 2014 gereed. Deze notitie is door ons aangehouden hangende de evaluatie van IBOR. Nu het verbetertraject voor IBOR loopt hebben wij deze notitie nogmaals aan de dorps- en wijkplatforms voorgelegd. Na actualisatie van de notitie hebben wij besloten deze notitie vast te stellen en u als gemeenteraad te informeren.

Kernboodschap:

Differentiatie per wijk of kern

Elke wijk en elke kern in de gemeente Woerden heeft zijn eigen ruimtelijke kenmerken én zijn eigen bewoners en gebruikers. De gebruiksmogelijkheden én -wensen voor het openbaar water en groen verschillen daarom per gebied. De gemeente is verantwoordelijk voor de inrichting, het beheer en het onderhoud van het gemeentelijk water en groen. In de leefomgeving van de bewoners van de gemeente Woerden speelt gemeentelijk water en groen een essentiële rol.

De wijk in

Gedurende het proces om deze notitie te schrijven is de gemeente de 'wijk' ingegaan. In elke woonwijk en in elke dorpskern is een inloopbijeenkomst gehouden om te horen hoe mensen het water en groen daar beleven en te inventariseren wat wensen, kwaliteiten en gebreken zijn. Inwoners ontvingen per brief een uitnodiging en de inloopbijeenkomst werd uiteraard ook gecommuniceerd via de gebruikelijke gemeentelijke

communicatiekanalen.

Oud en jong

Kinderen van nu zijn de volwassenen van morgen. Daarom is het belangrijk ook de meningen en ideeën van kinderen te horen. Elke inloopbijeenkomst startte daarom bewust ná schooltijd en vond waar mogelijk plaats op basisscholen, aan het eind van de middag. Zo kon de gemeente met inwoners van alle leeftijden praten over vragen als: 'Wat vindt u van het water/groen?', 'Hoe beleeft u het?', 'Hoe gebruikt u het?', 'Hoe tevreden bent u?', 'Wat kan er volgens u beter?' en 'Wat mist u hier?'.

Respons

De opkomst lag per wijk tussen de 10 in Zegveld en ca. 60 inwoners in Harmelen en de grote wijken in Woerden. Door inwoners én medewerkers van de gemeente zijn de inloopbijeenkomsten als positief ervaren. De bewoners omdat zij de gelegenheid hadden hun wensen, ideeën, vragen en klachten te ventileren en er naar hen geluisterd werd. De medewerkers van de gemeente omdat zij door dit contact een beter beeld krijgen van wat er per wijk en kern onder inwoners speelt. Op de meeste inloopbijeenkomsten kwamen ook schoolgaande kinderen hun zegje doen; meestal kwamen zij in gezelschap van hun moeder, vader, vriendje of vriendinnetje. Naast de input die bewoners tijdens de inloopbijeenkomsten leverden, reageerden ook tientallen inwoners per email, brief of telefoon om een reactie te geven. De rode draad van de opmerkingen zijn verwerkt in de notitie. De concrete opmerkingen waar de beheerder direct actie op kon ondernemen zijn opgepakt.

Drie typen leefomgevingen

In het eerste deel van het Groenblauw omgevingsplan (zie bijlage 3) staat omschreven dat de gemeente onderscheid maakt in drie typen leefomgevingen. Dit zijn de streefdoelen voor de (her)inrichting en beheer van het areaal groen en water.

De gezonde leefomgeving

Het water en het groen in dit type leefomgeving spelen een zo groot mogelijke rol in de volksgezondheid. Bewoners kunnen het groen en het water gebruiken voor hun eigen gezondheid: sporten, bewegen, rusten, ontspannen, spelen, contact met anderen, moestuinen, fruit- en notenbomen, bessenstruiken en eetbare planten en bloemen.

De natuurlijke leefomgeving

Dit type leefomgeving zorgt voor een optimale ecologische ondersteuning. Water en groen worden vooral ingezet om het landschap te versterken en de biodiversiteit te vergroten. Voor flora en fauna zijn doelsoorten bepaald (zie kaderinzet); voor met name deze dieren en planten willen we een aantrekkelijk en gezond leefklimaat creëren en handhaven.

De hoogwaardige leefomgeving

Het water en het groen wordt vooral benut om de omgeving de gewenste uitstraling te geven. Afstemming met elementen in de openbare ruimte en architectuur is hiervoor voorwaarde voor succes.

Inhoud en opbouw notitie

Op basis van de kernmerken van de wijk en de input van de bewoners hebben wij deze typen leefomgevingen toegewezen en uitgewerkt per wijk. De notitie bevat per woongebied en bedrijventerrein een aparte paragraaf. Al deze paragrafen zijn op dezelfde manier opgebouwd:

- een kaart van de groenblauwe structuur en de mogelijkheden voor participatie.
- een schema met informatie over de wijk
- input vanuit bewoners;
- uitwerking van de gemeentelijke visie;
- kaart waarin het gewenste type leefomgeving is ingekleurd.

Vervolg:

Beheerplan

Nu dit tweede deel klaar is, werken wij aan het derde en laatste deel van het groenblauwe omgevingsplan. In dat deel vertalen wij de visie en uitgangspunten in nieuwe beheerplan: het groenblauwe beheerplan. Alle vigerende plannen die met water of groen te maken hebben worden in het nieuwe beheerplan opgenomen.

Medio 2016 is het beheerplan klaar en zullen wij dit plan vaststellen. Het groenblauwe beheerplan bevat de

producten:

- Bomen;
- (Gras)bermen, droge oevers, plasbermen, bollen en poelen;
- Beplanting (heesters, bosplantsoen, hakhout, vaste planten, etc.).
- Baggeren;
- (Natuurvriendelijke) natte oevers en beschoeiing;
- Duikers;
- Overige onderhoud water.

Het beheerplan is gebaseerd op de kernwaarden veiligheid, ecologie, duurzaamheid en innovatie. Per streefbeeld en per gebied/wijk worden de beleidsuitgangspunten concreet gemaakt naar beheermaatregelen, zoals onderhoudsfrequentie, type onderhoud en samenwerking in beheer met inwoners en bedrijven.

Voor bewoners

Als het nieuwe beheerplan in uitvoering gaat, ondervinden de inwoners wat de gemeentelijke visie en het gemeentelijke beleid voor de eigen leefomgeving betekent. Ook al is het beheerplan nog niet vastgesteld, vanaf 2015 wordt al wel zoveel mogelijk conform beleidsuitgangspunten van de notitie gewerkt.

Meldingen van bewoners zijn voor ons een indicator over de tevredenheid over het gevoerde beheer. Daarnaast is het belangrijk om met inwoners in gesprek te blijven over hún beleving van de groenblauwe openbare ruimte. Want tijden veranderen. Kinderen worden groot, de bevolkingssamenstelling verandert en daarmee de wensen voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte ook. Naast de informele en incidentele contacten met bewoners en de overleggen met belangenpartijen, gaat de gemeente voor dit onderwerp minimaal eens in de vijf jaar de wijk in om ervaringen van bewoners te horen. Op basis van deze input kunnen de beleidsuitgangspunten van deze notitie worden aangepast.

Bijlagen:

1. Notitie 'De streefbeelden per wijk', Groenblauw omgevingsplan 2014-2023, corsanr. 16.021968
  2. Terugkoppeling bijeenkomsten groenblauw omgevingsplan, corsanr. 14i.05413.
  3. Groenblauw omgevingsplan deel 1, de gemeentelijke visie op water en groen, corsanr. 13i.05295.
-

De secretaris

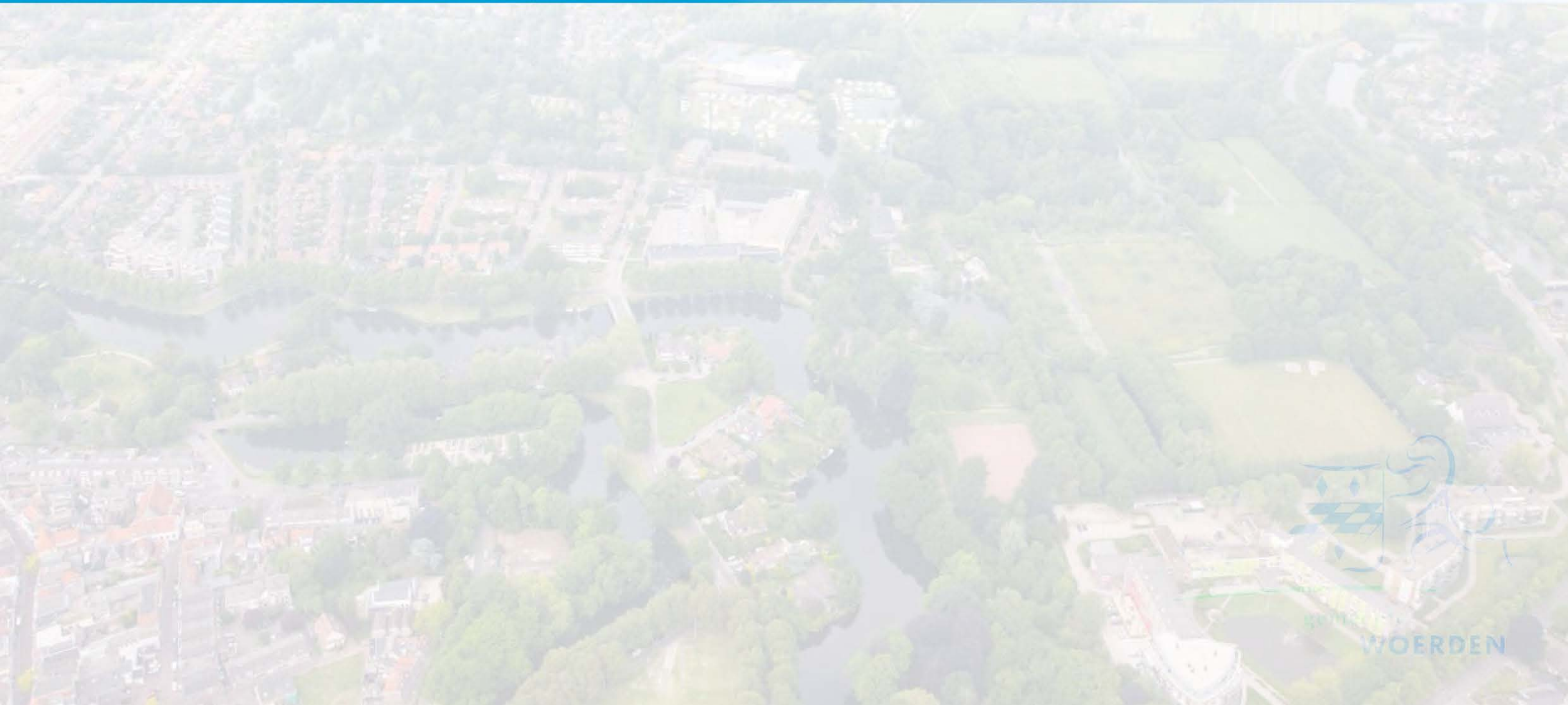

drs. M.H.J. van Kruijsbergen MBA

De burgemeester

V.J.H. Molkenboer

Groenblauw omgevingsplan 2016 / 2023

De streefbeelden per wijk

Inhoud

Leeswijzer	blz. 3
Inleiding	blz. 4
De wijken/gebieden	
Binnenstad	blz. 6
Bomen- en Bloemenkwartier	blz. 8
Harmelen	blz. 10
Kamerik en Kanis	blz. 12
Molenvliet	blz. 18
Schilderskwartier en Vogelbuurt	blz. 20
Snel en Polanen en Waterrijk	blz. 24
Staatsliedenkwartier en Meander	blz. 28
Zegveld	blz. 32
Bedrijventerreinen	blz. 34
Buitengebied	blz. 38
Nawoord/het vervolg	blz. 39
Colofon	blz. 40

Leeswijzer

Dit tweede deel van het groenblauw omgevingsplan is uiteraard een logisch vervolg op het eerste deel. In dát deel staat hoe de gemeentelijke visie op water en groen luidt en welk type leefomgeving de gemeente wil creëren. In dit tweede deel is deze visie per wijk verder uitgewerkt.

In de inleiding wordt even kort herhaald welke drie verschillende types leefomgeving de gemeente nastreeft. Vervolgens leest u wat de gemeente heeft gedaan om juiste keuzes te maken en die keuzes af te stemmen en mede te laten bepalen door bewoners/gebruikers van de verschillende kernen, wijken en bedrijventerreinen.

Daarna volgt per woongebied - de kernen en wijken zijn in alfabetische volgorde gerangschikt - een aparte paragraaf. Al deze paragrafen zijn op dezelfde manier opgebouwd:

- een kaart van de groenblauwe structuur;
- een schema met informatie over het areaal;
- input vanuit bewoners;
- uitwerking van de gemeentelijke visie;
- kaart waarin het gewenste type leefomgeving is ingekleurd.

De daarop volgende twee hoofdstukken gaan over de keuzes die gemaakt zijn voor het buitengebied en de vijf bedrijventerreinen, die de gemeente rijk is.

Het derde en laatste deel van het groenblauw omgevingsplan verschijnt eind 2016. In dit deel worden de in dit document genoemde uitgangspunten vertaald naar onderhoud- en inrichtingseisen. Het nawoord geeft alvast een doorkijkje.

Woerden, augustus 2016

Inleiding

Deze notitie gaat over het groenblauw in de wijk en is een logisch vervolg op deel 1 van het Groenblauw Omgevingsplan 2014/2023 van de gemeente Woerden. In dát deel is de gemeentelijke visie verwoord. Dit tweede deel is een verdiepingsslag: een per 'wijk' uitgewerkte visie, die concrete uitgangspunten oplevert voor de inrichting en het beheer van het gemeentelijk water en groen. Ook is aandacht besteed aan de beleidsnota's die van invloed zijn op de groenblauwe ruimte zoals de nota op dierenwelzijn, nota op visbeleid (in ontwikkeling) en de nota op sporten, spelen en bewegen.

Op deze manier kan de gemeente maatwerk leveren: de inrichting en het beheer van het water en groen afstemmen op de in dat specifieke gebied levende wensen van bewoners en gebruikers.

Bewoners centraal

Elke wijk en elke kern in de gemeente Woerden heeft zijn eigen ruimtelijke kenmerken én zijn eigen bewoners/gebruikers. De gebruiksmogelijkheden én -wensen voor het openbaar water en groen verschillen daarom per gebied. De gemeente is verantwoordelijk voor de inrichting, het beheer en het onderhoud van het gemeentelijk water en groen. In de leefomgeving van de bewoners van de gemeente Woerden speelt dat gemeentelijk water en groen een essentiële rol. Daarom wil de gemeente de inrichting, het beheer en het onderhoud zo goed en zo veel mogelijk afstemmen op de in een gebied levende wensen van bewoners en gebruikers.

In dialoog

Bij de ontwikkeling van de in deel 1 omschreven visie heeft de gemeente zoveel mogelijk inwoners betrokken. Onder andere werd meegedacht door Wijkplatform Bomen- en Bloemenkwartier, Stichting Hugo Kotenstein, De Raetgever Stadsimker, Dorpsplatform Zegveld, IVN Woerden, KNNV Woerden en Stichting Landgoed Bredius.

De wijk in

Gedurende het proces om deze notitie te schrijven is de gemeente de 'wijk' ingegaan. In elke woonwijk en in elke dorpskern is in een centraal gelegen school een inloopbijeenkomst gehouden om te horen hoe bewoners het water en groen in hun buurt beleven én om te inventariseren wat wensen, kwaliteiten en gebreken zijn. Inwoners ontvingen per brief een uitnodiging en de inloopbijeenkomst werd uiteraard ook gecommuniceerd via de gebruikelijke gemeentelijke communicatiekanalen (website, gemeentepagina).

Oud en jong

Kinderen van nu zijn de volwassenen van morgen. Daarom is het belangrijk ook de meningen en ideeën van kinderen te horen. Elke inloopbijeenkomst startte daarom bewust ná schooltijd, aan het eind van de middag. Zo kon de gemeente met inwoners van alle leeftijden praten over vragen als: 'Wat vindt u van het water/groen?', 'Hoe beleeft u het?', 'Hoe gebruikt u het?', 'Hoe tevreden bent u?', 'Wat kan er volgens u beter?' en 'Wat mist u hier?'.

Respons

De opkomst lag tussen de 10 in Zegveld en ca. 60 inwoners in Harmelen en de grote wijken in Woerden. Door inwoners én medewerkers van de gemeente zijn de inloopbijeenkomsten als positief ervaren. De bewoners omdat zij de gelegenheid hadden hun wensen, ideeën, vragen en klachten te ventileren en er naar hen geluisterd werd. De medewerkers van de gemeente omdat zij door dit contact een beter beeld krijgen van wat er per wijk en kern onder inwoners speelt. Op de meeste inloopbijeenkomsten

kwamen ook schoolgaande kinderen hun zegje doen; meestal kwamen zij in gezelschap van hun moeder, vader of vriendje of vriendinnetje.

Naast de input die bewoners tijdens de inloopbijeenkomsten leverden, reageerden ook tientallen inwoners per email, brief of telefoon om een reactie te geven.

Drie typen leefomgevingen

In deel 1 staat omschreven dat de gemeente onderscheid maakt in drie typen leefomgevingen:

De gezonde leefomgeving

In dit type leefomgeving levert het water en het groen een zo groot mogelijke bijdrage aan de volksgezondheid. Bewoners kunnen het groen en water gebruiken voor hun eigen welzijn. Lekker sporten, spelen, wandelen en relaxen bijvoorbeeld. Maar ook: moestuinen, fruit- en notenbomen, bessenstruiken, andere eetbare planten en bloemen én het groen en het water inzetten om minder onaangename gevolgen van de opwarming van de aarde te ervaren: bomen zorgen bijvoorbeeld ook voor schaduw, verkoeling en luchtzuivering.

De natuurlijke leefomgeving

Dit type leefomgeving zorgt voor een optimale ecologische ondersteuning. Water en groen worden vooral ingezet om het landschap te versterken en de biodiversiteit te vergroten. Voor flora en fauna zijn doelsoorten bepaald (zie kaderinzet); voor met name deze dieren en planten willen we een aantrekkelijk en gezond leefklimaat creëren en handhaven.

De hoogwaardige leefomgeving

Het water en het groen wordt vooral benut om de omgeving de gewenste uitstraling te geven. Afstemming met elementen in de openbare ruimte en architectuur is hiervoor voorwaarde voor succes.

Doelsoorten

Dieren die we in het water willen (blijven) zien zijn: snoek, blankvoorn, ruisvoorn, bittervoorn, kleine modderkruiper en platte schijfhoorn.

In de omgeving van het water, op de oever, het land en in de lucht zetten we in op de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis, de laatvlieger, de watervleermuis, de meervleermuis, de rosse vleermuis, de egel, de bunzing, de meerkikker, de rugstreeppad, de heikikker, de ringslang, de groene glazenmaker, de vroege glazenmaker, de gekielde schijfhoren, de distelvlinder, de grutto, de kempaan, de Kievit, de zwarte stern, de purperreiger, de roerdomp, de watersnip, de lepelaar, de blauwborst, de kleine karekiet, de ijsvogel, de fuut, de ooievaar, de visdief, de grote gele

Inleiding

kwikstaart en de bruine kiekendief.
Flora, die we in het water willen (blijven) zien zijn: watergentiaan, fonteinkruiden, gele plomp, krabbenscheer, en het gewone blaasjeskruid.
In de omgeving van het water, op de oever en het land zetten we in op: gele helmbloem, steenbeekvaren, tongvaren, muurvaren, mannetjesvaren, eikvaren, rietorchis, egelboterbloem, gevlekte orchis, grote ratelaar, heelblaadjes, moerasrolklaver, kale jonker, pinksterbloem, zwanenbloem, grote kattenstaart, koninginnekruid, gele lis, gewone dotterbloem, echte koekoeksbloem, wilde kievitsbloem en lisdodde.

Kernwaarden groen en water

In deel 1 is omschreven dat vier kernwaarden van de gemeente Woerden leidend zijn:

- veilig: de inrichting en het beheer van het water en groen levert een belangrijke bijdrage aan de veiligheid. Verkeersveiligheid, sociale veiligheid én bescherming tegen klimaatinvloeden.
- duurzaam: de inrichting en het beheer van het water en groen is zo duurzaam mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan ecosysteem diensten, hergebruik van afvalstromen en het toepassen van duurzame materialen en technieken.
- innovatief: ook bij de inrichting en het beheer van het water en groen staan we open voor nieuwe technieken, producten en samenwerkingsverbanden.
- ecologisch: de inrichting en het beheer van het water en groen is gericht op het behouden, versterken en uitbreiden van (nieuwe) ecologische netwerken.

In de beheerplannen, die aansluitend op deze notitie geschreven worden, komt te staan hoe we deze kernwaarden vanaf 2015 concreet in de dagelijkse praktijk vertalen. Dit zou bijvoorbeeld onder meer kunnen door: voortaan kiezen voor volledig biologisch afbreekbare ondergrondse boomverankering; hergebruik van maaisel voor bio-vergisting (energieopwekking); hergebruik van hout voor bijvoorbeeld de meubelindustrie of kunstnijverheid; waterberging en creëren van natte habitats combineren door aanleg van natuurvriendelijke oevers; grootschalig beheer door particuliere stichtingen; kiezen voor LEDverlichting die brandt op elektriciteit uit de plantvakken.

Budgetneutraal

De gemeente heeft geen apart budget om de gewenste veranderingen te realiseren. Maar alle kansen om het gewenste streefbeeld te behalen worden optimaal benut: elke groen-activiteit in de gemeente Woerden zal voortaan gericht zijn om het gewenste streefbeeld voor die bepaalde locatie te realiseren. Ook staat de gemeente open om samen met bewoners en andere partners

dingen aan en op te pakken. Door openbaar (buurt)groen uit te geven aan bewonersinitiatieven ontstaan nieuwe mogelijkheden en kansen.

Groen voor bewoners

In het 1e deel van dit groenblauw omgevingsplan is de groenstructuur van de gemeente Woerden opgesplitst in snippergroen, buurtgroen en hoofdgroen. Per wijk is deze indeling uitgewerkt.

In deze notitie vindt u bij elke wijk een kaart van de groenblauw structuur. Het groen in deze kaart is ingedeeld in buurt- en hoofdgroen.

In buurtgroengebieden is ruimte voor bewonersinitiatieven. We maken dan onderscheid in onderhoud of gebruik. Bij onderhoud helpen inwoners (initiatieven) om het gewenste onderhoudsniveau te bereiken. Bij gebruik wordt het groen overgedragen aan inwoners (initiatieven). Bewoners krijgen de vrijheid het groen naar eigen inzicht te beheren en aan te passen. Voorwaarden zijn dan wel dat het groen echt groen blijft en dat het een openbaar karakter houdt. Bebouwing is uitgesloten. En met uitzondering van kleine paden die bijvoorbeeld voor het plegen van onderhoud nodig zijn, is ook verharding niet toegestaan.

Tenzij Burgemeester en Wethouders anders beslissen is er in hoofdgroengebieden géén ruimte voor bewonersinitiatief. Alleen in uitzonderingen zal hoofdgroen uitgegeven worden aan inwoners (initiatieven). Park Bredius is een mooi voorbeeld van een geslaagde uitzondering: het wordt beheerd door Stichting Landgoed Bredius, een maatschappelijke stichting van vrijwilligers, die zich op verschillende manieren voor en op het landgoed inzetten.

Tabel: Beeld opbouw wijk

De demografische informatie over die specifieke wijk vindt u terug in overzichtelijke tabellen, die ook een beeld geven van het areaal en de door de gemeente te beheren voet- en fietspaden.

De tabel hiernaast geeft een toelichting van de symbolen én laat de gemiddelden zien.

Analyse

De voor elke 'wijk' in dit tweede deel van het groenblauw omgevingsplan omschreven streefdoelen berusten op een analyse die gebaseerd is op:

- de resultaten van de inloopbijeenkomsten;
- de bevolkingssamenstelling van dat specifieke gebied;
- de in dat specifieke gebied aanwezige gemeentelijk groen- en watervoorzieningen;
- de ecologische waarde en potentie;
- en vanzelfsprekend de inhoud van deel 1.

		Gemiddeld per wijk	
Bevolking	 0 - 18 jaar	24%	
	 18 - 65 jaar	60%	
	 65 + jaar	16%	
	 Huishoudens	1.926	
	 Auto's per hh	1,1 st per hh	
			Gemiddeld per wijk
Areal	 Gras	110.954 m ²	58 m ² per huishouden
	 Beplanting	55.973 m ²	29 m ² per huishouden
	 Hagen	2.763 m	1,4 m per huishouden
	 Bomen	1.789 st	0,9 st per huishouden
	 Water	95.006 m ²	49 m ² per huishouden
	 Oever	10.901 m	6 m per huishouden
	 Speeltoestellen	93 st	--

Binnenstad Woerden

Niet alleen door haar historische waarden neemt de binnenstad van Woerden een bijzondere plek in. In tegenstelling tot de meeste wijken is deze wijk namelijk ook van groot belang voor mensen die er niet wonen. Deze wijk wordt veelvuldig bezocht door alle Woerdenaren en bezoekers uit de (wijde) omgeving.

Groenblauw structuur Binnenstad

Situatie nu

Figuur 1 toont hoe de bevolking en het areaal in de binnenstad is opgebouwd.

Input bewoners

Tijdens diverse inloop- en informatieavonden voor de projecten Singel en Exercitieveld hebben veel bewoners van de binnenstad laten weten wat zij belangrijk vinden in hun groenblauwe leefomgeving. Dit is wat bewoners wensen:

- Verbindingen over en langs de Singel:
  - een wandelroute langs de Singel, bijvoorbeeld tussen de groengebieden Exercitieveld, Westdampark en park Bredius
  - een fietsverbinding tussen het Defensie-eiland en de weg Singel.
- Het bestaande groen moet behouden blijven.
- Meer groen in de binnenstad.
- Natuurlijke oevers én bereikbare steigers/aanlegplaatsen: Er zijn bewoners die graag natuurlijke oevers willen en bewoners die graag hun bootje kunnen aanleggen en dat hun aanlegplaats goed bereikbaar is.
- Complete bomenrijen langs de Singel: de ontbrekende schakels in de laanstructuur (bomenrijen) langs de Singel zien veel bewoners graag hersteld.
- Doorvaarbare brug in de Oostdam bij het Kasteel: Veel bewoners hebben de wens om in een sloep een rondje door de Singel te kunnen varen.

Streven gemeente

Volgens de visie uit het Groenblauw Omgevingsplan deel 1 is het streefbeeld van de Binnenstad 'hoogwaardige leefomgeving'. De Binnenstad is vanwege de zichtbare, rijke cultuurhistorische geschiedenis én het winkelgebied het visitekaartje van Woerden. Zo'n plek verdient groen dat deze bijzondere kwaliteiten versterkt en allure.

De recent uitgevoerde herinrichting van de Rijnstraat en de Dorpsstraat in Harmelen zijn mooie voorbeelden van een hoogwaardige inrichting.

Concreet betekent dit:

- Voor extra- winkel- en verblijfplezier streeft de gemeente naar een hoogwaardige inrichting van het groen in het winkelgebied en de nabije omgeving. Elementen die daar bijvoorbeeld aan bijdragen zijn fontein en drijvende verlichting in het water, bijzondere bomen, bloembakken aan brugleuningen en/of lantaarnpalen en verticaal groen, groen dat langs gevels of palen omhoog groeit.
- De historische elementen in de binnenstad willen we graag met groen accentueren.
- De oever langs de Singel is onderdeel van het Rijksmonument Singel. Hier past groen dat past bij de cultuurhistorische context. Het Singelplan Woerden is leidend bij beheer, herinrichting of vervanging langs en over het water.

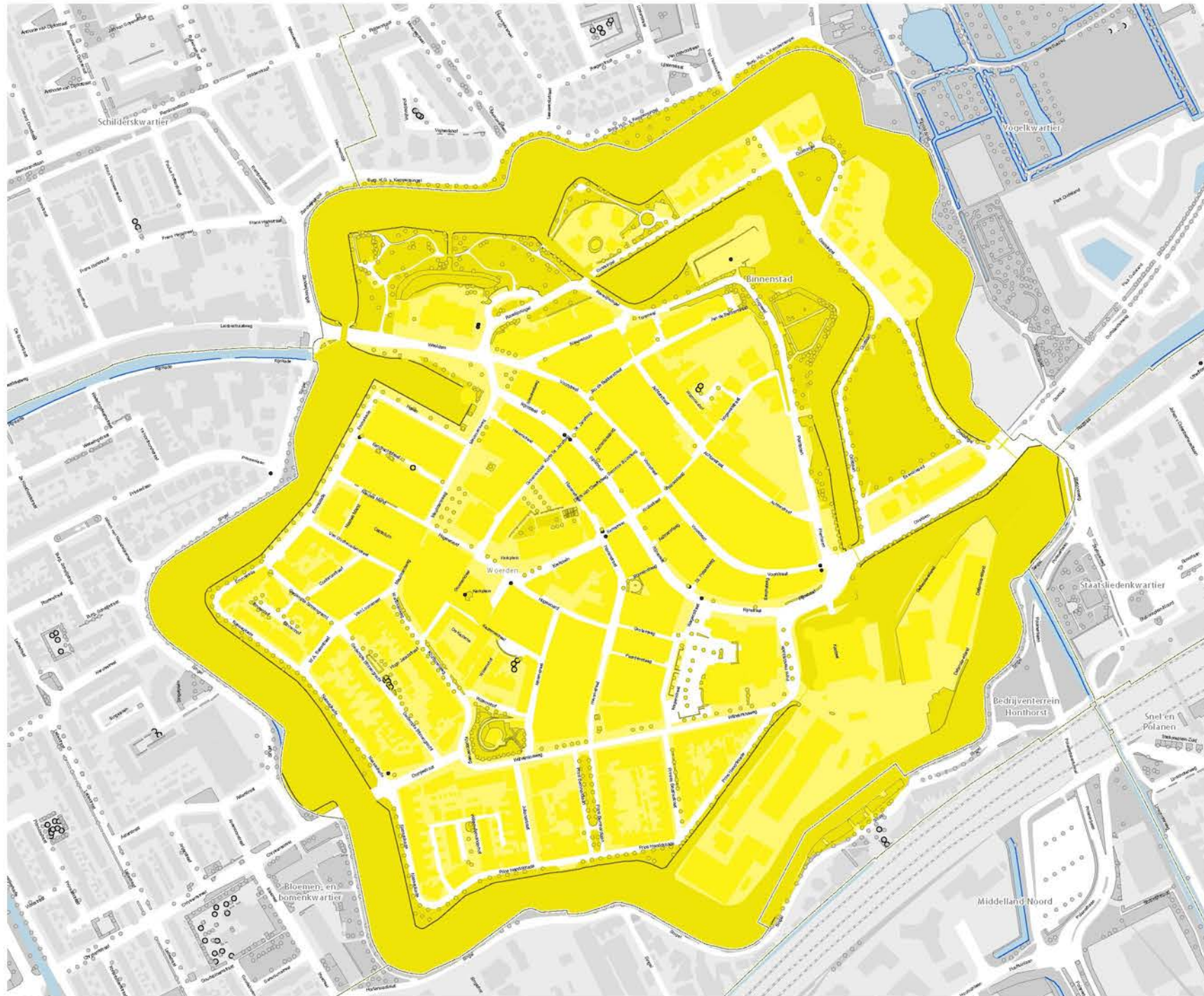
		Gemiddeld per wijk	Binnenstad
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	13%
	18 - 65 jaar	60%	70%
	65 + jaar	16%	17%
Areal	Huishoudens	1926	1095
	Auto's per hh	1,1 st per hh	0,8 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	33 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	106 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	0,8 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,7 st per hh
	Water	49 m ² per hh	47 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	6 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	206 st

Figuur 1

Binnenstad Woerden

- **Gezonde leefomgeving**
- **Natuurlijke leefomgeving**
- **Hoogwaardige leefomgeving**

Streefbeeld Binnenstad

Bomen- en Bloemenkwartier

Het Bomen en Bloemenkwartier is een dichtbebouwde wijk, aangelegd in een tijd dat nog niet iedereen een auto had. In de loop der jaren is aardig wat groen omgeruild voor parkeerruimte, toch is er in enkele straten nog een fiks parkeerprobleem. Ondanks dat ervaren de bewoners het groen in de wijk als waardevol. Tijdens de inloopbijeenkomsten lieten bewoners weten dat het hoofdgroen niet mag worden aangetast en er behoefte is aan meer en uitgebreidere speelvoorzieningen.

Groenblauw structuur Bomen- en Bloemenkwartier

Figuur 2 toont hoe de bevolking en het areaal in het Bomen- en Bloemenkwartier is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Natuur in de stad (35%)
- Spelen (30%);
- Bewegen (15%).

■ Optimaal gebruiken

Juist omdat er relatief weinig openbare ruimte is, vragen de bewoners nadrukkelijk optimaal gebruik van de wel beschikbare ruimte mogelijk te maken.

■ Speelvoorzieningen

- er moet meer aandacht komen voor de speelmogelijkheden;
- betere kwaliteit van de huidige speelvoorzieningen;
- uitbreiding van voorzieningen;
- verlichting op speeltuinen zodat er ook 's avonds kan worden gespeeld.

■ Groen in de wijk is waardevol

- waar mogelijk graag meer ruimte voor groen;
- meer diversiteit in de soorten bomen en bloemen;
- de diversiteit aan bomen ook bereiken door fruit- en notenbomen te planten.

■ Participatie

De bewoners zijn bereid om hun steentje bij te dragen aan het onderhouden van dit groen.

		Gemiddeld per wijk	Bomen en Bloemenkwartier
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	22%
	18 - 65 jaar	60%	59%
	65 + jaar	16%	19%
Areal	Huishoudens	1926	2170
	Auto's per hh	1,1 st per hh	0,9 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	31 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	17 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	1,3 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,6 st per hh
	Water	49 m ² per hh	20 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	3 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	79 st

Figuur 2

Bomen- en Bloemenkwartier

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in het Bomen- en Bloemenkwartier:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- een rol speelt om de oever langs de Singel duidelijk onderdeel te laten zijn van Rijksmonument Singel.

In Bomen- en Bloemenkwartier wil de gemeente daarom werken aan een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ Hier zet de gemeente in op spelen, bewegen, visgelegenheden, wandelroutes/-paden én een uitnodigende inrichting voor jong én oud. Een inrichting met bankjes om op uit te rusten en te genieten van de omgeving én een inrichting met voorzieningen en (bewegings)toestellen om de spieren en de conditie te trainen.

De beplanting rondom scholen en op de groene plekken in de wijk is gericht op voedsel (fruit- en notenbomen, bessenstruiken, mogelijkheden voor stadslandbouw).

De grotere groengebieden richten wij zo goed mogelijk in voor sport en spel.

■ De inrichting van het water en openbaar groen in het Bomen- en Bloemenkwartier richt zich op het verhogen van de biodiversiteit. Bijen, vlinders en vleermuizen zijn doelsorten.

De flora is ook gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

De Lindenlaan, Boerendijk, Hoge Rijndijk en groene zoom Eikenlaan (parallelweg Hollandbaan) vormen belangrijke ecologische verbindingen.

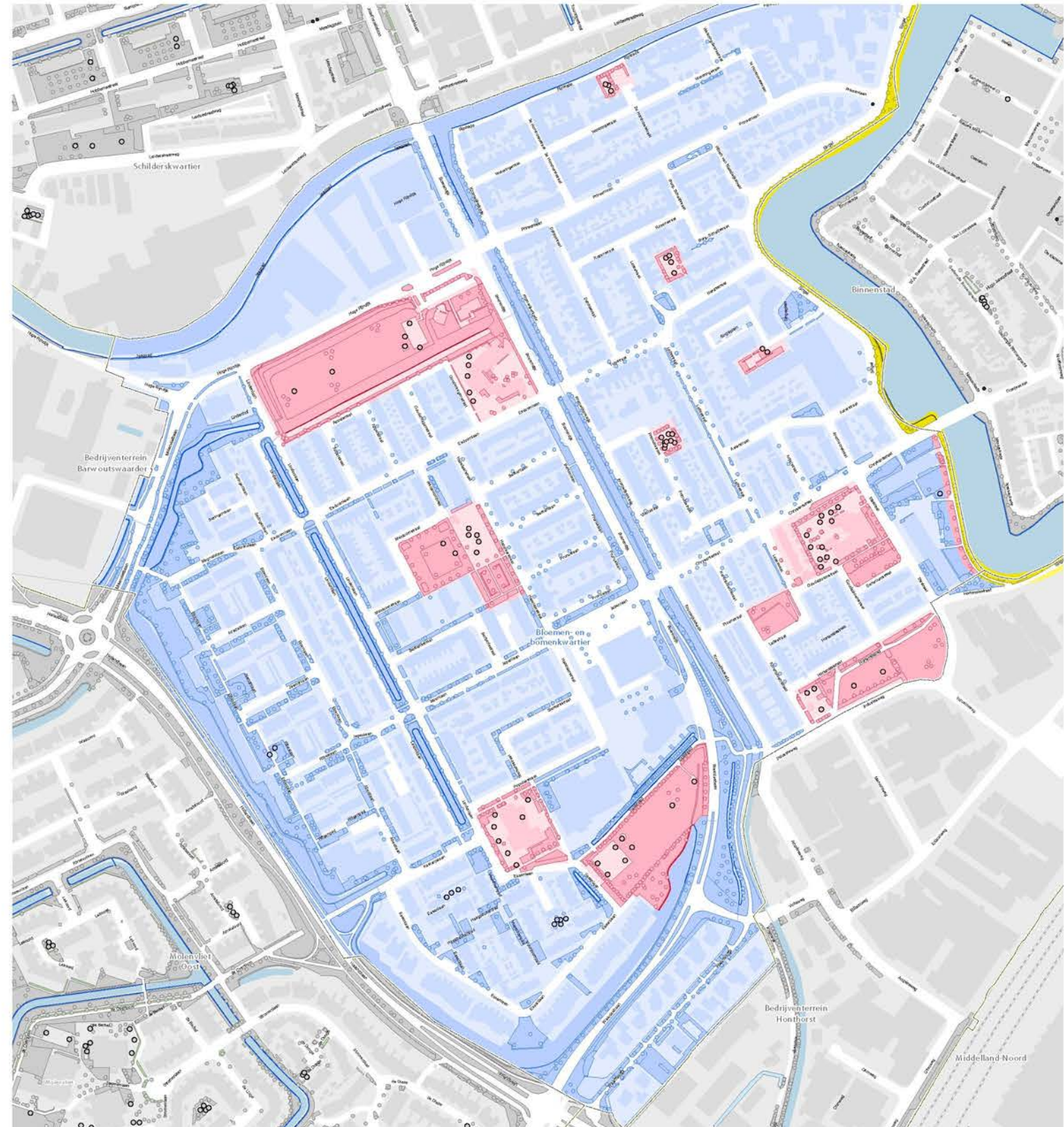
De gemeente benut de mogelijkheden om bij herinrichting meer groen in de wijk te realiseren.

■ De oever langs de Singel krijgt een inrichting die past bij de cultuurhistorisch context.

■ Gezonde leefomgeving

■ Natuurlijke leefomgeving

■ Hoogwaardige leefomgeving

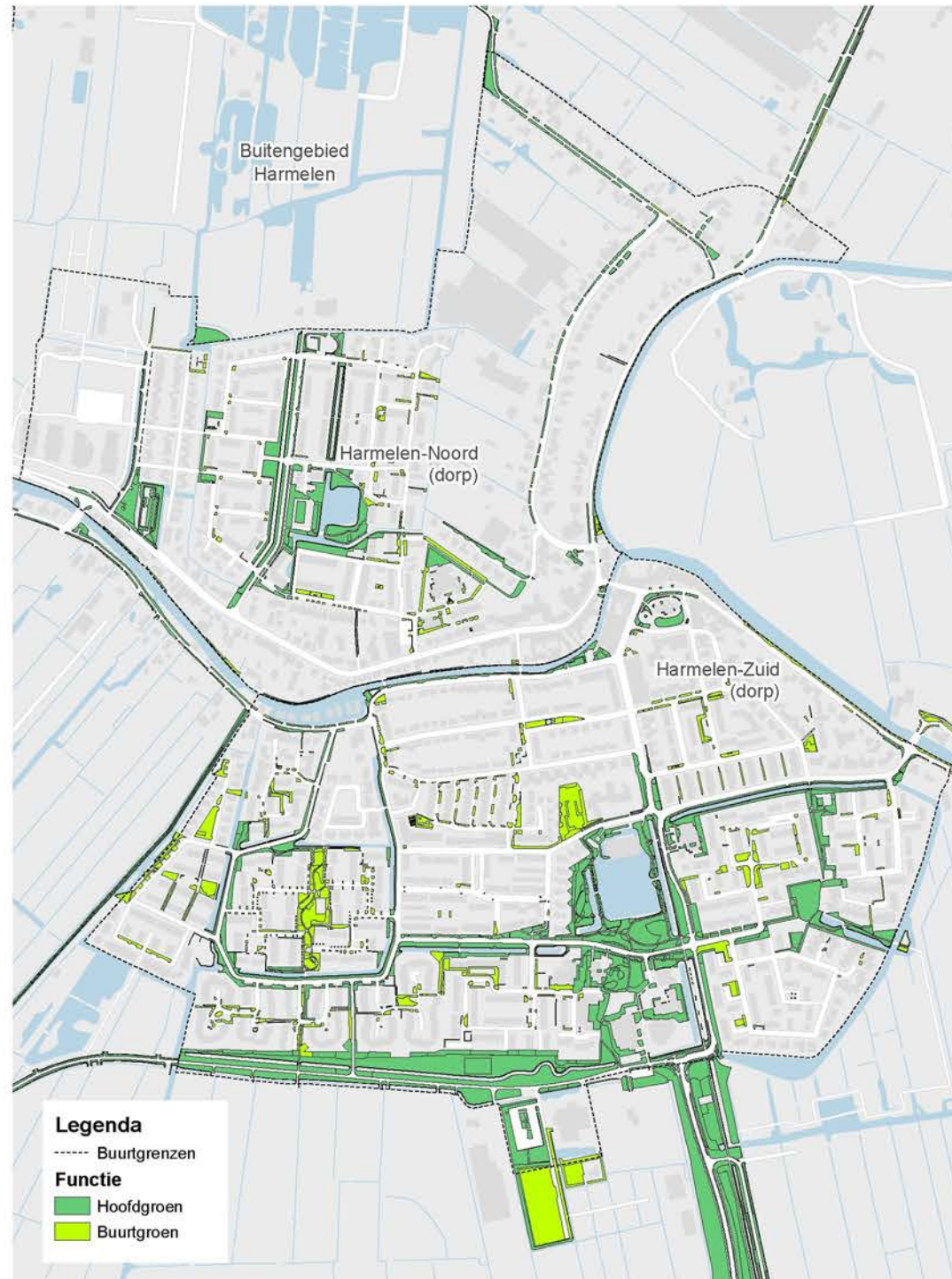

Streefbeeld Bomen- en Bloemenkwartier

Harmelen

Harmelen is een dorp met een eigen groen karakter. Het dorp heeft een 'groene' kern met veel cultuurhistorische elementen. De inwoners van Harmelen hechten veel waarde aan dit groen, maar zien ook noodzaak voor verbeteringen.

Groenblauw structuur Harmelen

Figuur 3 toont hoe de bevolking en het areaal in Harmelen is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Spelen (40%);
- Natuur in de stad (25%);
- Bewegen (10%).

■ Speelvoorzieningen!

In Harmelen is veel aandacht voor de speelvoorzieningen voor kinderen. Dit zijn de wensen:

- een natuurlijke speeltuin met waterelementen;
- uitbreiding van de hoeveelheid speelvoorzieningen;
- verbetering kwaliteit van de speelvoorzieningen;
- maatregelen waardoor op bepaalde speelvelden de overlast van hondenpoep verdwijnt.

■ Genieten van de natuur

- inzaaien van velden met bloemen;
- ander maai- en snoeibeleid, waardoor bloemen/grassen meer kans krijgen;
- aandacht voor de ecologie;
- rondom het dorp doorgaande wandel- en fietspaden.

■ A12

In het zuidelijke deel van het dorp geeft de A12 geluidsoverlast. Uitzicht op de A12 wordt niet gewaardeerd: de bewoners hebben liever uitzicht op een groen gebied.

		Gemiddeld per wijk	Harmelen
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	23%
	18 - 65 jaar	60%	59%
	65 + jaar	16%	19%
Areaal	Huishoudens	1926	2753
	Auto's per hh	1,1 st per hh	1,1 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	38 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	24 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	1,1 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	1,0 st per hh
	Water	49 m ² per hh	37 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	3 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	162 st

Figuur 3

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in Harmelen:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- het bijzondere van Harmelen benadrukt en de sfeer/uitstraling verhoogt.

In Harmelen streeft de gemeente naar een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ In de 'gezonde' gebieden zet de gemeente in op:

- wandelen;
- spelen (speelstraten / natuurlijk spelen);
- sporten (voorzieningen).

Het (nieuwe) hondenbeleid - met aandacht voor de overlast van hondenpoep - wordt uitgerold.

De fiets en wandelroutes van Harmelen worden verbonden met de recreatieplas en andere 'gezonde' gebieden in Woerden.

De Groenendaal is de buffer tussen de A12 en Harmelen. Deze groene zoom zal in de toekomst dikker worden, zodat de A12 meer uit het oog verdwijnt.

■ Verhogen van de biodiversiteit.

De randen van Harmelen – de Groenendaal, Hollandse kade, Raadhuislaan, Reierscopse overgang, De Joncheerelaan, Appellaan, Tiendweg, Jaagpad (Haanwijk) en Noordergaard – maken deel uit van de hoofdstructuur, die de vele natuurgebieden rond Harmelen met elkaar verbindt. Het is belangrijk dat deze structuur in de toekomst wordt versterkt.

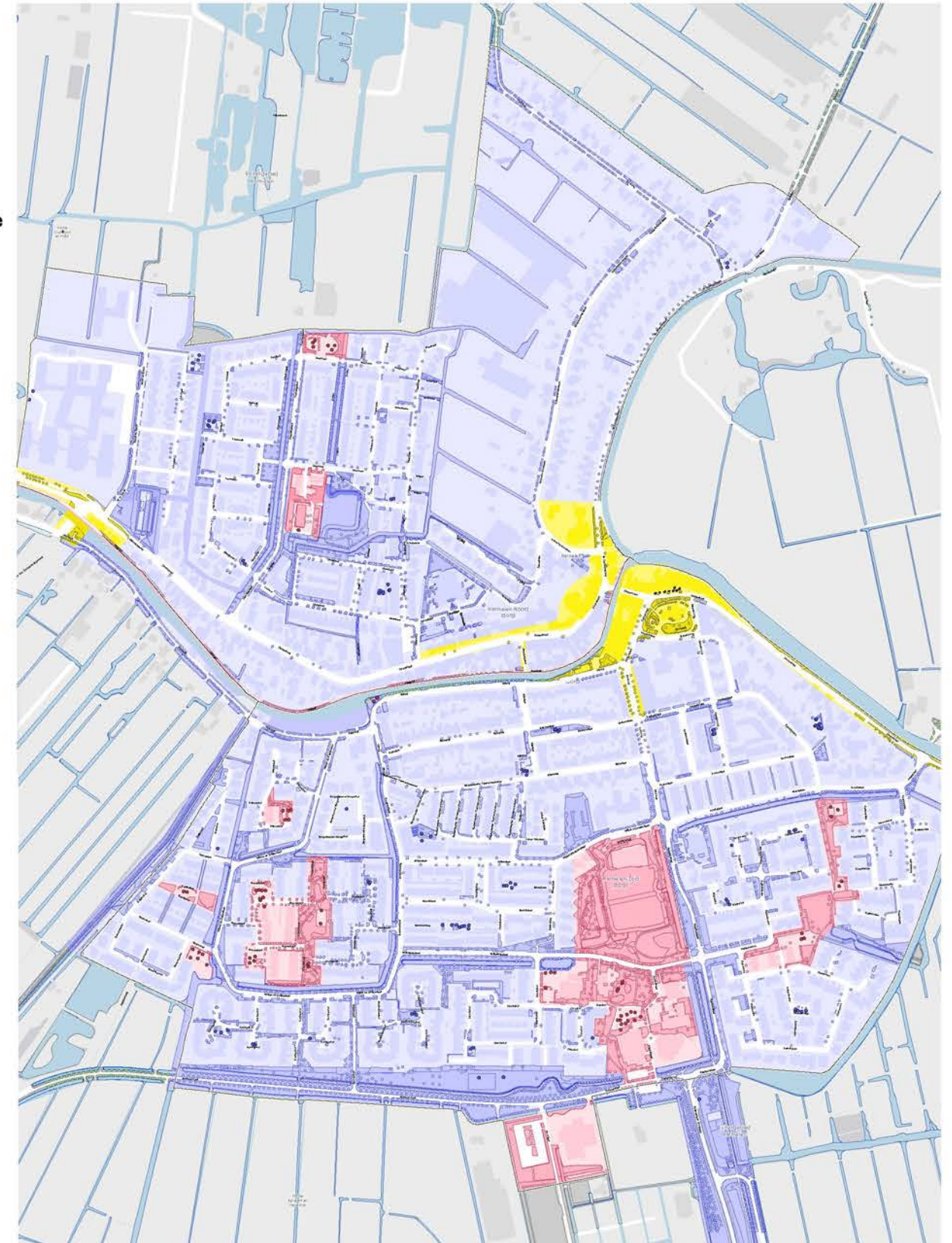
Het groen in de buurt vormt met name voor vogels, vlinders en bijen een prettig leefgebied.

De flora is gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

■ De oude dorpskern krijgt een inrichting die de historische waarden accentueert en het winkel- en verblijfplezier verhoogt. Denk bijvoorbeeld aan bijzondere bomen of bloembakken aan brugleuningen, gevels en lantaarnpalen om de omgeving te verfraaien.

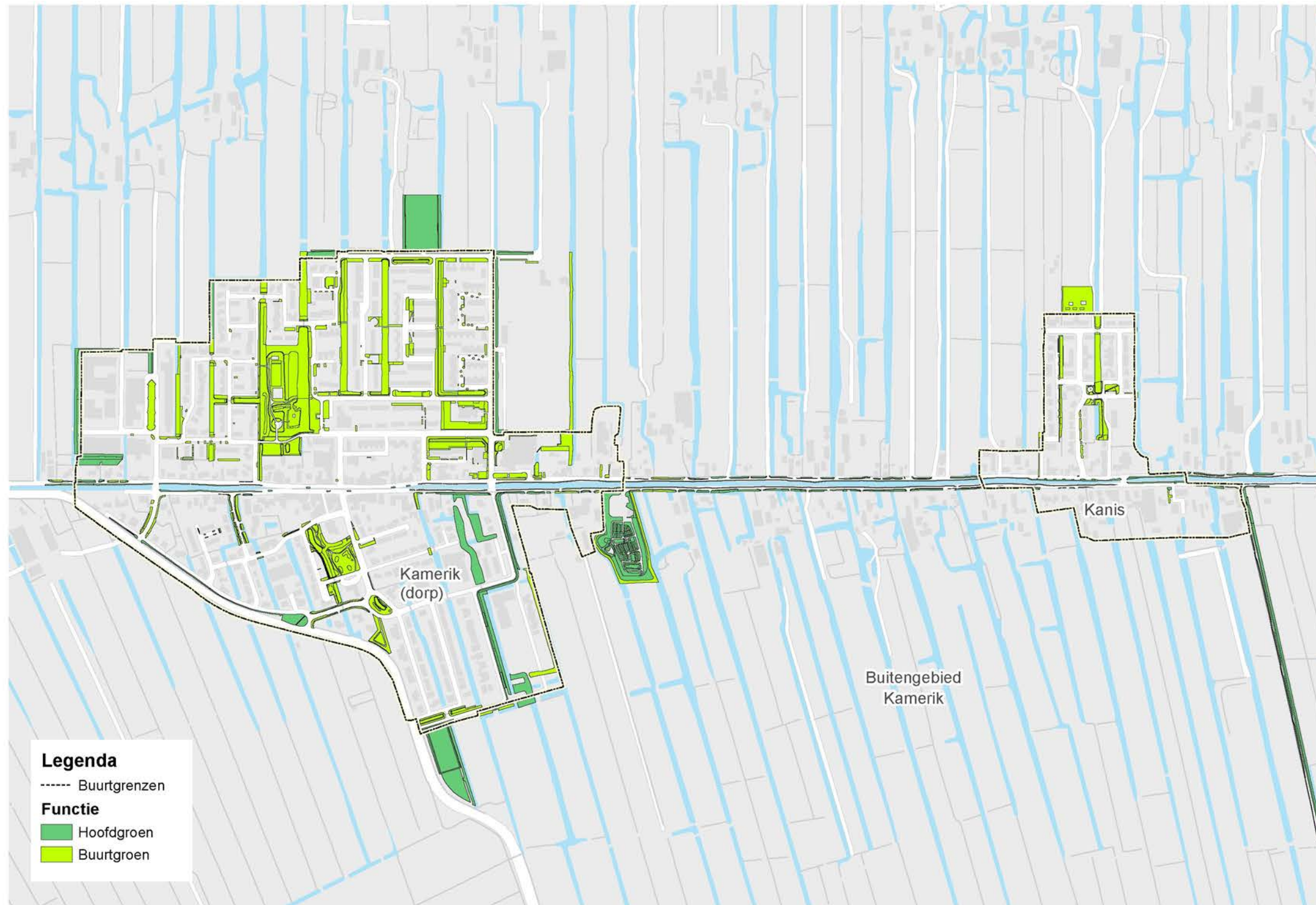
Door in de Dorpsstraat te kiezen voor bijzondere bomen(rijen) en een beplanting die het hele jaar kleur geeft, krijgt Harmelen een welkome entree.

Streefbeeld Harmelen

Kamerik en Kanis

Groenblauw structuur Kamerik en Kanis

Kamerik en Kanis

Kamerik en Kanis liggen midden in het groene hart. In de kernen is niet zoveel openbaar groen. Maar dat wat er is, vinden de bewoners zeer waardevol. In Kamerik wordt het openbaar groen zelfs voor een groot deel door de inwoners onderhouden.

Figuur 4 toont hoe de bevolking en het areaal in Kamerik en Kanis is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Spelen (25%);
- Natuur in de stad (25%);
- Bewegen (20%).

■ Lekker naar buiten

Veel bewoners ervaren de groene omgeving als een uitnodiging om meer te bewegen. Om dit te stimuleren zien bewoners graag:

- een wandelroute vanaf het dorp naar de Grecht;
- een trimparcours met een aantal oefentoestellen in het park.

■ Belangrijk voor de kinderen

Bewoners vinden het ook heel belangrijk dat kinderen veilig buiten kunnen spelen en het groen intens kunnen beleven:

- een inrichting die het buiten spelen stimuleert;
- pluktuin.

■ Meer groen en natuur

De groene omgeving zien de bewoners graag ook terug in het dorp:

- minder maaien;
- meer groen.

■ Natuurlijke speeltuin

Daarnaast moet er voor de kinderen ruimte zijn om te spelen in deze natuur, een natuurlijke speeltuin.

■ Bloemen en groenten

- ruimte voor volkstuinen;
- een stadstuin of pluktuin.

■ Op adem komen

Bewoners geven aan behoeften te hebben aan:

- meer bankjes in het dorp;
- een omheind park als rustgebied.

■ Schaatsen in Kanis

In Kanis ziet men graag dat een van de voetbalvelden 's winters ingezet wordt als ijsbaan.

		Gemiddeld per wijk	Kamerik en Kanis
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	22%
	18 - 65 jaar	60%	60%
	65 + jaar	16%	18%
Areal	Huishoudens	1926	1154
	Auto's per hh	1,1 st per hh	1,1 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	49 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	16 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	0,8 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,6 st per hh
	Water	49 m ² per hh	71 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	6 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	40 st

Figuur 4

Kamerik en Kanis

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in Kamerik en Kanis:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- de sfeer/uitstraling van de dorpskern verhoogt;
- zorgt voor een welkome entree van het dorp.

In Kamerik en Kanis streeft de gemeente naar een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ In de 'gezonde' gebieden zet de gemeente in op:

- zit- en rustplekken;
- natuurlijk spelen;
- mogelijkheden om te barbecueën;
- sport- en spelvoorzieningen voor volwassenen;
- schaatsen in de winter.

Mogelijkheden voor bewoners om het openbaar groen in te richten en zelf te beheren zodat het gebruikt kan worden voor stadslandbouw, buurt-, moes- en kruidentuinen.

Rondom scholen en in de parken kiest de gemeente voor bomen en struiken die eetbare vruchten en noten geven.

■ Bij herinrichtingsprojecten benut de gemeente alle mogelijkheden om in de bebouwde woonomgeving meer groen te realiseren.

Het groen in de buurt vormt met name voor vogels, vlinders en bijen een prettig leefgebied. Ook de oevers en watergangen worden benut voor het verhogen van de biodiversiteit.

De flora is gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

■ De historische dorpskern krijgt een inrichting die het winkel- en verblijfplezier verhoogt. Denk bijvoorbeeld aan:

- bloembakken aan brugleuningen, gevels en lantaarnpalen te verfraaien;
- bijzondere bomen langs de Kamerikse Wetering;
- meer aandacht voor de kade: het oude historische karakter onderstrepen, zodat dit meer beleefd kan worden.

Welkome entrees creëren door op onderstaande locaties te kiezen voor bijzondere bomen(rijen) en een beplanting die het hele jaar kleur geeft:

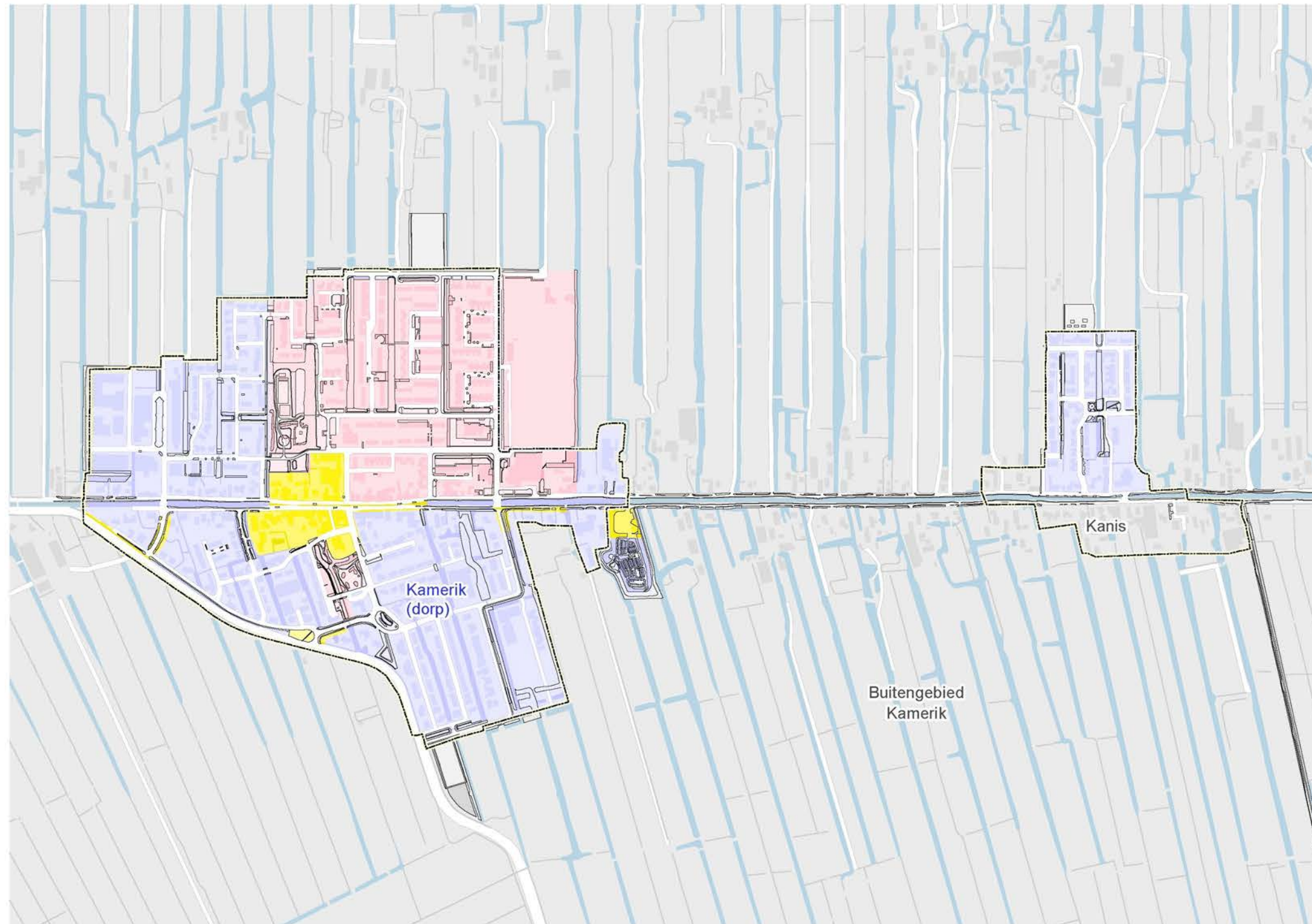
- de Dorpsstraat;
- ir. Enschedeweg / Spruitweg;
- Van Teijlingenweg / Spruitweg.

Een sfeer- en stijlvolle inrichting van het voorterrein en de oprit van de Algemene Begraafplaats.

Kamerik en Kanis

- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

Streefbeeld Kamerik en Kanis

Molenvliet

Groenblauw structuur Molenvliet

Molenvliet

Molenvliet is de grootste wijk van Woerden. Een jonge wijk, die zich kenmerkt door een uitgebreide groenblauwe structuur. Het openbaar water en groen biedt volop ruimte voor recreatie, sport en spel en de groenblauwe structuur heeft de potentie grote natuurwaarden te bereiken.

Figuur 5 toont hoe de bevolking en het areaal in Molenvliet is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

1. Spelen (35%);
2. Natuur in de stad (25%);
3. Voeding (15%).

Meer en betere speelvoorzieningen:

- diversiteit in de speeltoestellen, zowel qua mogelijkheden als leeftijdsgroep;
- een locatie voor het natuurlijk spelen.

Natuur in de wijk is waardevol:

- versterking van het bestaande groen;
- meer groen;
- goed beheer en onderhoud, zodat dit resulteert in een grotere diversiteit aan flora en fauna.

Bewoners vinden een gezonde leefomgeving belangrijk:

- voldoende mogelijkheden om te sporten (grasvelden, speelterreinen) en te bewegen (wandelpaden, fiets- en skateverbindingen, etc.);
- fruit- en vruchtenbomen;
- mogelijkheden voor moestuinen en stadslandbouw.

Maak Molenvliet ook aantrekkelijk voor 'leuke beestjes':

- vlinderlokkende beplanting;
- schuilplekken voor egels;
- aandacht voor kikkers en vogels;
- enkele bewoners hebben aangedragen bijenkasten te plaatsen.

Extra groen langs A12 en randwegen

Veel bewoners ervaren overlast van de randwegen en de A12. Vooral de A12 wordt als hinderlijk ervaren. De bewoners zien graag meer groen en een extra bomenrij langs de autowegen, zodat ze meer in het landschap worden opgenomen en meer uit het zicht verdwijnen.

		Gemiddeld per wijk	Molenvliet
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	24%
	18 - 65 jaar	60%	65%
	65 + jaar	16%	10%
Areal	Huishoudens	1926	3735
	Auto's per hh	1,1 st per hh	1,0 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	60 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	24 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	0,9 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,9 st per hh
	Water	49 m ² per hh	28 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	6 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	206st

Figuur 5

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in Molenvliet:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- een rol speelt om het winkelcentrum en de directe omgeving een aangenaam en aantrekkelijk gebied te laten zijn.

In Molenvliet wil de gemeente dan ook werken aan een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ De 'gezonde' gebieden in Molenvliet met elkaar verbinden. Het netwerk dat zo ontstaat ontwikkelt zich tot een - voor oud én jong - aantrekkelijk en begaanbaar gebied om in de wijk te spelen, sporten en recreëren.

Creëren van een uitnodigende inrichting voor peuters, kleuters, kinderen, tieners, jongeren, volwassenen én senioren.

Meer zitgelegenheden én mogelijkheden om te wandelen, in de wijk een rondje hard te lopen, een blokje om te fietsen én een buitensport te beoefenen.

Toegang tot water creëren, zodat bewoners kunnen schaatsen en varen.

Ruimte en mogelijkheden voor 'natuurlijk spelen'.

Met name in de parken en rondom de scholen kiezen voor een beplanting die gericht is op voedsel: fruitbomen, notenbomen, bessenstruiken, kruiden en eetbare bloemen.

Wijkpark Molenvliet ziet de gemeente als een écht gebruikspark. Hier zijn (sport)evenementen welkom. En hier nodigt de inrichting uit om er een hele dag door te brengen: ruimte om te voetballen, vliegeren, vissen barbecueën, zonnen, wandelen, fietsen en noem maar op.

Langs de A12 wil de gemeente de mogelijkheden van bomen en groen benutten om minder geluidshinder van de A12 te ervaren.

■ Om heel Molenvliet heen - langs het water en de groene rand, incl. het Weidepad - wil de gemeente zich richten op het verhogen van de biodiversiteit: meer verschillende planten, bloemen, struiken, bomen en grassen, waardoor dit een aantrekkelijk leefgebied wordt voor insecten, vogels, vlinders en in deze streek natuurlijk voorkomende zoogdieren.

De uitgebreide blauwe structuur in Molenvliet is ook van belangrijke ecologische waarde. Hangend aan die blauwe structuur wil de gemeente een netwerk van paddenpoelen creëren én een lintbeplanting die geschikt is voor de verschillende vleermuissoorten, die nu al in en rond Molenvliet te vinden zijn.

Het hoofdgroen in Molenvliet (zie pagina 16) moet kunnen functioneren als een natuurlijke verblijfplaats voor vogels, vlinders en bijen.

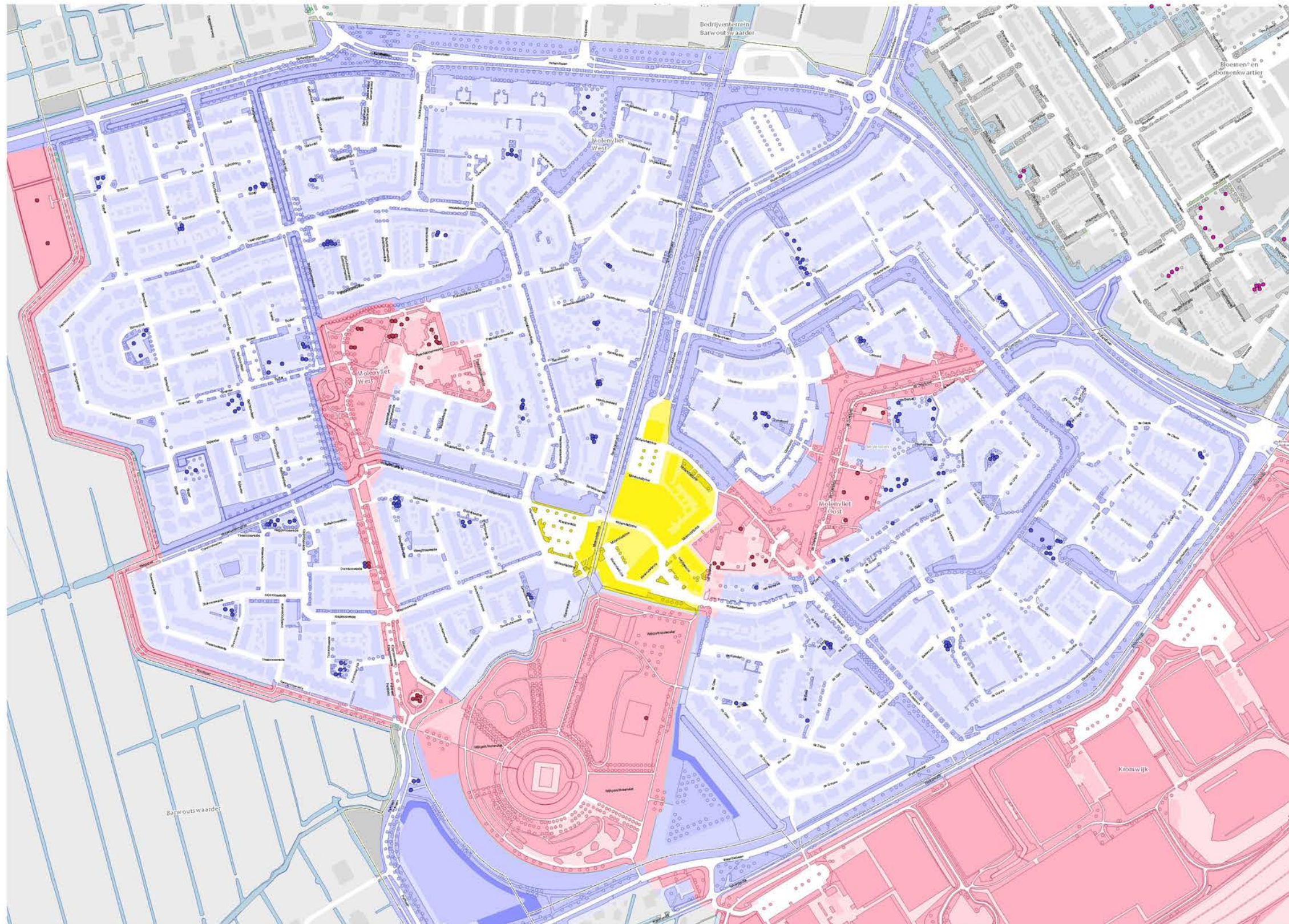
Ook heeft de gemeente de wens het water in Molenvliet meer zichtbaar te maken, zodat bewoners er meer plezier aan beleven. Naast kijkgenot biedt dit ook mogelijkheden voor natuurlijk spelen, varen, schaatsen, vissen zwemmen én natuureducatie.

■ Het winkelcentrum en de nabije omgeving moet voor de bewoners een plek zijn om prettig te winkelen en verblijven. Daarom kiest de gemeente hier voor een 'hoogwaardige inrichting'. Elementen die daar bijvoorbeeld aan bijdragen zijn bloembakken aan brugleuningen, lantaarnpalen en gevels, bijzondere bomen, fontein en drijvende verlichting in water.

Molenvliet

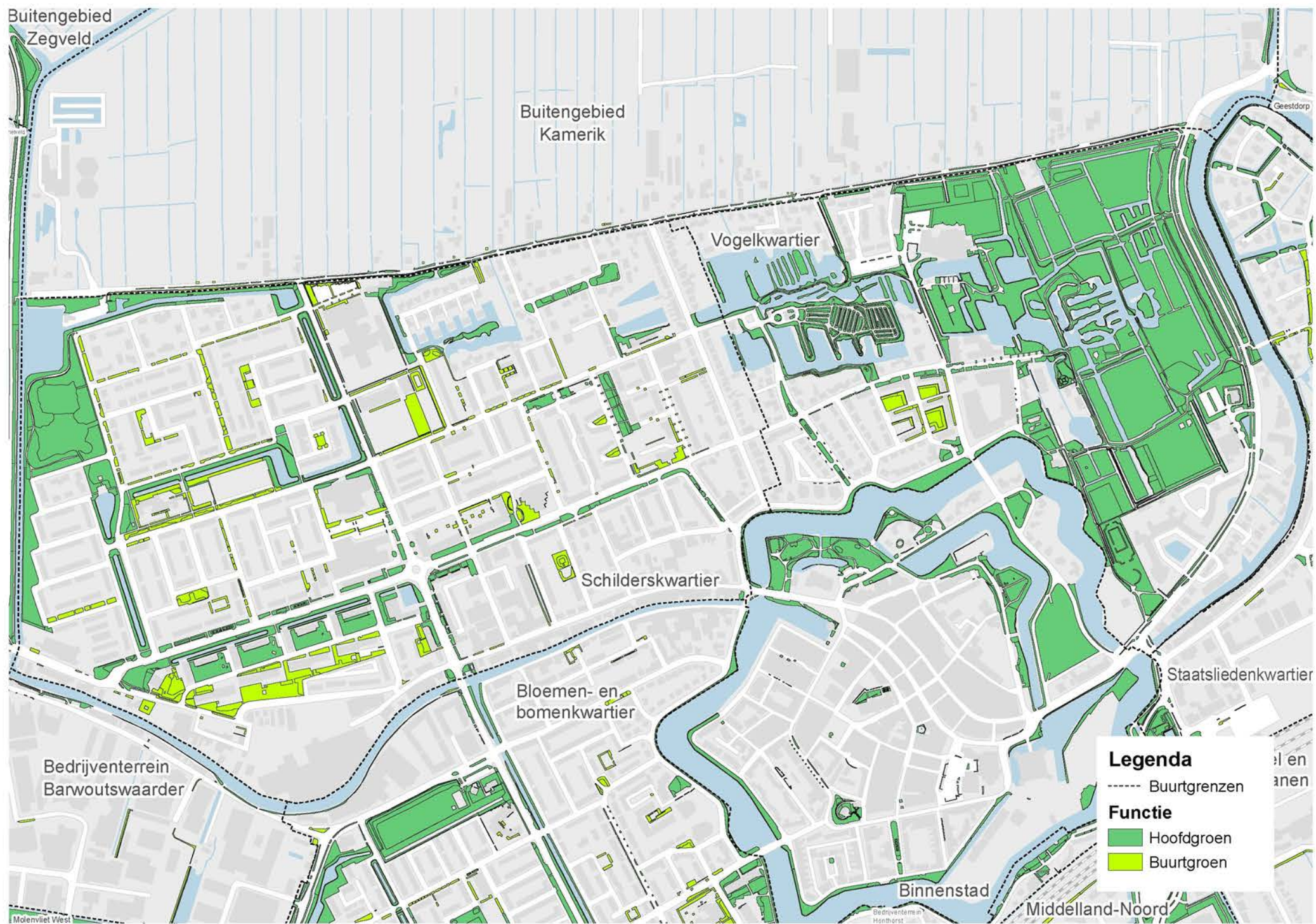
- **Gezonde leefomgeving**
- **Natuurlijke leefomgeving**
- **Hoogwaardige leefomgeving**

Streefbeeld Molenvliet

Schilderskwartier en Vogelbuurt

Groenblauw structuur Schilderskwartier en Vogelbuurt

Schilderskwartier en Vogelbuurt

Schilderskwartier en de Vogelbuurt zijn groene wijken. Op een aantal plekken is ook een uitgebreide blauwe structuur aanwezig. De bewoners van deze wijk zijn erg betrokken en zeer bereid de handen uit de mouwen te steken. Ook in de toekomst willen ze meer zelf doen. Deze ruimte gaat de gemeente bieden.

Figuur 6 toont hoe de bevolking en het areaal in Schilderskwartier en Vogelbuurt is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Natuur in de stad (30%);
- Spelen (20%);
- Bewegen (20%).

■ Natuur belangrijk!

In het Schilderskwartier is veel aandacht voor de natuur.

■ Vloeiende overgang

De wijk vormt de scheiding tussen het weidelandschap en de stad. De bewoners zien graag een vloeiende overgang tussen deze twee 'landschappen'.

■ Natuurvriendelijke oevers

Om de natuur meer te stimuleren wordt ook de aanleg van natuurvriendelijke oevers gewenst.

■ Natuurlijke speeltuin

Daarnaast moet er voor de kinderen ruimte zijn om te spelen in deze natuur, een natuurlijke speeltuin.

■ Groene energie

Bij een goede natuur hoort groene energie, dit moet meer gestimuleerd worden. Daarbij gaat de voorkeur uit naar zonnepanelen en wordt er negatief gedacht over windmolens.

■ Moestuin en stadslandbouw

De ouderen willen een moestuin waarin zijn hun eigen groenten en fruit kunnen verbouwen, ook stadslandbouw is een optie voor de wijk.

■ Terrein Alexanderschool

Het terrein van de oude Alexanderschool is voor veel mensen een doorn in het oog. Er zijn verschillende ideeën voor deze locatie, belangrijk is dat het terrein meer uitstraling krijgt dan nu.

		Gemiddeld per wijk	Schilderskwartier en Vogelbuurt
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	20%
	18 - 65 jaar	60%	58%
	65 + jaar	16%	23%
Areal	Huishoudens	1926	3095
	Auto's per hh	1,1 st per hh	0,9 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	71 m ² per hh
	Beplanting	29 m ² per hh	34 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	1,6 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	1,0 st per hh
	Water	49 m ² per hh	42 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	4 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	100 st

Figuur 6

Schilderskwartier en Vogelbuurt

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in Schilderskwartier en Vogelbuurt:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- een rol speelt om winkelcentrum Tournoysveld en de directe omgeving een aangenaam en aantrekkelijk gebied te laten zijn;
- de Rembrandtlaan en aanliggende kruisingen maakt tot een welkome entree van Woerden.

In Schilderskwartier/Vogelbuurt streeft de gemeente naar een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ In de 'gezonde' gebieden in het Schilderskwartier zet de gemeente vooral in op:

- natuurlijk spelen;
- beplanting van eetbare plant- en boomsoorten;
- sport- en spelvoorzieningen voor volwassenen en ouderen;

Het buurtgroen in de wijk kan door de bewoners benut worden om stadslandbouw te plegen.

Het Brediuspark wordt benut voor recreatie, sporten, ontspannen en spelen. Stichting Landgoed Bredius trekt dit.

Zolang het terrein van de oude Alexanderschool braak ligt, kunnen bewoners in overleg met de gemeente het terrein gebruiken voor bijvoorbeeld stadslandbouw.

■ Het Brediuspark wordt gekenmerkt door een uitgebreide blauwe structuur met de belangrijkste ecologische waarden.

Hangend aan de blauwe structuur ziet de gemeente graag een netwerk van paddenpoelen.

Langs de Jozef Israëllaan, Grecht en 's Gravensloot komt een lintbeplanting, die aantrekkelijk is voor verschillende soorten vleermuizen en vogels. En bovendien zorgt voor een zachte overgang naar het weidegebied achter de s'Gravesloot.

De inrichting van het water en de groene rand van het Schilderskwartier en de Vogelbuurt wil de gemeente richten op het verhogen van de biodiversiteit.

Het groen in de buurt vormt met name voor vogels, vlinders en bijen een prettig leefgebied.

De flora is gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

■ Winkelcentrum Tournoysveld en de nabije omgeving krijgt een inrichting die het winkel- en verblijfplezier verhoogt. Bijvoorbeeld door lantaarnpalen en gevels te verfraaien met bloembakken en in dit gebied te kiezen voor bijzondere bomen.

De Rembrandtlaan tot aan de rotonde vormt de entree van Woerden vanaf Nieuwerbrug en Zegveld. Door te zorgen voor een beplanting die het hele jaar rond voor kleur zorgt én bijzondere bomen(rijen) te planten, wordt dit gebied een welkome entree.

De oever langs de Singel is onderdeel van het Rijksmonument Singel. Die oever krijgt daarom een inrichting die past bij de cultuurhistorisch context.

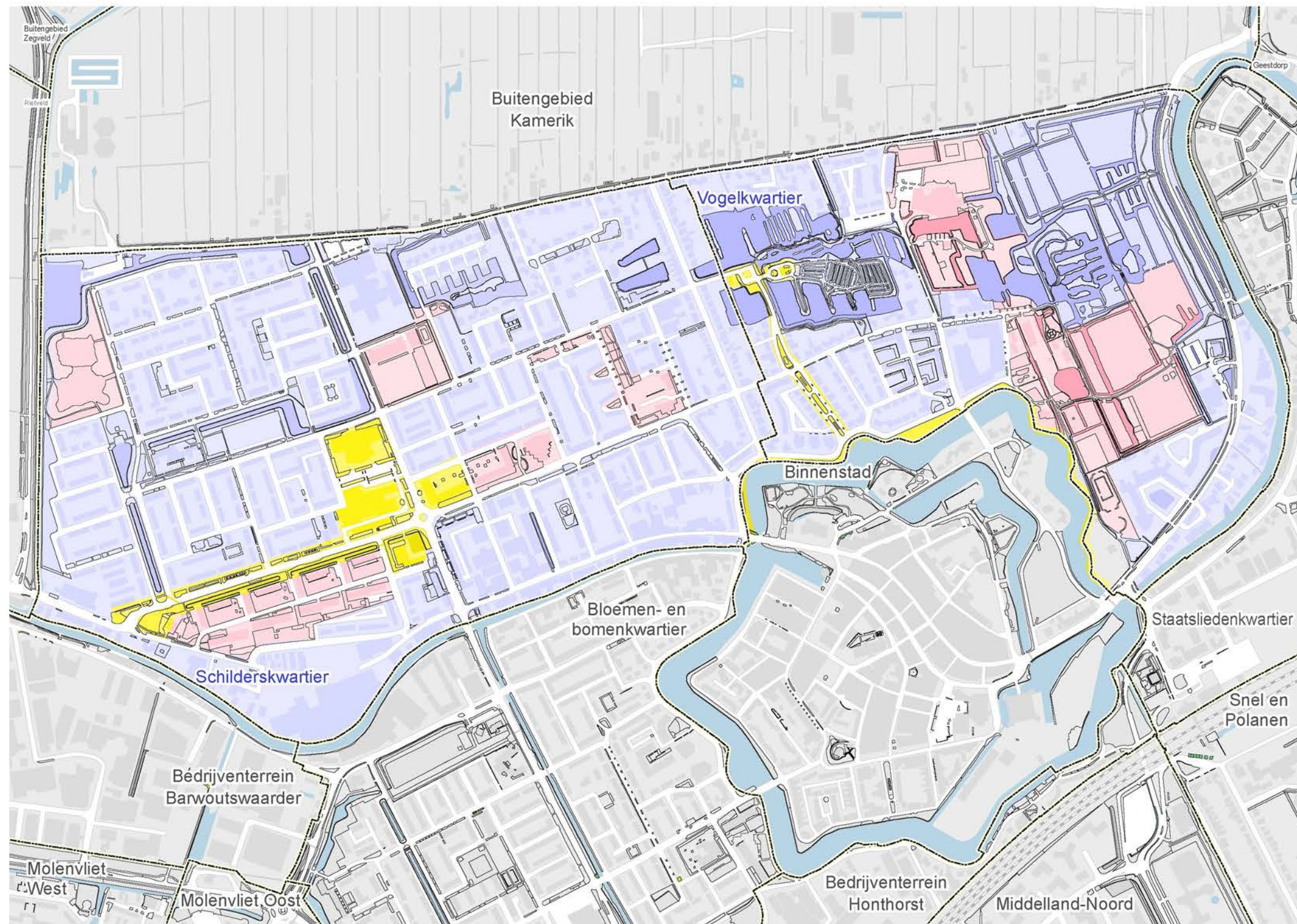
Bij de ingang van begraafplaats Meeuwenlaan komt een beplanting, die de monumentale aula accentueert en de toegang naar deze (door Leonard Springer ontworpen) begraafplaats sfeervol verfraait.

Het groen rond het oorlogsmonument in de Meeuwenlaan wordt hoogwaardig ingericht en onderhouden.

Schilderskwartier en Vogelbuurt

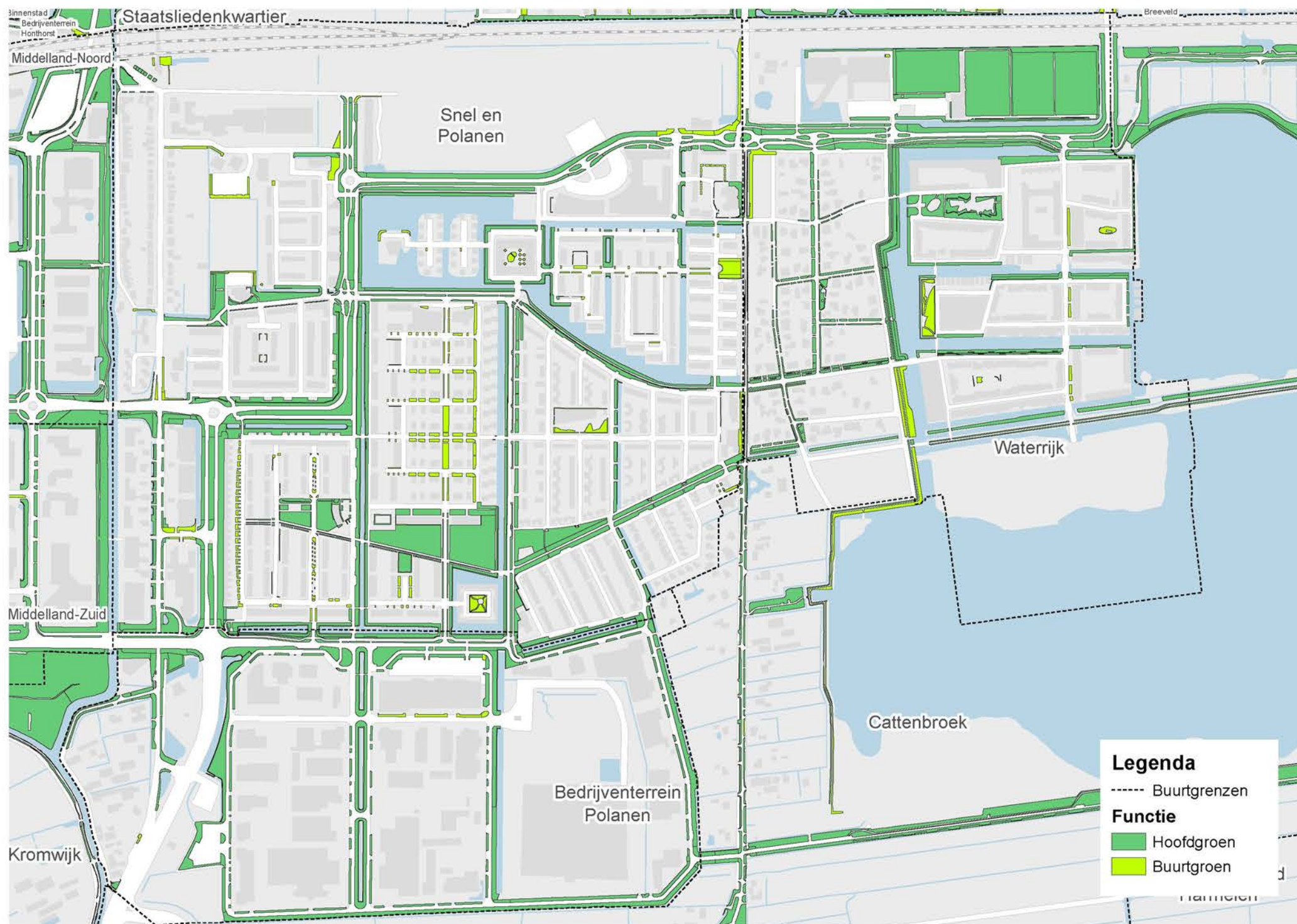
- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

Streefbeeld Schilderskwartier en Vogelbuurt

Snel en Polanen / Waterrijk

Groenblauw structuur Snel en Polanen en Waterrijk

Snel en Polanen / Waterrijk

Snel en Polanen en Waterrijk zijn Woerdens jongste wijken, uitgerust met een uitgebreide groenblauwe structuur en veel, nog niet volwassen groen. Met de tijd zal het groen in deze wijken ruimte bieden aan ecologische parels én zorgen voor een prettig en ontspannen verblijfsklimaat. Naast tijd om tot volle wasdom te komen heeft het openbaar groen in deze wijken ook persoonlijkheid nodig. En precies dát is iets wat bewoners er het beste aan kunnen geven. De gemeente schept hiervoor graag ruimte en gelegenheid.

Figuur 7 toont hoe de bevolking en het areaal in Snel en Polanen / Waterrijk is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Spelen (25%);
- Bewegen (20%);
- Natuur in de stad (20%).

Meer doen met de recreatieplas

De recreatieplas wordt door de bewoners als een zeer belangrijke voorziening ervaren. Er zijn tal van ideeën om de plas en de bijbehorende omgeving beter te gebruiken. De buurt wil graag voldoende kunnen ontspannen, spelen, bewegen en sporten op en rond de plas. Zo is er behoefte aan een barbecueplek, natuurlijk spelen, steiger voor schaatsers en vissers en een uitdagend parcours om lekker te sporten/bewegen. Ook aan oefenapparaten voor senioren is behoefte.

Bosstrook tussen A12 en recreatieplas

Maar naast de wensen voor de recreatieplas is er ook behoefte aan een gezonde leefomgeving. De A12 zorgt in de wijk voor overlast. De bewoners zouden graag een afscheiding zien tussen de snelweg en de recreatieplas, een bosstrook bijvoorbeeld. Of een houthakwal.

Moestuinen, stadslandbouw en kindervolkstuinjes

Gezonde voeding sluit aan bij de gezonde leefomgeving. Door middel van moestuinen, stadslandbouw en kindervolkstuinjes willen de bewoners dit zelf verbouwen. De braakliggende kavels in de wijk zouden hiervoor (tijdelijk) beschikbaar kunnen worden gemaakt.

		Gemiddeld per wijk	Snel en Polanen / Waterrijk
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	31%
	18 - 65 jaar	60%	61%
	65 + jaar	16%	8%
Areal	Huishoudens	1926	3080
	Auto's per hh	1,1 st per hh	1,0 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	55 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	6 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	1,8 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,8 st per hh
	Water	49 m ² per hh	345 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	8 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	147 st

Figuur 7

Snel en Polanen / Waterrijk

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in Snel en Polanen en Waterrijk:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- een rol speelt om het winkelcentrum en de directe omgeving een aangenaam en aantrekkelijk gebied te laten zijn;
- de Europalaan en aanliggende kruisingen maakt tot een welkome entree van Woerden.

In Snel en Polanen / Waterrijk streeft de gemeente naar een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ Inzetten op de volgende voorzieningen: zitgelegenheden, plekjes om van de zon te genieten, bbq-plaatsen, wandelroutes, sportvoorzieningen voor senioren, natuurlijk spelen, hardlopen en fietsen, toegang tot water voor zwemmen, varen, vissen en schaatsen.

Vooraf beplanten met eetbare plant- en boomsoorten.

Verbeteren van inrichting rond de recreatieplas. Mogelijkheden om te voetballen, vliegeren, vissen, varen, barbecuën, zonnen, wandelen, enz.

Een bomenrij en een haag langs de Zeeweg schermen de weg en het fietspad af van de A12.

■ Verhogen van de biodiversiteit.

De stukjes groen in de buurten worden natuurlijk ingerichte plekken voor vogels, bijen en vlinders.

De inrichting van de oevers van beide plassen bij Waterrijk ondersteunt de biodiversiteit optimaal: de flora is gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

De Cattenbroekerdijk, Harzstraat, Monnetlaan, Bergstraat en het Schrijverspad vormen ecologische verbindingzones voor met name vleermuizen, amfibieën en vissen. Door de komst van Snellerpoort, de te ontwikkelen woonwijk, ontstaat de mogelijkheid om de ecologische zones in Snel en Polanen aan te sluiten op de ecologische zones in het Staatsliedenkwartier, Meander en het centrum (Singelgebied). Voor amfibieën en kleine zoogdieren vormt de spoorlijn dan wel een barrière, maar deze kan misschien opgeheven worden door aanpassingen aan bestaande duikers, bruggen en tunnels.

■ Het winkelcentrum extra aantrekkelijk maken met bijvoorbeeld bloembakken aan lantaarnpalen en gevels, bijzondere bomen en fonteinen.

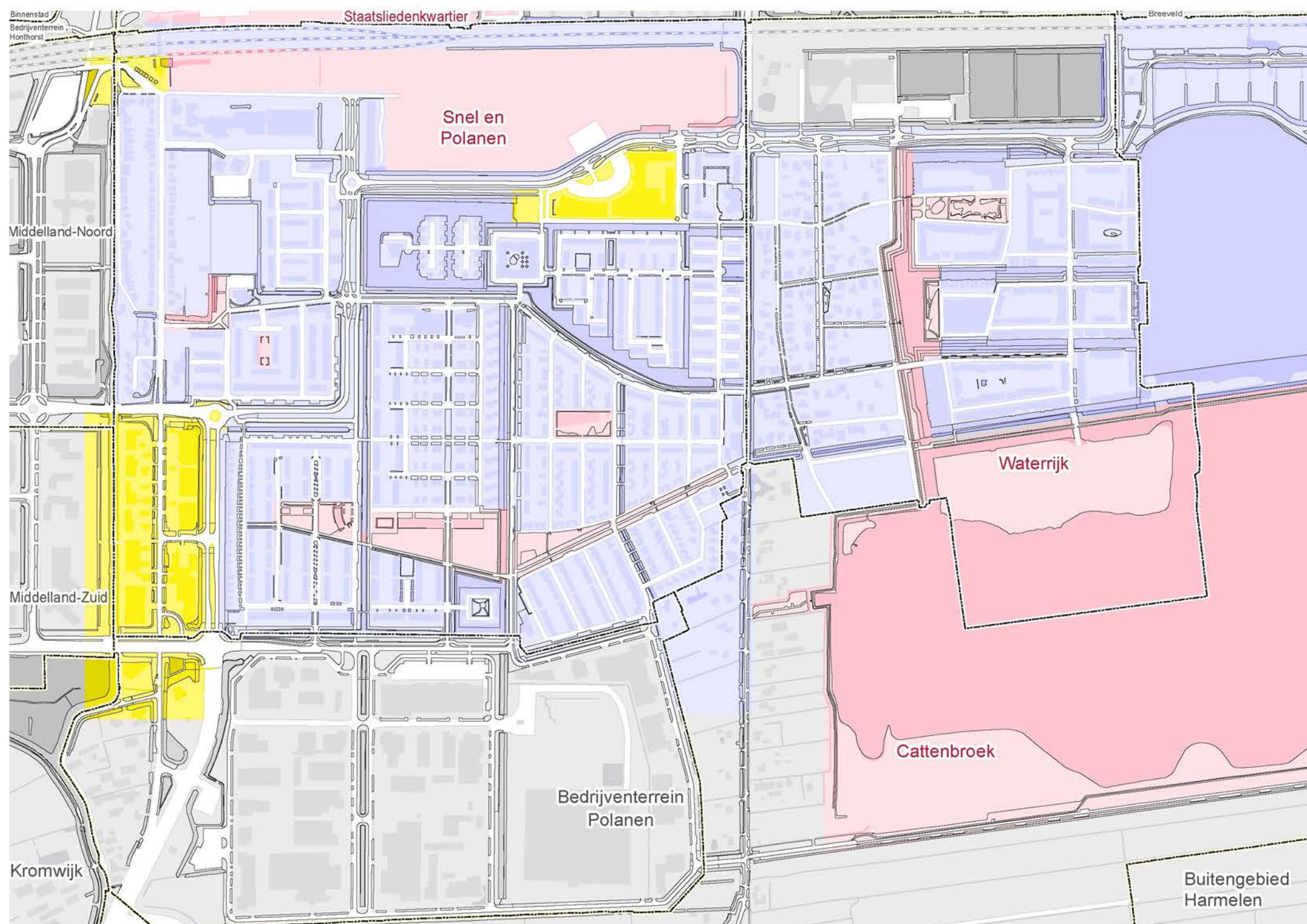
De Europabaan en aanliggende kruispunten meer aanzien geven door:

- een beplanting te kiezen die het hele jaar rond voor een kleurrijk beeld zorgt;
- bijzonder bomen(rijen) te planten.

Snel en Polanen / Waterrijk

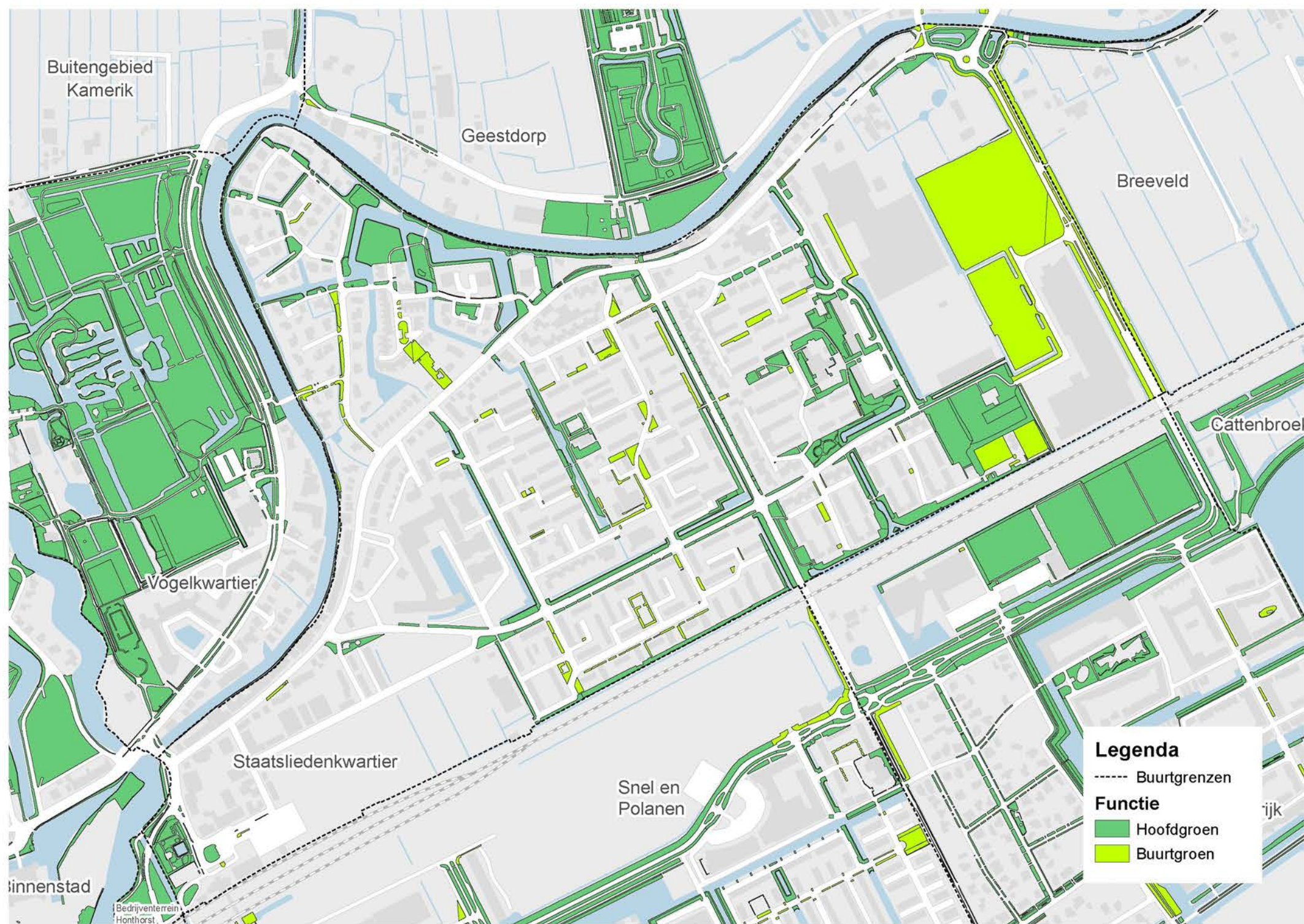
- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

Streefbeeld Snel en Polanen en Waterrijk

Staatsliedenkwartier / Meander

Groenblauw structuur Staatsliedenkwartier en Meander

Staatsliedenkwartier / Meander

Staatsliedenkwartier en Meander zijn twee totaal van elkaar verschillende wijken. Zo groots en ruim de opzet van Meander is, zo compact is het Staatsliedenkwartier. Toch bezitten beide buurten goede groenblauwe hoofdstructuren, die belangrijk zijn voor de ecologie.

In beide buurten is het openbaar groen verouderd. Verjonging van het openbaar groen verdient daarom ook de komende jaren aandacht. Vanzelfsprekend spelen bij herinrichting de wensen van bewoners een grote rol.

Figuur 8 toont hoe de bevolking en het areaal in Staatsliedenkwartier / Meander is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Spelen (45%);
- Natuur in de stad (20%);
- Ontspannen (15%).

Voor jong en oud

In het Staatsliedenkwartier zijn de wensen verspreid over alle leeftijdsgroepen. De groenblauw structuur moet voor al die verschillende gebruikswensen mogelijkheden bieden.

Wandelroutes voor senioren

De ouderen willen graag op een veilige manier door de wijk kunnen wandelen. Met goede wandelpaden en een groot aantal bankjes langs de paden. Op die manier kunnen de ouderen een veilige wandeling maken met genoeg rustmomenten tussendoor.

Sporten en bewegen

Voor volwassenen en jongeren moet er voldoende ruimte zijn om te bewegen en sporten. Eén van de wensen is een aangegeven hardlooprouten met verschillende afstanden, die mooi door de natuur van Woerden loopt.

Spelen

Voor de kinderen moeten er meer speelvoorzieningen komen. Natuurlijk spelen is een veel gehoorde wens.

Mens- en milieuvriendelijk

- de aanleg van een pluktuin
- de aanleg van natuurvriendelijke oevers;
- stimuleren van zonnepalen;
- planten van fruit- en notenbomen;
- aanleg van een boomgaard.

		Gemiddeld per wijk	Staatsliedenkwartier en Meander
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	21%
	18 - 65 jaar	60%	51%
	65 + jaar	16%	28%
Areal	Huishoudens	1926	1506
	Auto's per hh	1,1 st per hh	1,0 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	66 m ² per hh
	Beplanting	29 m ² per hh	29 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	1,3 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,8 st per hh
	Water	49 m ² per hh	41 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	6 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	60 st

Figuur 8

Staatsliedenkwartier / Meander

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in het Staatsliedenkwartier en Meander:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- een rol speelt om de kwaliteiten van vier bijzondere locaties in dit gebied te versterken:
  - de noordkant van het NS-station (entree van Woerden);
  - de omgeving rondom de Limesbrug (eveneens een entree van Woerden);
  - de oevers langs de Singel (onderdeel Rijksmonument Singel)
  - het wijk-/winkelcentrum.

In Staatsliedenkwartier en Meander streeft de gemeente naar een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ De focus ligt op een gezonde leefomgeving. Voorzieningen om lekker buiten te zijn en te bewegen. Ruimte voor sport en spel en aantrekkelijk wandelroutes met voldoende rustplekken voor senioren.

Het jaagpad is een gezonde verbinding die langs de noordkant van de wijk loopt waar je kunt wandelen en hardlopen. Begaanbaarheid en een uitstraling die past bij de oeverwal zijn hier belangrijk.

In Staatsliedenkwartier zet de gemeente in op meer ruimte voor natuurlijke spelen.

■ De flora in de watergangen krijgt én verdient daarom meer aandacht. De inrichting van het water en de groene structuur in de wijk is met name in Meander gericht op het verhogen van de biodiversiteit.

Het water in de Meander staat direct in verbinding met de Oude Rijn. Wij zetten in op het optimaliseren van paar-, broed- en foerageergebieden voor vissen, watervogels en vleermuizen op het land.

De flora is gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

■ Welkome entrees creëren door bijvoorbeeld: bloembakken aan brugleuningen en lantaarnpalen, bijzondere bomen, mooie kleurrijke beplanting en gras en fonteinen.

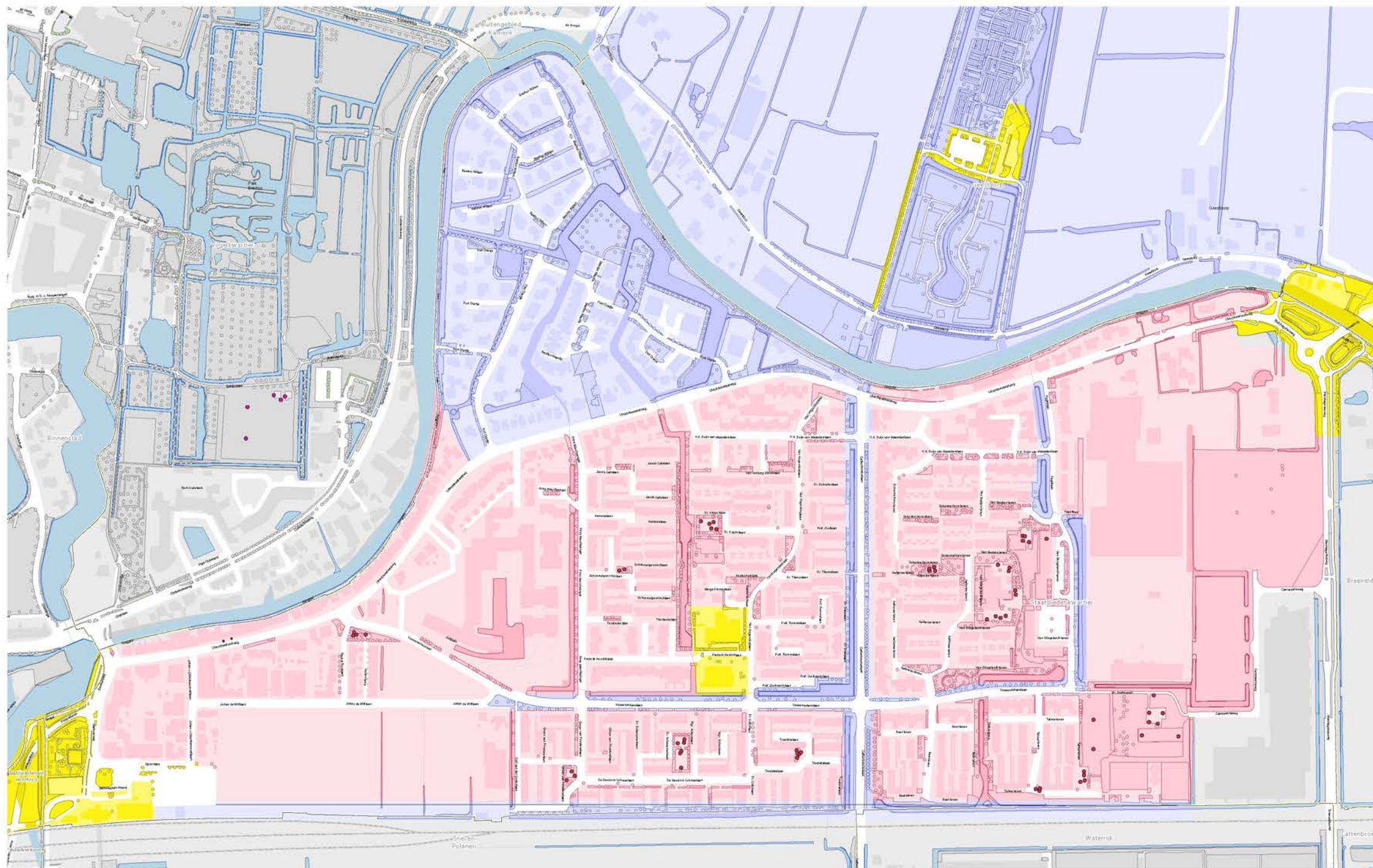
Het wijkcentrum van Staatsliedenkwartier kunnen we hoogwaardig inrichten door bloembakken, bijzondere bomen en mooie planten.

De oever langs de Singel krijgt een inrichting die past bij de cultuurhistorische context.

Staatsliedenkwartier / Meander

- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

Streefbeeld Staatsliedenkwartier en Meander

Zegveld

Zegveld ligt midden in het veenweidegebied. Het dorp heeft dan ook een uitgebreide blauwe structuur. In vergelijking daarmee is het openbaar groen beperkt aanwezig.

Groenblauw structuur Zegveld

Figuur 9 toont hoe de bevolking en het areaal in Zegveld is opgebouwd.

Top 3

Dit zijn voor bewoners de meest levende thema's:

- Spelen (30%);
- Bewegen (30%).
- Natuur in de stad (20%);

Wandel- en fietspaden

De bewoners van het dorp willen genieten van de omgeving. Om dit goed te kunnen doen moeten er voldoende wandel- en fietspaden zijn. Deze verbindingen worden gemist:

- een fietspad vanaf de Hazekade naar Nieuwerbrug;
- een wandelpad van de Rondweg naar de Meije;
- het Oude Kerkenpad richting de Grecht moet weer worden ingericht als wandelpad.

Varen en schaatsen

Nu de sloten zijn afgedamd missen bewoners de mogelijkheid om vanaf een erf de polder in te varen of schaatsen.

Meer groen en natuur

De groene omgeving zien de bewoners graag ook terug in het dorp:

- natuurlijker beheren;
- aangepast maaibeleid zodat laatbloeiende bloemen meer kans krijgen;
- meer groen in het dorp.

		Gemiddeld per wijk	Zegveld
Bevolking	0 - 18 jaar	24%	24%
	18 - 65 jaar	60%	63%
	65 + jaar	16%	13%
Areal	Huishoudens	1926	672
	Auto's per hh	1,1 st per hh	1,3 st per hh
	Gras	58 m ² per hh	32 m ² per hh
	Bepanting	29 m ² per hh	13 m ² per hh
	Hagen	1,4 m per hh	1,8 m per hh
	Bomen	0,9 st per hh	0,7 st per hh
	Water	49 m ² per hh	67 m ² per hh
	Oever	6 m per hh	3 m per hh
	Speeltoestellen	93 st	33 st

Figuur 9

Beleidsuitgangspunten

De gemeente wil dat de (inrichting en het onderhoud/beheer van de) openbare ruimte in Zegveld:

- bijdraagt en prikkelt tot een gezonde levensstijl van mensen;
- een gezond klimaat vormt voor mensen, dieren en planten;
- de sfeer/uitstraling van de dorpskern verhoogt;
- zorgt voor een welkome entree van het dorp.

In Zegveld streeft de gemeente naar een:

- gezonde leefomgeving;
- natuurlijke leefomgeving;
- hoogwaardige leefomgeving.

Uitwerking

■ In de 'gezonde' gebieden zet de gemeente in op spelen.

Het maaibeeld wordt afgestemd met de betrokken agrariërs en de flora is gericht op meer bloeiend groen gedurende alle seizoenen.

Mogelijkheden onderzoeken voor meer wandelroutes rondom Zegveld. Dit is ook onderdeel van het Landschapsonwikkelingsplan (LOP).

■ Bij herinrichtingsprojecten benut de gemeente alle mogelijkheden om in de bebouwde woonomgeving meer groen te realiseren.

De fauna en dus ook het maaibeeld is gericht op meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.

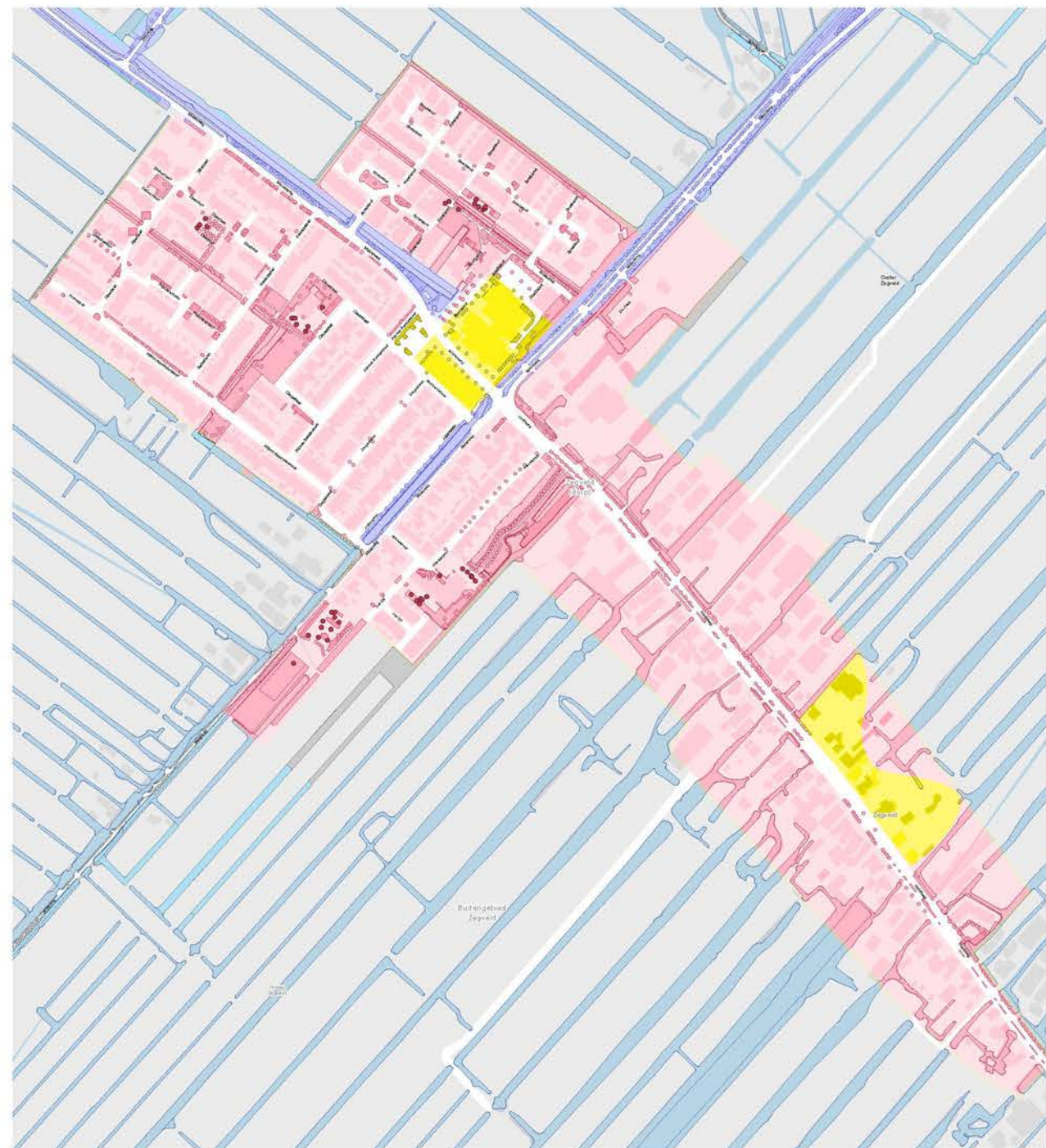
In het belang van de biodiversiteit wordt het beheer van de watergangen, net als in Kamerik, afgestemd met betrokken agrariërs. Doel: komen tot een betere waterkwaliteit en habitats voor watergebonden dieren.

Langs de Milandweg wordt de natuurlijke inrichting versterkt. Deze entree van Zegveld accentueert de dwars door het dorp lopende Middelwetering met haar landschappelijke kade.

■ De oude en de nieuwere dorpskern krijgen een inrichting die het winkel- en verblijfplezier verhoogt. Gedacht wordt aan bijzondere bomen(rijen) en bloembakken aan brugleuningen, gevels en lantaarnpalen.

De Hoofdweg willen we als welkom entree van Zegveld accentueren door hier te kiezen voor bijzondere bomen(rijen) en/of een beplanting die het hele jaar kleur geeft.

- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

Streefbeeld Zegveld

Bedrijventerreinen

De gemeente Woerden telt vijf grote bedrijventerreinen. Om te bepalen wat voor elk terrein de beste inrichting en beheervorm is, is gekeken naar:

- de aanwezige water- en groenstructuur;
- de functie van het bedrijventerrein en de daaraan gekoppelde gewenste sfeer;
- de wensen voor gebruik van werknemers en bezoekers van de aldaar gevestigde bedrijven.

Groenblauw structuur Middelland en Honthorst

Middelland

Op dit bedrijventerrein zijn vooral transport- en dienstverlenende bedrijven gevestigd. Mensen die op dit terrein werken geven aan behoefte te hebben aan:

- wandelroutes door het groen en langs het water;
- zit- én sport- en bewegingsmogelijkheden langs die wandelroutes.

De gemeente wil in het grootste deel van Middelland inzetten op een gezonde leefomgeving:

- wandelroutes door het groen en langs het water;
- zitgelegenheid;
- voorzieningen voor beweging van werknemers;
- voldoende groen en water voor het welzijn van werknemers.

Langs de door water en groen gekenmerkte Wulverhorstbaan moet de inrichting en het beheer de natuurlijke leefomgeving versterken en de biodiversiteit verhogen.

De Polanerbaan en de zuidkant van het station accentueren als welkome entree door hier te kiezen voor een hoogwaardige inrichting. Denk bijvoorbeeld aan:

- bloembakken aan brugleuningen en lantaarnpalen;
- bijzondere bomen;
- een beplanting, die het hele jaar door voor kleur zorgt.

		Middelland
Araal	Gras	97.815 m ²
	Beplanting	21.160 m ²
	Hagen	425 m
	Bomen	892 st
	Water	54.423 m ²
	Oever	8.004 m
	Speeltoestellen	--

Honthorst

Op Honthorst zijn vooral productiebedrijven en groothandels gevestigd.

De gemeente wil in het grootste deel van Honthorst inzetten op een gezonde leefomgeving:

- wandelroutes;
- meer zitgelegenheid;
- Omdat er in Honthorst maar weinig openbare ruimte is, zal de gemeente bedrijven proberen te stimuleren hun eigen bedrijfsgebouwen en -terreinen te vergroenen. Voldoende groen en water voor het welzijn van werknemers.

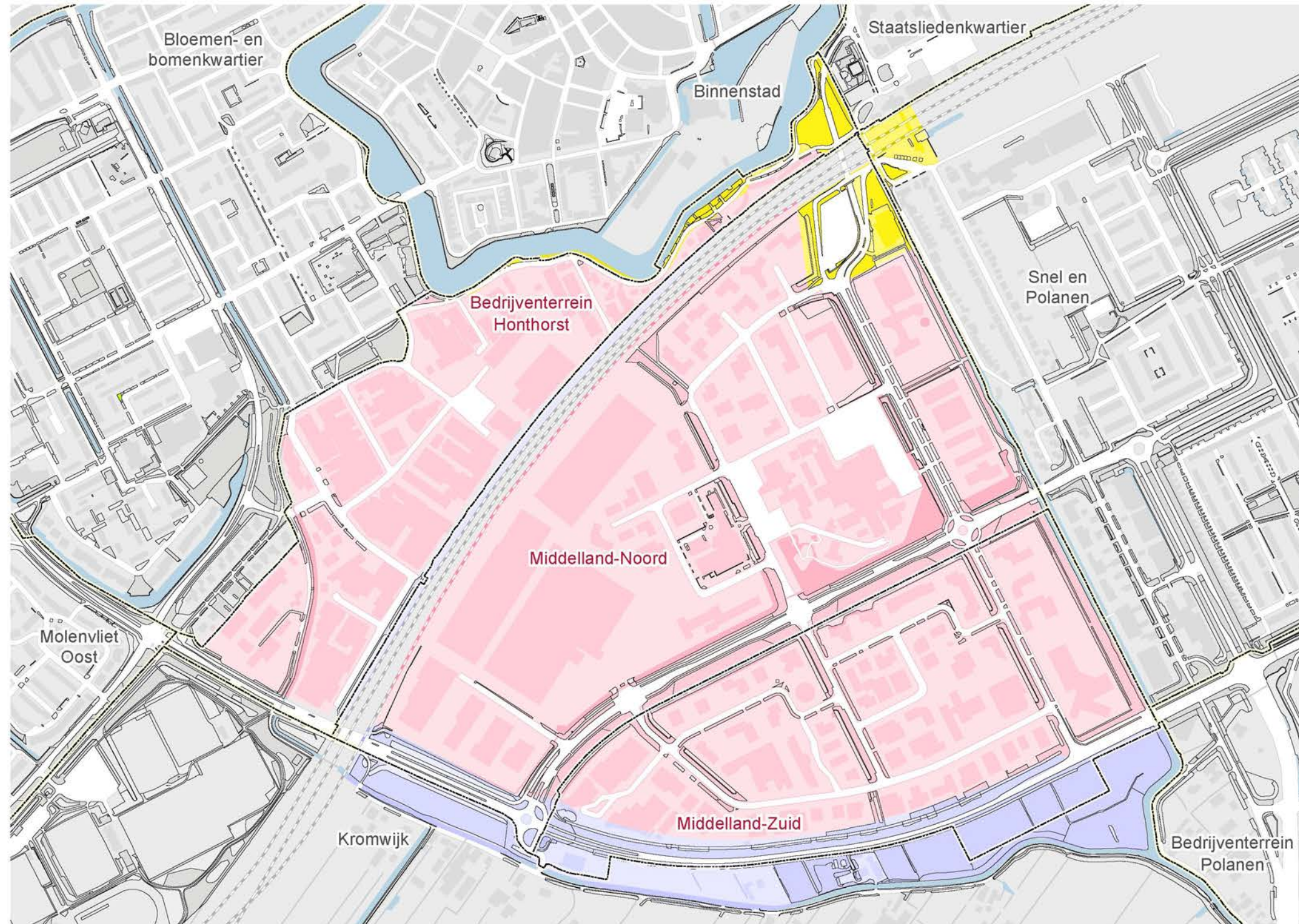
Langs de door water en groen gekenmerkte rand van het spoor moet de inrichting en het beheer de natuurlijke leefomgeving versterken en de biodiversiteit verhogen.

		Honthorst
Araal	Gras	11.523 m ²
	Beplanting	2.218 m ²
	Hagen	50 m
	Bomen	174 st
	Water	10.073 m ²
	Oever	984 m
	Speeltoestellen	--

Bedrijventerreinen

- Gezonde leefomgeving
- Natuurlijke leefomgeving
- Hoogwaardige leefomgeving

Streefbeeld Middelland en Honthorst

Bedrijventerreinen

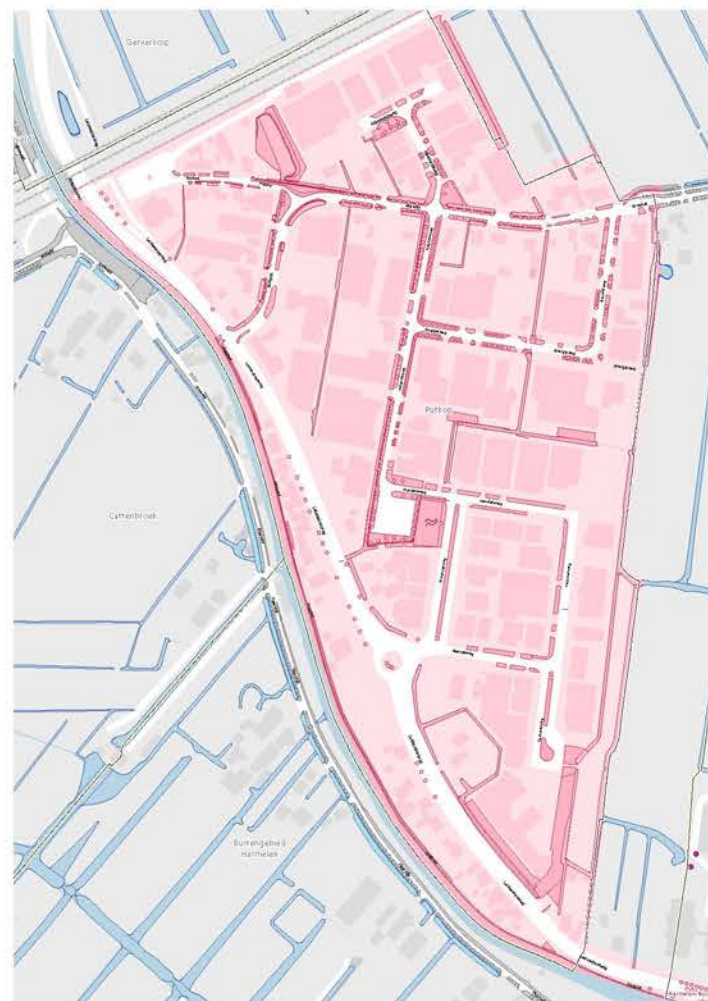
Putkop	
Gras	2.213 m ²
Beplanting	5.563 m ²
Hagen	0 m
Bomen	141 st
Water	24.943 m ²
Oever	2.901 m
Speeltoestellen	--

Putkop

Op Putkop in Harmelen zijn vooral productiebedrijven en groothandels gevestigd.

De gemeente wil in Putkop inzetten op een gezonde leefomgeving:

- wandelroutes;
- meer zitgelegenheid;
- voldoende groen en water voor het welzijn van werknemers.

Streefbeeld Putkop

Gezonde leefomgeving

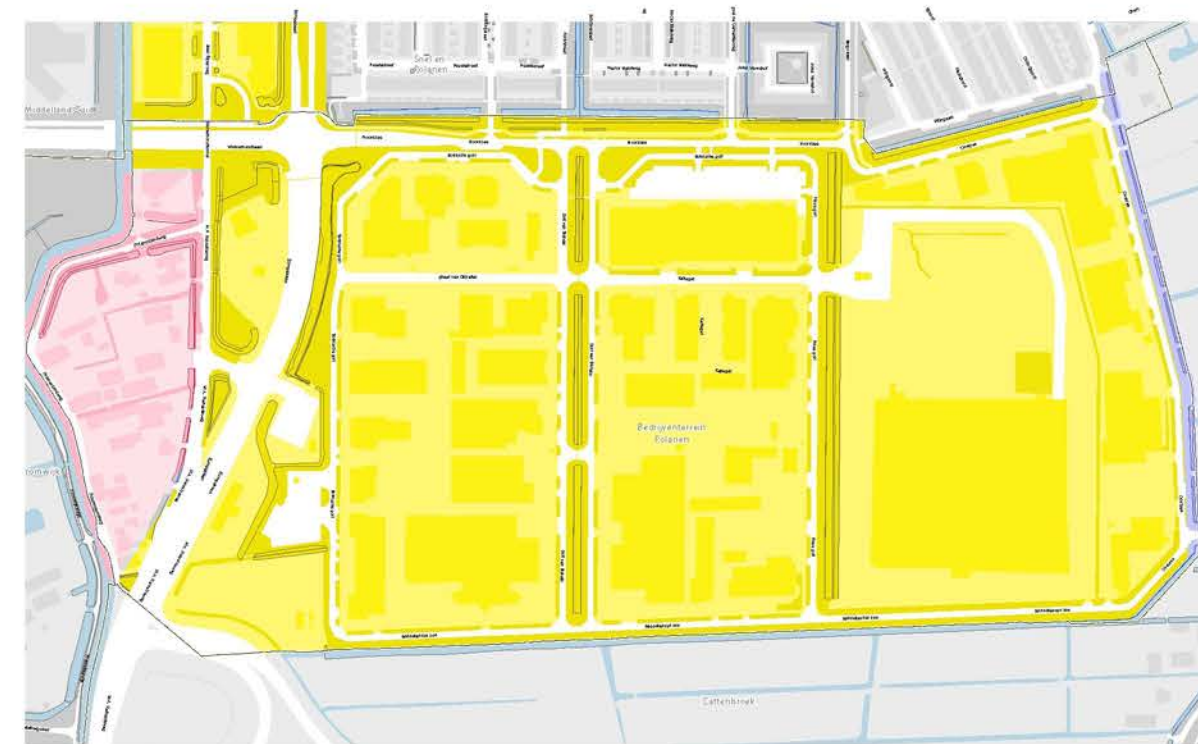
Polanen en Wulverhorst	
Gras	48.415 m ²
Beplanting	581 m ²
Hagen	456 m
Bomen	300 st
Water	30.284 m ²
Oever	5.787 m
Speeltoestellen	--

Polanen en Wulverhorst

Op Polanen en Wulverhorst zitten woon- en winkelboulevards, een groot distributiecentrum en diverse autodealers, groothandels en productiebedrijven. Deze bedrijven trekken veel bezoekers aan.

Vanwege de vele bezoekers en het belang van dit bedrijventerrein voor de bevolking van Woerden en mensen van buiten de gemeente wil de gemeente in Polanen en Wulverhorst inzetten op een hoogwaardige inrichting:

- De groenblauwe inrichting langs de meubelboulevard aan de noord- en oostzijde van Polanen moet bijdragen aan een gezellige en uitnodigende uitstraling. Denk bijvoorbeeld aan bloembakken, bollenvelden, bijzondere bomen en een kleurrijke beplanting.
- Ook de groenblauwe inrichting langs de winkelboulevard van Wulverhorst moet bijdragen aan een gezellige en uitnodigende uitstraling. Ook hier wordt gedacht aan bloembakken aan lantaarnpalen en bijzondere bomen.
- De aanwezigheid van het groen en water moet bijdragen aan een verzorgde uitstraling van Polanen en Wulverhorst.
- De bedrijfspanden moeten goed zichtbaar en herkenbaar zijn: ze mogen dus niet in het groen verdwijnen.

Streefbeeld Polanen en Wulverhorst

Gezonde leefomgeving

Natuurlijke leefomgeving

Hoogwaardige leefomgeving

Bedrijventerreinen

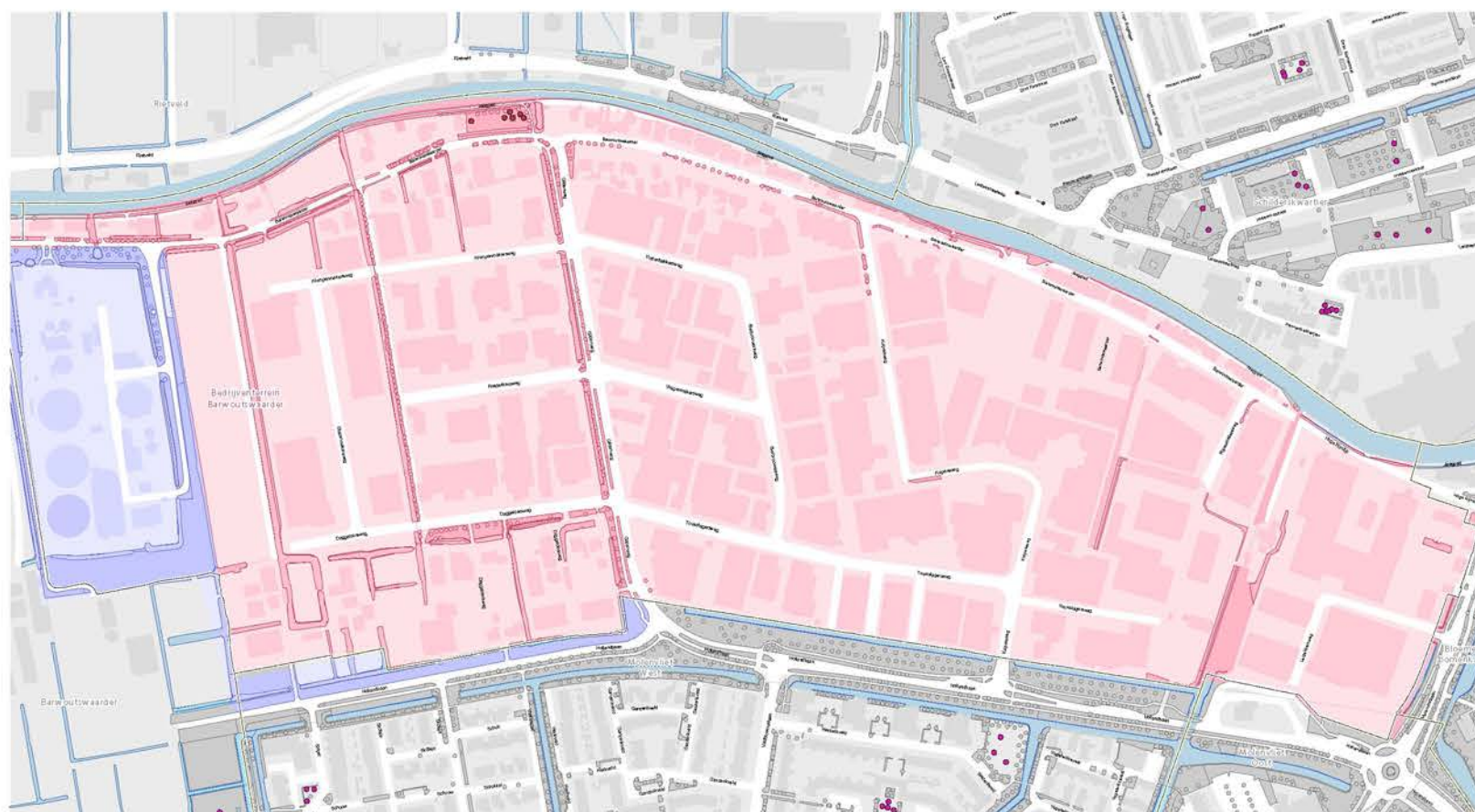
Barwoutswaarder		
Areaal	 Gras	30.456 m ²
	 Beplanting	2.423 m ²
	 Hagen	405 m
	 Bomen	211 st
	 Water	38.695 m ²
	 Oever	2.166 m
	 Speeltoestellen	--

Barwoutswaarder

Op Barwoutswaarder zijn naast productiebedrijven en groothandels, ook een aantal autodealers en het stadserf gevestigd.

De gemeente wil in Barwoutswaarder inzetten op een gezonde leefomgeving:

- richting Jaagpad en/of Hollandbaan wandelroutes;
- meer zitgelegenheid;
- voldoende groen en water voor het welzijn van werknemers.

 Gezonde leefomgeving

 Natuurlijke leefomgeving

Streefbeeld Barwoutswaarder

Buitengebied

In deel 1 van het Groenblauw Omgevingsplan is bepaald dat de gemeente Woerden voor het buitengebied inzet op een natuurlijke leefomgeving.

In het buitengebied, het gebied dat binnen de gemeente Woerden, maar buiten de bebouwde kommen valt, heeft de gemeente water en groen langs de gemeentelijke wegen in beheer. In de meeste gevallen betekent dit de berm, de bomenrij, de oever en het water parallel aan de wegen.

De inrichting en het beheer moet de leefomgeving voor flora en fauna versterken én de biodiversiteit verhogen.

- Meer bloeiend groen gedurende diverse seizoenen.
- De bermen bestaan uit bloemrijk gras.
- Bomen, bomenrijen en lintbeplanting zorgen voor voldoende huisvestingsmogelijkheden voor diverse vleermuis- en vogelsoorten.
- Er is een aantrekkelijk leefklimaat voor bedreigde en/of hier wél thuishorende, maar niet meer voorkomende flora en fauna.

Nawoord

Nu dit tweede deel klaar is, werkt de gemeente aan het derde en laatste deel van het groenblauwe omgevingsplan. In dát deel vertaalt de gemeente visie en uitgangspunten in een nieuw beheerplan: het groenblauw beheerplan. Alle vigerende plannen die met water of groen te maken hebben worden in dit nieuwe beheerplan opgenomen.

Eind 2016 is het groenblauw beheerplan klaar om door het college van burgemeester en wethouders te worden vastgesteld. Het groenblauw beheerplan bevat de producten:

- Bomen;
- (Gras)bermen, droge oevers, plasbermen, bollen en poelen;
- Beplanting (heesters, bosplantsoen, hakhout, vaste planten, etc.);
- Baggeren;
- (Natuurvriendelijke) natte oevers en beschoeiing;
- Duikers;
- Overige onderhoud water.

Stevig beleid

Het beheerplan is gebaseerd op de kernwaarden veiligheid, ecologie, duurzaamheid en innovatie. Per streefbeeld en per gebied/wijk worden de beleidsuitgangspunten concreet gemaakt naar beheermaatregelen, zoals onderhoudsfrequentie, type onderhoud en samenwerking in beheer met inwoners en bedrijven.

Voor bewoners

Als het groenblauw beheerplan in uitvoering gaat, ondervinden de inwoners wat de gemeentelijke visie en het gemeentelijke beleid voor de eigen leefomgeving betekent. Meldingen van bewoners zijn voor de gemeente een indicator over de tevredenheid over het gevoerde beheer. Daarnaast is het belangrijk om met inwoners in gesprek te blijven over hún beleving van de groenblauwe openbare ruimte. Want tijden veranderen. Kinderen worden groot, de bevolkingssamenstelling verandert en daarmee de wensen voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

Om input van bewoners te krijgen gaat de gemeente minimaal eens in de vijf jaar de wijk in. Daarnaast vinden er natuurlijk regelmatig overleggen met belangenorganisaties plaats en hoort de gemeente ervaringen van bewoners uit informele en/of incidentele contacten. Op basis van ervaringen kunnen de beleidsuitgangspunten van deze notitie worden aangepast.

Colofon

Uitgave

Gemeente Woerden - augustus 2016

Tekst*

Wilco van Bodegraven (Realisatie en beheer)

Vincent Reintjes (Realisatie en beheer)

Tekeningen

Funs Spiertz - Realisatie en beheer

Fotografie

gemeente Woerden

Met dank aan:

- Alle bewoners en organisaties die ons input gaven!
- Deze medewerkers van de gemeente Woerden: Jessica Rateland (Cultuurhistorie) Bart Visser (Ruimtelijke plannen), Linda Schepers (Ruimtelijke plannen), Maarten Kamphuis (Ruimtelijke plannen), Elise van Andel (Ruimtelijke beleid en projecten), Lisette Brekelmans (Ruimtelijke beleid en projecten), Clarinda Mills (Vastgoed), Manon Schutte (Vastgoed), Sabine Gabriël (Ruimtelijke plannen), Siebe Sneeb (Onderwijs, welzijn en zorg), Funs Spiertz (Gegevensbeheer) en Marjolein Bekkers (Realisatie en beheer).

* m.m.v. Dien! (tekstredactie, vormgeving en productbegeleiding)

Inleiding

Voor het Groenblauwe omgevingsplan heeft de gemeente Woerden in alle wijken en dorpen een inloopbijeenkomst georganiseerd, met uitzondering van de binnenstad en de bedrijventerreinen. Tijdens deze middagen is er geïnventariseerd welke wensen de bewoners van de wijk hebben voor de groenblauwe omgeving in de wijk. De succesvolle bijeenkomsten geven een goed inzicht in de wensen per wijk en de streefbeelden die voor de specifieke wijk of dorp gelden. Elk streefbeeld heeft zijn eigen speerpunten. De speerpunten worden gewaardeerd op basis van het aantal wensen per speerpunt. Een speerpunt met 10 wensen wordt daardoor hoger gewaardeerd dan een speerpunt met 2 wensen.

Er zijn drie streefbeelden met meerdere speerpunten gespecificeerd door de gemeente:

Streefbeelden	Speerpunten
Natuurlijk	(Natuur in de stad, Landschap versterken)
Gezond	(Ontspannen, Sporten, Bewegen, Voeding, Spelen, Milieu)
Hoogwaardig	(Aantrekkelijke uitstraling)

Naast de wensen voor de groenblauwe omgeving zijn er tijdens de bijeenkomsten ook andere wensen en klachten uitgesproken voor de openbare ruimte. Deze wensen en klachten zijn aan de specifieke beheerder doorgegeven en door hem onderzocht. In dit document worden deze klachten benoemd en een antwoord is gegeven over de afhandeling ervan.

De input van u als bewoners is in notitie 'Groenblauw omgevingsplan, de streefbeelden per wijk' verwerkt. Hierin staat per wijk of dorp waarop de gemeente de aankomende jaren op inzet om de door u gewenste groenblauwe leefomgeving te realiseren. De notitie wordt eind 2014 door het gemeentebestuur behandeld. Zodra de notitie is vastgesteld informeert de gemeente u hierover via een nieuwsbericht op de website en daar kunt u de notitie ook inzien.

Samengevat geven we in dit document per wijk:

- Een korte introductie en de input van de bezoekers van de inloopbijeenkomsten zoals deze ook is beschreven in de notitie 'Groenblauw omgevingsplan, de streefbeelden per wijk' verwerkt.
- De klachten en meldingen uit de inloopbijeenkomsten en de reactie van de gemeente daarop.

Inhoudsopgave

1.	<u>MOLENVLIET</u>	4
2.	<u>BOMEN- EN BLOEMENKWARTIER</u>	5
3.	<u>STAATSLIEDENKWARTIER</u>	8
4.	<u>SNEL & POLANEN</u>	9
5.	<u>SCHILDERSKWARTIER</u>	12
6.	<u>HARMELEN</u>	14
7.	<u>KAMERIK</u>	15
8.	<u>ZEGVELD</u>	18

1. Molenvliet

Molenvliet is de grootste wijk van Woerden. Een jonge wijk, die zich kenmerkt door een uitgebreide groenblauwe structuur. Het openbaar water en groen biedt volop ruimte voor recreatie, sport en spel en de groenblauwe structuur heeft de potentie grote natuurwaarden te bereiken.

Input bewoners

Meer en betere speelvoorzieningen:

- diversiteit in de speeltoestellen, zowel qua mogelijkheden als leeftijdsgroep;
- een locatie voor het natuurlijk spelen.

Natuur in de wijk is waardevol:

- versterking van het bestaande groen;
- meer groen;
- goed beheer en onderhoud, zodat dit resulteert in een grotere diversiteit aan flora en fauna.

Bewoners vinden een gezonde leefomgeving belangrijk:

- voldoende mogelijkheden om te sporten (grasvelden, speelterreinen) en te bewegen (wandelmogelijkheden, fiets- en skateverbindingen, etc.);
- fruit- en vruchtenbomen;
- mogelijkheden voor moestuinen en stadslandbouw.

Maak Molenvliet ook aantrekkelijk voor 'leuke beestjes':

- vlinderlokkende beplanting;
- schuilplekken voor egels;
- aandacht voor kikkers en vogels;
- enkele bewoners hebben aangedragen bijenkasten te plaatsen.

Extra groen langs A12 en randwegen

- Veel bewoners ervaren overlast van de randwegen en de A12. Vooral de A12 wordt als hinderlijk ervaren. De bewoners zien graag meer groen en een extra bomenrij langs de autowegen, zodat ze meer in het landschap worden opgenomen en meer uit het zicht verdwijnen.

Top 3 onderwerpen		
1. Spelen (35%)	2. Natuur in de stad (25%)	3. Voeding (15%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ In het Wijkpark zijn de asfaltpaden slecht.	Probleem is bekend, binnen enkele jaren zal het asfalt worden vervangen.
➤ Metalenstrip op de nieuwe bruggen zijn te glad.	Er wordt gezocht naar een oplossing
➤ Het zicht bij de uitrit vanaf de parkeerplaats bij de Maranathakerk is slecht door grote struiken.	De verkeershoeken zijn gesnoeid.
➤ De sloten in Molenvliet zijn erg ondiep. Bijvoorbeeld langs de Hollandbaan, rond het Duck Dream Island.	De sloten in Molenvliet worden eind 2015 - begin 2016 gebaggerd. Veel van de sloten in de wijk zijn voornamelijk in eigendom van het Waterschap en worden daarom niet door de gemeente onderhouden. Melding dient daar te worden ingediend. http://www.hdsr.nl/melding/)
➤ Graag wat doen aan het vuilnis aan de Madeliefweide.	Onze medewerkers hebben in juni op de Madeliefweide en geconstateerd dat iemand uit de flat 3 stoelen ongeoorloofd (zonder grofvuil melding) aan straat heeft gezet. Voor het overige zijn hier geen onregelmatigheden waargenomen. Ook hier geldt: graag een melding maken op het moment dat er iets is.
➤ Het zou fijn zijn als er minder hondenpoep zou liggen in het Wijkpark, dan is spelen en picknicken fijner.	Dit is besproken in de Klankbordgroep hondenbeleid. Vanaf 1 januari 2015 wordt hier sowieso handhavend tegen opgetreden.
➤ De oversteek naar de hockey is gevaarlijk.	Er kan al in twee fases (per te kruisen rijrichting) worden overgestoken. Het kan daarom op dit moment niet veiliger worden gemaakt.
➤ Afval opruimen bij het tunneltje bij Amsteloord.	Graag melden via de website of telefonisch aan de gemeente op het moment dat er afval ligt.

2. Bomen- en Bloemenkwartier

Het Bomen en Bloemenkwartier is een dichtbebouwde wijk, aangelegd in een tijd dat nog niet iedereen een auto had. In de loop der jaren is aardig wat groen omgeruild voor parkeerruimte, toch is er in enkele straten nog een fiks parkeerprobleem. Ondanks dat ervaren de bewoners het groen in de wijk als waardevol. Tijdens de inloopbijeenkomsten lieten bewoners weten dat het hoofdgroen niet mag worden aangetast en er behoefte is aan meer en uitgebreidere speelvoorzieningen.

Input bewoners

Optimaal gebruiken

- Juist omdat er relatief weinig openbare ruimte is, vragen de bewoners nadrukkelijk optimaal gebruik van de wel beschikbare ruimte mogelijk te maken.

Speelvoorzieningen

- er moet meer aandacht komen voor de speelmogelijkheden;
- betere kwaliteit van de huidige speelvoorzieningen;
- uitbreiding van voorzieningen;
- verlichting op speeltuinen zodat er ook 's avonds kan worden gespeeld.

Groen in de wijk is waardevol

- waar mogelijk graag meer ruimte voor groen;
- meer diversiteit in de soorten bomen en bloemen;
- de diversiteit aan bomen ook bereiken door fruitbomen te planten.

Participatie

- De bewoners zijn bereid om hun steentje bij te dragen aan het onderhouden van dit groen.

Top 3 onderwerpen		
1. Natuur in de stad (35%)	2. Spelen (30%)	3. Bewegen (15%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ De kwaliteit van de verharding van het jaagpad verbeteren	De paden zijn geïnspecteerd en waar nodig worden herstel werkzaamheden verricht.
➤ De trottoirs zijn erg slecht in de wijk.	Als team wijkonderhoud de wijk doorloopt dan worden kleine problemen direct aangepakt.
➤ Kromwijkerkade heeft een slecht wegdek.	De Kromwijkerkade wordt binnen enkele jaren gereconstrueerd (2014-2015)
➤ Het kruispunt tussen de Irisstraat en de Hortensiastraat is erg slecht.	De slechte kwaliteit van dit kruispunt is bekend en wordt binnen enkele jaren aangepakt.
➤ Op de Kromwijkerkade is last van luizen in de bomen.	Staat op de planning voor 2015/2016, bij herinrichting worden de bomen vervangen.
➤ Basketbalveld aan het Essenpad is	Het basketbalveld is onderzocht en voldoet nog aan

verwaarloosd, ondergrond is scheef, borden bijna kapot.	het gestelde kwaliteitsniveau.
➤ Bomen in trottoir is niet handig i.v.m. wortelopdruk.	Klopt, tegenwoordig wordt dit niet meer gedaan of wordt er voor boomsoorten gekozen die dit minder veroorzaken.
➤ Grote gaten in de beschoeiing van de Singel.	De beschoeiing van de Singel wordt in 2015 opgeknapt.
➤ Bij hevige regenbui komt op de Iepenlaan toiletwater omhoog.	In de wijk is begonnen met het afkoppelen van de riolering, dit zal in de komende jaren worden doorgezet en zal de overlast moeten verminderen.
➤ Riooloverstorten bij verschillende waterpartijen aanpakken.	Het riooloverstort is niet zomaar weg te halen, het is een noodoplossing bij extreme situaties.
➤ Overlast van de hoeveelheid zwerfvuil in de wijk.	Op een schaal van A+, A, B, C, D (waarbij A+ het meest schoon is), heeft de raad op grond van efficiency (kosten en inzet) besloten een schoonheidsgraad van B aan te houden. De hier opgenomen opmerking maakt niet duidelijk waar het hier om gaat. Zwerfvuil dat nog binnen de schoonheidsgraad C past of niet. Zwerfvuil kan het beste direct gemeld worden via het KCC.
➤ Er wordt hard gereden op de Iepenlaan.	Maatregelen zijn te overwegen bij groot onderhoud/reconstructie van de weg.
➤ Ontbreken voetpad en gevaarlijke oversteekplaats bij de brandweerkazerne.	Het betreft uitsluitend een fietspad als snelle verbinding NS-station Molenvliet. Het kruispunt met de Waardsebaan is uitgevoerd als plateau. Voetgangers op deze oversteekplaats zijn niet gewenst. Zij kunnen oversteken bij de verkeerslichten (Iepenlaan).

3. Staatsliedenkwartier

Staatsliedenkwartier en Meander zijn twee totaal van elkaar verschillende wijken. Zo groots en ruim de opzet van Meander is, zo compact is het Staatsliedenkwartier. Toch bezitten beide buurten goede groenblauwe hoofdstructuren, die belangrijk zijn voor de ecologie.

In beide buurten is het openbaar groen verouderd. Verjonging van het openbaar groen verdient daarom ook de komende jaren aandacht. Vanzelfsprekend spelen bij herinrichting de wensen van bewoners een grote rol.

Input bewoners

Voor jong en oud

- In het Staatsliedenkwartier zijn de wensen verspreid over alle leeftijdsgroepen. De groenblauw structuur moet voor al die verschillende gebruikswensen mogelijkheden bieden.

Wandelroutes voor senioren

- De ouderen willen graag op een veilige manier door de wijk kunnen wandelen. Met goede wandelpaden en een groot aantal bankjes langs de paden. Op die manier kunnen de ouderen een veilige wandeling maken met genoeg rustmomenten tussendoor.

Sporten en bewegen

- Voor volwassen en jongeren moet er voldoende ruimte zijn om te bewegen en sporten. Eén van de wensen is een aangegeven hardlooptrouwe met verschillende afstanden, die mooi door de natuur van Woerden loopt.

Spelen

- Voor de kinderen moeten er meer speelvoorzieningen komen. Natuurlijk spelen is een veel gehoorde wens.

Mens- en milieuvriendelijk

- de aanleg van een pluktuin
- de aanleg van natuurvriendelijke oevers;
- stimuleren van zonnepalen;
- planten van fruitbomen;
- aanleg van een boomgaard.

Top 3 onderwerpen		
1. Spelen (45%)	2. Natuur in de stad (20%)	3. Ontspannen (15%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ Fouten in het asfalt niet afgemaakt, geen belijning na een paar maanden nog niet opgelost.	De werkzaamheden aan 's Gravensloot zijn afgerond. De fouten zijn herstelt en ontbrekende belijning is aangebracht.
➤ Een brug vanuit Fort Oranje naar de woningen heeft een rammelend wegdek.	Het probleem is verholpen.
➤ De vissteiger naast Fort Oranje staat op instorten.	De vissteiger is inmiddels verwijderd.
➤ De fietspaden aan de Oudelandseweg, het Jaagpad en in het Brediuspark zijn zeer slecht.	De komende maanden wordt het asfalt vernieuwd binnen het Brediuspark. De kwaliteit van de overige locaties zal moeten blijken uit de inspecties.
➤ De struiken, met scherpe stekels, langs de weg worden met een bosmaaier gesnoeit. Hierbij vliegen de scherpe stekels tegen de voorruit van de woningen aan en belanden ook in de voortuin. Dit wordt verder niet opgeruimd en zorgt daarom voor veel overlast bij het tuinieren van de bewoners.	Aannemer is hierop aangesproken. Wegens onvoldoende presteren is het contract met deze aannemer opgezegd. Er wordt geprobeerd zo veel mogelijk de overlast te voorkomen. Dit is niet altijd te voorkomen.
➤ Grote grasmaaiers rijden het trottoir kapot en kunnen niet dichtbij de oevers te komen.	Aannemer is hierop aangesproken. Wegens onvoldoende presteren is het contract met deze aannemer opgezegd. Er wordt geprobeerd zo veel mogelijk de overlast te voorkomen. Dit is niet altijd te voorkomen.
➤ In de sloot achter nummer 10 zit nauwelijks stroming, hierdoor ontstaat een dikke vieze modderige groene brei	De sloten in de wijk zijn in het najaar van 2014 gebaggerd.
➤ Het water stroomt niet goed door omdat de duiker te diep ligt.	Een deel wordt laatste kwartaal 2014 aangepakt en een deel in 2015.

4. Snel & Polanen

Snel en Polanen en Waterrijk zijn Woerdens jongste wijken, uitgerust met een uitgebreide groenblauwe structuur en veel, nog niet volwassen groen. Met de tijd zal het groen in deze wijken ruimte bieden aan ecologische parels én zorgen voor een prettig en ontspannen verblijfsklimaat. Naast tijd om tot volle wasdom te komen heeft het openbaar groen in deze wijken ook persoonlijkheid nodig. En precies dát is iets wat bewoners er het beste aan kunnen geven. De gemeente schept hiervoor graag ruimte en gelegenheid.

Input bewoners

Meer doen met de recreatieplas

- De recreatieplas wordt door de bewoners als een zeer belangrijke voorziening ervaren. Er zijn tal van ideeën om de plas en de bijbehorende omgeving beter te gebruiken. De buurt wil graag voldoende kunnen ontspannen, spelen, bewegen en sporten op en rond de plas. Zo is er behoefte aan een barbecueplek, natuurlijk spelen, steiger voor schaatsers en vissers en een uitdagend parcours om lekker te sporten/ bewegen. Ook aan oefenapparaten voor senioren is behoefte.

Bosstrook tussen A12 en recreatieplas

- Maar naast de wensen voor de recreatieplas is er ook behoefte aan een gezonde leefomgeving. De A12 zorgt in de wijk voor overlast. De bewoners zouden graag een afscheiding zien tussen de snelweg en de recreatieplas, een bosstrook bijvoorbeeld. Of een houthakwal.

Moestuinen, stadslandbouw en kindervolkstuinjes

- Gezonde voeding sluit aan bij de gezonde leefomgeving. Door middel van moestuinen, stadslandbouw en kindervolkstuinjes willen de bewoners dit zelf verbouwen. De braakliggende kavels in de wijk zouden hiervoor (tijdelijk) beschikbaar kunnen worden gemaakt

Top 3 onderwerpen		
1. Spelen (25%)	2. Bewegen (20%)	3. Natuur in de stad (20%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ Grindpad rondom de plas is negatief voor rollators.	De gemeente moet soms een afweging maken tussen tegenstrijdige belangen. Er zijn ook inwoners die liever rond de hele plas een grindpad zien. Een groot deel van het pad rond de plas is al geasfalteerd voor gebruikers van rolstoelen en rollators.
➤ Geen voetpad aanwezig op de Wijngaard.	Dit probleem is geconstateerd en zal worden verholpen.
➤ Het voetpad is slecht op de Oostzee.	Dit voetpad is op diverse stukken inderdaad slecht

	en zal worden verholpen.
➤ Het voetpad op het Kallameer loopt niet door richting de Monnetlaan	Dit probleem is geconstateerd er wordt gekeken naar een juiste oplossing.
➤ De boompaltjes zijn verrot aan de Marshallaan.	Als boompaltjes verrot zijn worden deze weggehaald. Ze worden niet teruggeplaatst, omdat de bomen groot genoeg zijn.
➤ Het gras tussen de Anna Lindtlaan en de Adenhauerlaan is slecht, het is ingezaaid en komt bijna niet op.	Dit probleem is geconstateerd en wordt opnieuw ingezaaid.
➤ De sloten in Waterrijk zijn ondiep en moet daarom gebaggerd worden.	De watergangen zijn op diepte, ze zijn wel voorzien van plasbermen (zie afbeelding) waardoor ze aan de zijkanten ondiep zijn. Dit is gedaan voor een betere flora en fauna en om te water geraakte kinderen zelfstandig er uit te kunnen laten komen.
➤ Bij de Wijngaard is bruin water en de duiker stroomt niet tijdens regen.	Water wordt gecontroleerd en gezocht naar een oplossing. De duiker wordt nagekeken in voorjaar 2015.
➤ De paarden rijden op de fietspaden en laten hun behoefte achter, vies en ze horen daar niet.	Helaas kunnen we hiertegen niet handhavend optreden. In de APV is hierover geen verbodsartikel opgenomen.
➤ Handhaven op foutparkeren.	Dit gebeurt en is ook een prioriteit in de handhaving. In 2013 zijn er ongeveer 150 bonnen uitgeschreven. Helaas is de inzet van BOA's beperkt. Er wordt bijvoorbeeld niet gewerkt op zondag.
➤ Wat te doen bij incident met agressieve hond?	Doe altijd aangifte bij de politie. De politie neemt dan samen met de gemeente de zaak in behandeling. Deze tekst is inmiddels ook geplaatst op woerden.nl
➤ Handhaven op gemotoriseerd vaarverkeer in Waterrijk.	Dit is een taak van de Politie. Voor de gemeente ook geen prioriteit. We hebben bovendien geen apparatuur om hier op te handhaven.
➤ Het verkeer rijdt veel te hard en er wordt geen voorrang gegeven.	Zodra Eiland 4 is afgerond wordt Veluwemeer opnieuw met snelheidsremmende maatregelen.
➤ Fietsers langs de plas op het voetpad.	Wordt besproken met de BOA's. Af en toe surveilleren is mogelijk. Maar ook hier geldt dat de inzet om te handhaven beperkt is.
➤ Mensen parkeren hun auto nadat ze de boot hebben gelost.	Staan de auto's verkeerd geparkeerd? Geldt er een parkeerverbod. Zo nee, dan geen sprake van een overtreding en wordt er ook niet gehandhaafd.
➤ In de zomer staat hier een groot zwembad met pomp, trampoline en glijbaan. Door de geluidsoverlast van de kinderen kunnen buurtbewoners niet meer in de tuin zitten.	Bij geluidsoverlast dient de Politie te worden gebeld. Geen taak van de gemeente. Als het zwembad met toebehoren op de openbare weg staat, is er wellicht een omgevingsvergunning noodzakelijk. Informatie hierover kan verkregen worden bij het Omgevingsloket.
➤ Bij de bushalte kunnen geen rolstoelen langs.	In principe moeten hier rolstoelen kunnen komen. De bushaltes zijn hier rolstoeltoegankelijk gemaakt.

5. Schilderskwartier

Schilderskwartier en de Vogelbuurt zijn groene wijken. Op een aantal plekken is ook een uitgebreide blauwe structuur aanwezig. De bewoners van deze wijk zijn erg betrokken en zeer bereid de handen uit de mouwen te steken. Ook in de toekomst willen ze meer zelf doen. Deze ruimte gaat de gemeente bieden.

Input bewoners

Natuur belangrijk!

- In het Schilderskwartier is veel aandacht voor de natuur.

Vloeiende overgang

- De wijk vormt de scheiding tussen het weidelandschap en de stad. De bewoners zien graag een vloeiende overgang tussen deze twee 'landschappen'.

Natuurvriendelijke oevers

- Om de natuur meer te stimuleren wordt ook de aanleg van natuurvriendelijke oevers gewenst.

Natuurlijke speeltuin

- Daarnaast moet er voor de kinderen ruimte zijn om te spelen in deze natuur, een natuurlijke speeltuin.

Groene energie

- Bij een goede natuur hoort groene energie, dit moet meer gestimuleerd worden. Daarbij gaat de voorkeur uit naar zonnepanelen en wordt er negatief gedacht over windmolens.

Moestuin en stadslandbouw

- De ouderen willen een moestuin waarin zijn hun eigen groenten en fruit kunnen verbouwen, ook stadslandbouw is een optie voor de wijk.

Terrein oude Alexanderschool

- Het terrein van de oude Alexanderschool is voor veel mensen een doorn in het oog. Er zijn verschillende ideeën voor deze locatie, belangrijk is dat het terrein meer uitstraling krijgt dan nu.

Top 3 onderwerpen		
1. Natuur in de stad (30%)	2. Spelen (20%)	3. Bewegen (20%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ Veiligere situatie creëren voor fietsers zoals in Snel & Polanen.	Het Schilderskwartier is een oudere wijk met een andere opzet dan Snel en Polanen. Als hier bedoeld wordt de aanleg van een meer vrijliggende

	fietspaden(structuur), dan is daar helaas geen ruimte voor.
➤ De Vincent van Goghlaan is erg glad in de winter.	De Vincent van Goghlaan zit bijna volledig in de strooiroete, tot de Wijnant Nuijenstraat. Dit is volgens de richtlijnen.
➤ De beplanting tegen over nummer 11-15 zou in het bouwproject aan de Jan Steenstraat worden meegenomen. Tot nog toe is er niks aan gedaan, wordt dit nog gedaan?	De opmerking is doorgegeven aan de projectleider van het bouwproject aan de Jan Steenstraat.
➤ Veel recent geplante bomen zijn slecht, gemeente heeft belofte gedaan om in 2014 nieuwe bomen te planten.	Deze bomen worden eind 2014 gekapt en vervangen.
➤ De eik op het schoolplein van de Bredeschool moet onderzocht worden en verdient onderhoud.	De eik wordt eind 2014 gesnoeid.
➤ Heggen op de Albert Cuypstraat tegenover nummer 23a worden niet of nauwelijks gesnoeid.	Dit is volgens het vastgestelde onderhoudsniveau C. De heggen worden 1 keer per jaar geknipt.
➤ De bossage in de hoek Vincent van Goghlaan met A.C. Willinkstraat zorgt voor een onoverzichtelijke situatie.	Snoeiwerkzaamheden op verkeershoeken zijn uitgevoerd.
➤ De oever van 's-Gravensloot is slecht	De oever wordt meegenomen in werkplan 2015.
➤ Veel kroos in de sloten aan de Jozef Israelslaan.	Probleem is bekend, door meerdere factoren is dit probleem niet binnen korte tijd volledig op te lossen. In 2016 wordt deze wijk gebaggerd en zal de overlast verminderen.
➤ Geen omgekeerd inzamelen voor ouderen.	Op dit moment ligt in de gemeenteraad een voorstel voor 'anders omgekeerd inzamelen', waarin de ophaalfrequentie van de minicontainer voor restafval wordt aangepast.
➤ Veel zwerfvuil in de wijk.	Op een schaal van A+, A, B, C, D (waarbij A+ het meest schoon is), heeft de raad op grond van efficiency (kosten en inzet) besloten een schoonheidsgraad van B aan te houden. De hier opgenomen opmerking maakt niet duidelijk waar het hier om gaat. Zwerfvuil dat nog binnen de schoonheidsgraad C past of niet. Zwerfvuil kan het beste direct gemeld worden via het KCC.
➤ Kraaien trekken afval uit de afvalbakken.	De frequentie van het legen van de afvalbak zou voldoende moeten zijn om dit probleem tegen te gaan. / Op dit moment zien wij geen oplossing voor dit probleem. Behalve wellicht de afvalbakken helemaal verwijderen.
➤ Zwerfvuil rond de Bredeschool in het groen en water vaker opruimen	Momenteel worden voorbereidingen getroffen voor een participatieproject zwerfvuil met de scholieren. Tenslotte zijn zij voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor het hier weergegeven probleem.
➤ De grasstrook langs het speelveld wordt intensief gebruikt als hondentoilet. Na een maabeurt ligt de poep in stukjes op de stoep/straat.	Na een maabeurt moet de stoep/ straat wordt geveegd. De aannemer is hierop aangesproken. Wegens onvoldoende presteren is het contract met deze aannemer opgezegd.

6. Harmelen

Harmelen is een dorp met een eigen groen karakter. Het dorp heeft een 'groene' kern met veel cultuurhistorische elementen. De inwoners van Harmelen hechten veel waarde aan dit groen, maar zien ook noodzaak voor verbeteringen.

Input bewoners

Speelvoorzieningen

In Harmelen is veel aandacht voor de speelvoorzieningen voor kinderen. Dit zijn de wensen:

- een natuurlijke speeltuin met waterelementen;
- uitbreiding van de hoeveelheid speelvoorzieningen;
- verbetering kwaliteit van de speelvoorzieningen;
- maatregelen waardoor op bepaalde speelvelden de overlast van hondenpoep verdwijnt.

Genieten van de natuur

- inzaaien van velden met bloemen;
- ander maai- en snoeibeleid, waardoor bloemen/grassen meer kans krijgen;
- aandacht voor de ecologie;
- rondom het dorp doorgaande wandel- en fietspaden.

A12

- In het zuidelijke deel van het dorp geeft de A12 geluidsoverlast.
- Uitzicht op de A12 wordt niet gewaardeerd: de bewoners hebben liever uitzicht op een groen gebied.

Top 3 onderwerpen		
1. Spelen (40%)	2. Natuur in de stad (25%)	3. Bewegen (10%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ De brugleuning van de brug naar de Willem de Zwijgerlaan is verrot.	De brug is veiliggesteld en wordt in 2015 gerepareerd.
➤ In het Prinsenhof is de verlichting kapot, energiezuinige LED-verlichting is gewenst.	De verlichting wordt gecontroleerd en wanneer noodzakelijk wordt het probleem verholpen. Beleidsmatig wordt alle openbare verlichting de komende jaren verduurzaamd, LED-verlichting is een van deze verduurzamingen.
➤ In het Prinsenhof is de bestrating slecht en in de winter gevaarlijk omdat deze glad wordt.	De bestrating wordt nu aangepakt.
➤ In het Koningshof zijn verzakkingen in het straatwerk.	Alle wegen worden dit jaar geïnspecteerd (tweejaarlijkse inspectie) en op basis van deze inspectie wordt een werkplan opgesteld.
➤ In het Koningspark is de verharding slecht.	Er zijn meerdere onderdelen in het Koningspark slecht, o.a. ook het groen en het water, het park

	wordt daarom integraal bekeken. Deze herstel werkzaamheden worden dan zoveel mogelijk gelijktijdig uitgevoerd.
➤ In de Molenwijk worden honden uitgelaten op de speelvelden.	Honden zijn verboden op speelvelden. Het nieuwe hondenbeleid gaat in op 1 januari 2015, tot die tijd wordt er gewaarschuwd daarna zullen er ook boetes uit worden gedeeld.
➤ De sloot tussen de Prinsenhof en de Willem de Zwijgerlaan moet worden gebaggerd.	Dit is een primaire watergang en is daarmee in eigendom en beheer van het Waterschap. De gemeente is daarmee niet verantwoordelijk voor het baggeren. Melding van dit probleem moet worden gedaan bij het Waterschap. (http://www.hdsr.nl/melding/)
➤ Het riool in de Prinsenhof is slecht.	De slechte stukken riolering wordt nu vervangen of gerepareerd.
➤ De BOA's (Buitengewoon OpsporingsAmbtenaar) komen te weinig in Harmelen en zijn daarom niet aanspreekbaar.	Het klopt dat de BOA's beperkt aanwezig zijn in Harmelen. De capaciteit en middelen zijn beperkt. De BOA-Bikers komen 1 keer per week in Harmelen. De burger kan altijd een Melding Openbare Ruimte indienen. Dan wordt er altijd contact gezocht met de melder. Elke melding wordt opgepakt en afgehandeld.
➤ Er moet gehandhaafd worden op het opruimen van hondenpoep.	Het nieuwe hondenbeleid gaat in op 1 januari 2015, tot die tijd wordt er gewaarschuwd daarna zullen er ook boetes uit worden gedeeld.
➤ Katten(poep) zorgen voor veel overlast in tuinen	Dit is voor de helaas gemeente niet handhaafbaar.
➤ Bij de paardenmaneges wordt de poep van de paarden op de openbare weg niet opgeruimd, graag daarop handhaven	Daar wordt niet handhavend tegen opgetreden, het is niet verboden volgens de APV.
➤ De medewerkers laten de honden van het asiel uit in Avontuur Natuur en ruimen de hondenpoep niet op	In dit gebied geldt er geen aanlijnplicht. Wel een opruimplicht. Dit gebied wordt in de Klankbordgroep Hondenbeleid besproken. Communicatie hierover vindt in het laatste kwartaal plaatst.

7. Kamerik

Kamerik en Kanis liggen midden in het groene hart. In de kernen is niet zoveel openbaar groen. Maar dat wat er is, vinden de bewoners zeer waardevol. In Kamerik wordt het openbaar groen zelfs voor een groot deel door de inwoners onderhouden.

Input bewoners

Lekker naar buiten

Veel bewoners ervaren de groene omgeving als een uitnodiging om meer te bewegen. Om dit te stimuleren zien bewoners graag:

- een wandelroute vanaf het dorp naar de Grecht;
- een trimparcours met een aantal oefentoestellen in het park.

Belangrijk voor de kinderen

Bewoners vinden het ook heel belangrijk dat kinderen veilig buiten kunnen spelen en het groen intens kunnen beleven:

- een inrichting die het buiten spelen stimuleert;
- pluktuin.

Meer groen en natuur

De groene omgeving zien de bewoners graag ook terug in het dorp:

- minder maaien;
- meer groen.

Natuurlijke speeltuin

- Daarnaast moet er voor de kinderen ruimte zijn om te spelen in deze natuur, een natuurlijke speeltuin.

Bloemen en groenten

- ruimte voor volkstuinen;
- een stadstuin of pluktuin.

Op adem komen

Bewoners geven aan behoeften te hebben aan:

- meer bankjes in het dorp;
- een omheind park als rustgebied.

Schaatsen in Kanis

- In Kanis ziet men graag dat een van de voetbalvelden 's winters ingezet wordt als ijsbaan.

Top 3 onderwerpen		
1. Spelen (25%)	2. Natuur in de stad (25%)	3. Bewegen (20%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ De brug tegenover de begraafplaats op de Van Teylingenweg is oud en moet vervangen worden.	De brug wordt vervangen. Op dit moment wordt er een ontwerp gemaakt.
➤ De brug bij de Overstek is te stijl voor ouderen	Probleem wordt veroorzaakt door de verzakte weg, bij de ophoging van de Overstek wordt het probleem verholpen
➤ Wegen en voetpaden in Kamerik zijn heel slecht	Het vastgestelde onderhoudsniveau voor verharding is C (dit betekent matige kwaliteit). Daardoor kan verharding slechter ogen. Het wijkteam loopt wel een aantal keer per jaar door Kamerik om kleine stukjes onveilige verharding te herstraten.
➤ Het groen op de begraafplaats op de Van Teylingenweg is slecht onderhouden	Dit is volgens het vastgestelde onderhoudsniveau C.
➤ Na het grasmaaien de restanten weghalen, nu wordt het een rommel en glad	Aannemer is hierop aangesproken. Wegens onvoldoende presteren is het contract met deze aannemer opgezegd.
➤ Het stankslot op de riolering op de Leeuwerikstraat in Kanis is eraf, veel stank overlast bij bepaalde wind	De straatkolken zijn na gelopen. Daarnaast wordt de aankomende jaren de hele riolering in Kanis vervangen.
➤ De ondergrondse containers zitten vaak vol waardoor erg geen afval meer bij kan.	Op dit moment ligt in de gemeenteraad een voorstel voor 'anders omgekeerd inzamelen', waarin de ophaalfrequentie van de minicontainer voor restafval wordt aangepast. Als de gemeenteraad daartoe besluit worden de ondergrondse containers voor de pilot omgekeerd inzamelen weggehaald.
➤ Aan de Spruitweg is de oversteek vanaf de bushalte onveilig, vooral voor ouderen.	Gebruikers van de bus die op deze plaats in/uitstappen moeten de weg oversteken. Daar valt niet aan te ontkomen

8. Zegveld

Zegveld ligt midden in het veenweidegebied. Het dorp heeft dan ook een uitgebreide blauwe structuur. In vergelijking daarmee is het openbaar groen beperkt aanwezig.

Input bewoners

Wandel- en fietspaden

De bewoners van het dorp willen genieten van de omgeving. Om dit goed te kunnen doen moeten er voldoende wandel- en fietspaden zijn. Deze verbindingen worden gemist:

- een fietspad vanaf de Hazekade naar Nieuwerbrug;
- een wandelpad van de Rondweg naar de Meije;
- het Oude Kerkenpad richting de Grecht moet weer worden ingericht als wandelpad.

Varen en schaatsen

- Nu de sloten zijn afgedamd missen bewoners de mogelijkheid om vanaf een erf de polder in te varen of schaatsen.

Meer groen en natuur

De groene omgeving zien de bewoners graag ook terug in het dorp:

- natuurlijker beheren;
- aangepast maaibeeld zodat laatbloeiende bloemen meer kans krijgen;
- meer groen in het dorp.

Top 3 onderwerpen		
1. Spelen (30%)	2. Bewegen (30%)	3. Natuur in de stad (20%)

Klachten en meldingen

Klacht:	Antwoord:
➤ De hekken bij de speelvelden aan de Molenweg zijn kapot.	De hekken worden in 2015 gerepareerd.
➤ Op de Middenweg is overlast van Hondenpoep.	Het nieuwe hondenbeleid gaat in op 1 januari 2015, tot die tijd wordt er gewaarschuwd daarna zullen er ook boetes uit worden gedeeld.

Groenblauw omgevingsplan 2014 / 2023

Deel 1: De gemeentelijke visie op water en groen

Voorwoord

Woerden is een groene, waterrijke gemeente. Juist door dat groene, waterrijke karakter wordt onze gemeente zowel door inwoners als bezoekers enorm gewaardeerd. Het is ook een prachtige gemeente. Schitterend gelegen in het Groene Hart van Nederland.

Bij ons is geen sprake van een verstedelijkt landschap; hier zet de Oude Rijn de toon. Met lommerrijke oeverwallen die door het groene polderlandschap snijden en herkauwende koeien in rustieke veenweiden. Zonder water en zonder groen zouden de gemeente Woerden en het Groene Hart niet bestaan. Niets en niemand kan zonder water en groen: alle redenen dus om op het water en het groen heel zuinig te zijn!

In dit document leest u de visie van de gemeente Woerden op 'ons' water en 'ons' groen. Groen en water dat met elkaar verbonden is en dat onze woonkernen en -wijken, onze winkelcentra, ons buitengebied, onze bedrijventerreinen en onze recreatiegebieden met elkaar verbindt.

Wat willen we met dat groen en water? Wat willen we absoluut voorkomen? Wat willen we versterken of juist mogelijk maken? Hoe willen we het beheren, inrichten en onderhouden?

Om op die vragen een goed antwoord te geven is naast kennis, menskracht en middelen, een duidelijke visie nodig. Een stip aan de horizon, waar we als gemeente stapsgewijs naar toe kunnen werken. Een heldere kijk op waar we wat willen bereiken. Een integraal beleidskader voor de inrichting en het beheer. En een praktische 'kapstok' om ontwikkelingen en veranderingen te kunnen toetsen en aan op te hangen.

De nodige kennis hebben we in huis. De menskracht eveneens. En hoewel we niet over een onbeperkte voorraad van middelen beschikken, staan we zeker niet met lege handen.

In dit document formuleren we de benodigde duidelijke visie. Een visie die voortborduurde op onze ruimtelijke structuurvisie en waarin de kernwaarden van de gemeente Woerden - veilig, duurzaam, innovatief én ecologisch - terug zijn vertaald. Een visie die bovendien gevormd is samen met bewoners, belangengroepen, wijk- en dorpsplatforms en partners.

Een visie waar ik trots op ben.

Cor van Tuijl,
wethouder van de gemeente Woerden.

Inhoud

Voorwoord	blz. 3	4. Streefdoelen	blz. 11
		4.1. De gezonde leefomgeving	blz. 12
		4.2. De natuurlijke leefomgeving	blz. 12
		4.3. De hoogwaardige leefomgeving	blz. 12
		4.4. Combinaties	blz. 12
		4.5. Wat willen we waar?	blz. 12
		4.6. Totaalkaart (hoofdstructuur en streefbeelden)	blz. 13
Leeswijzer	blz.5		
1. Inleiding	blz. 6	5. Drie categoriën groen	blz. 14
1.1. Context	blz. 6	5.1. Particulier initiatief en bewonersparticipatie	blz. 14
1.2. Noodzaak	blz. 6	5.2. Hoofdgroen	blz. 14
		5.3. Buurtgroen	blz. 14
2. De groenblauwe structuur	blz. 7	5.4. Snippergroen	blz. 14
2.1. Verschillende functies en verschillende waarden	blz. 8		
2.2. Wettelijke bescherming	blz. 8		
2.3. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden	blz. 8		
2.4 Visie	blz. 8		
		Nawoord	blz. 15
3. Vier kernwaarden	blz. 9		
3.1. Kernwaarde: veilig	blz. 10	Bijlage: beslisboom	blz. 16
3.1.-1. Sociaal veilig	blz. 10		
3.1.-2. Verkeersveilig	blz. 10		
3.1.-3. Klimaatsinvloeden	blz. 10		
3.2. Kernwaarde: duurzaam	blz. 10		
3.2.-1. Water en groen: voorwaarden voor leven	blz. 10		
3.2.-2. Water en groen: belangrijke instrumenten	blz. 10		
3.2.-3. Water en groen en hergebruik	blz. 10		
3.3. Kernwaarde: innovatief	blz. 10		
3.4. Kernwaarde: ecologisch	blz. 10	Colofon	blz. 18

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk van dit visiedocument leest u wat er precies bedoeld wordt met de groenblauw structuur.

In het tweede hoofdstuk leest u wat de gemeente Woerden met haar water en groen wil doen en bereiken. Veilig, duurzaam, innovatief én ecologisch zijn vier belangrijke kernwaarden van de gemeente Woerden. In dit hoofdstuk vormen ze het uitgangspunt; u leest wat de consequenties van deze kernwaarden zijn voor de inrichting, het beheer en het onderhoud van het openbaar groen en water.

In het derde hoofdstuk staan niet de kernwaarden van de gemeente centraal, maar 'de buitenwereld': welke waarden kennen bewoners en belangengroepen toe aan het groen en het water in de openbare ruimte én met welke te verwachten ontwikkelingen en trends moeten we rekening houden.

In hoofdstuk vier leest u in welke drie categorieën het openbaar groen van de gemeente is ingedeeld en wat voor gevolgen dit heeft voor participatie, onderhoud, beheer en verkoop.

En tenslotte kunt u in het laatste hoofdstuk lezen hoe we er voor gaan zorgen dat onze visie op groen en op water geen papieren stuk blijft, maar een leidend principe in onze keuzes voor de inrichting, het beheer en het onderhoud.

De bijlage geeft aanvullende informatie, waarnaar in de tekst verwezen wordt.

1. Inleiding

Harmelen, Kamerik, Kanis, Woerden en Zegveld...

Met elkaar vormen ze de gemeente Woerden. Een gemeente om trots op te zijn én zuinig mee om te gaan. Want in de gemeente Woerden leven meer dan 50.000 mensen en een ontelbaar aantal dieren en planten.

Zonder groen en zonder water zou dat onmogelijk zijn. Elke vorm van leven heeft water en groen nodig. Daarom wil de gemeente Woerden heel zorgvuldig met het water en het groen omgaan. Nu én in de toekomst.

Wat we daarmee voor ogen hebben is in dit visiedocument verwoord.

1.1. Context

Eerder ontwikkelde de gemeente Woerden al een ruimtelijke structuurvisie, waarin staat dat we de komende jaren gaan werken aan:

- versterking van het structuur-, recreatie en gebruiksgroen;
- verbinding van de groenstructuren;
- vergroting van de ecologische waarde;
- verbetering van het waterbergend vermogen;
- vergroting van de hoeveelheid openbaar groen per huishouden.

Dit visiedocument is een verdieping en een verdere uitwerking van die ruimtelijke structuurvisie en tegelijkertijd het eerste deel van een groenblauw omgevingsplan.

1.2. Waarom een groenblauw omgevingsplan?

De huidige beleidskaders voor de groenstructuur zijn sterk verouderd en er ontbreekt nog beleid voor de beleving en de kwaliteit van water, oevers en ecologie.

Er ligt alleen vast welk groen en welk water deel uitmaken van de hoofdstructuur; voor de invulling van die structuur missen we kaders. Dit visiedocument, deel 1 van het groenblauw omgevingsplan, vult die leemte op. In het 2e deel (klaar eind mei 2014) kunnen we visie en streefdoelen dan wijkspecifiek verder uitwerken en zo het openbaar water en groen overal in de gemeente die waarden geven, die we er ook aan willen geven. Vervolgens werken we de inrichtingseisen verder uit in het derde deel, het eind 2014 te verschijnen Handboek Inrichting Openbare Ruimte.

Een groenblauw omgevingsplan is ook nodig omdat we nu geen integrale visie op het groen en water in onze openbare ruimte hebben, terwijl ontwikkelingen als klimaatverandering en krimpemde begrotingen juist vragen om een integrale benadering en een effectieve inzet van budgetten.

Het groenblauwe omgevingsplan is dus een uitwerking van de ruimtelijke structuurvisie en heeft raakvlakken met het vigerende Gemeentelijk Waterbeleidsplan, het LandschapsOntwikkelingsPlan (LOP) en het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR).

2. De groenblauwe structuur

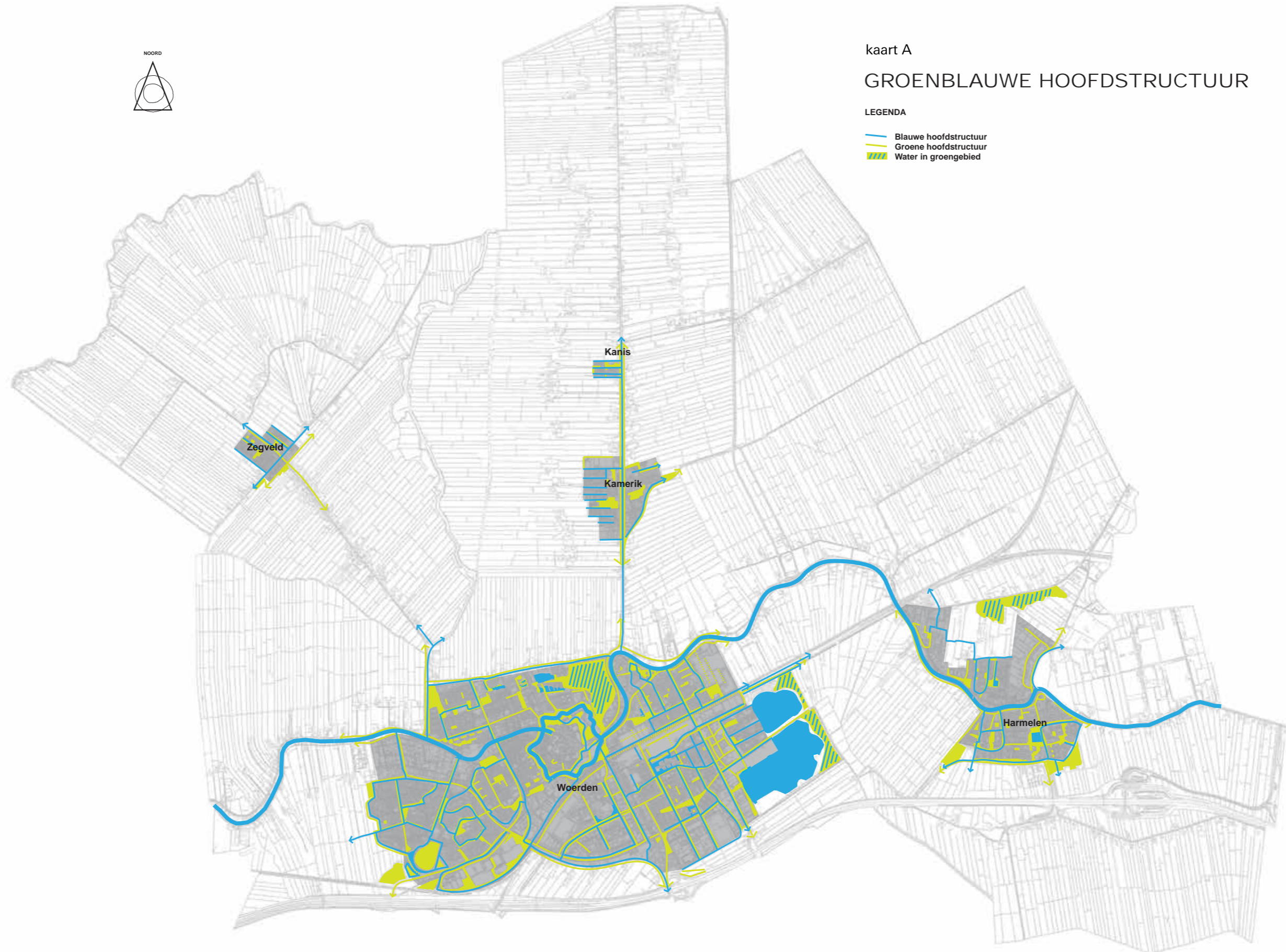

kaart A

GROENBLAUWE HOOFDSTRUCTUUR

LEGENDA

- Blaue hoofdstructuur
- Groene hoofdstructuur
- Water in groengebied

De gemeente Woerden heeft veel openbaar groen en water in beheer. Alleen al in de kernen gaat het om het beheer van 252 hectare groen en 45 hectare water.

Al onze straten, wijken, kernen, winkelcentra, recreatiegebieden en bedrijventerreinen zijn door dat groen en dat water met elkaar en ons buitengebied verbonden. Dat net van water en groen noemen we de groenblauwe structuur.

2.1. Verschillende functies en verschillende waarden

Op de kaart (zie pagina 7) ziet u de totale groenblauw structuur. Ten opzichte van de laatst gemaakte kaart is de groenblauw structuur gegroeid; het water en het groen in onze 'nieuwe' wijken zijn er nu aan toegevoegd; dat was immers nog niet gedaan. Dat wat op de oude kaart al tot de groenblauw structuur behoorde is niet komen te vervallen: met deze nieuwe visie is dus geen water en/of groen aan de hoofdstructuur onttrokken. Niet overal heeft het water en groen dezelfde functie. En lang niet overal worden er dezelfde waarden aan toegekend. Maar hoe meer waarden er op een plek aan water en groen worden toegekend, hoe bijzonderder en belangrijker dát groen en water gevonden en vaak ook ervaren wordt.

2.2. Wettelijke bescherming

Het bijzondere groen is in onze bestemmingsplannen vastgelegd en daardoor beschermd. Niets van het groen dat in de bestemmingsplannen beschreven staat kan zonder procedure worden omgevormd tot bijvoorbeeld parkeerplaatsen of bebouwing. Om de groenblauw structuur ook bij eventuele veranderingen in bestemmingsplannen te waarborgen, hebben we het groen nader gespecificeerd en in drie categorieën ondergebracht (zie hoofdstuk 5).

Ook het water in onze openbare ruimte is via wetgeving beschermd. Niet door bestemmingsplannen, maar door de zogeheten Keur en Legger van het waterschap.

2.3. Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden

Het is de taak van het waterschap, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, om te zorgen voor een veilig en gezond watersysteem. De Keur is een verordening, de ver- en geboden voor de inrichting, het gebruik en het onderhoud van wateren, oevers en waterkeringen staan erin. De Legger is een belangrijke bijlage van de Keur; deze bestaat uit kaarten waarop is aangegeven wie voor het onderhoud van de watergangen verantwoordelijk is. Waar watergangen komen en hoe groot deze minimaal

moeten zijn wordt dus bepaald door Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. De gemeente is voor het waterschap wel een belangrijke gesprekspartner, een partner die de belangen van de inwoners van onze gemeente behartigt en verdedigt. Uiteindelijk beslist echter het waterschap. De groenblauw structuur in onze gemeente is dus niet alleen een zaak van de gemeente: de invloed op ons water reikt veel minder ver dan de invloed op ons groen. Maar natuurlijk werken waterschap en gemeente nauw samen en beogen we allebei hetzelfde:

We beogen een ecologisch waardevolle groenblauwe structuur met voldoende ruimte voor water, die een gezonde, natuurlijke en hoogwaardige omgeving vormt, voor iedereen die in onze gemeente woont, werkt of recreëert.

2.4 Visie

Diverse medewerkers van de gemeente Woerden hebben samen met Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en diverse partijen uit de Woerdense samenleving - zoals de wijk- en dorpsplatforms, de gemeenteraad, de Stadsimker en burgerinitiatief Brediuspark - een visie ontwikkeld op de groenblauw structuur. Een visie die als volgt is samen te vatten:

- De groenblauwe structuur is voor het welzijn van de inwoners en bezoekers van de gemeente Woerden;
- In 2040 is de groenblauwe structuur duurzaam, ecologisch waardevol, innovatief ingericht en veilig te gebruiken;
- De groenblauwe structuur draagt bij aan een gezonde, natuurlijke en hoogwaardige leefomgeving.

2.5 Werk met werk maken

Het groenblauw omgevingsplan is kostenneutraal van aard. Alleen als er op een bepaalde locatie al werkzaamheden gepland staan, worden de ingrepen die uit dit visiedocument voortvloeien ook daadwerkelijk uitgevoerd.

3. Vier kernwaarden

Vanuit de ruimtelijke structuurvisie heeft de gemeente Woerden vier voor de openbare ruimte zeer belangrijke kernwaarden: in alle opzichten wil de gemeente veilig, duurzaam, innovatief en ecologisch van waarde zijn. In dit hoofdstuk leest u hoe de kernwaarden van de gemeente Woerden terug te vinden zijn in de benadering, de inrichting en het onderhoud van het water en groen in de openbare ruimte.

3.1 Kernwaarde: veilig

Woerden wil bovenal een veilige gemeente zijn. Ook de inrichting en het beheer van ons groen en ons water levert aan die veiligheid een zeer belangrijke bijdrage.

3.1.-1 Sociaal veilig

Door groen zo toe te passen dat er geen onoverzichtelijke plekken ontstaan voelen mensen zich veiliger. Dit betekent bijvoorbeeld geen onoverzichtelijke bosjes rondom schoolpleinen, andere maatschappelijke voorzieningen en geen onoverzichtelijk groen langs doorgaande fietsroutes naar werk, school en publiekscentra.

Op dit soort plekken planten we alleen laag groen of struiken en bomen waar we overheen of onderdoor kunnen kijken.

3.1.-2 Verkeersveilig

De aanwezigheid van groen mag uiteraard niet ten koste van de verkeersveiligheid gaan.

We willen bij kruisingen en langs doorgaande wegen daarom geen struiken en bomen die het zicht belemmeren. Door dit soort plekken in te richten met grasstroken, voorkomen we ongelukken.

Ook onderhouden we aan weerszijden van een fietspad een één meter brede strook zo intensief, dat het groen geen kans krijgt over de verharding heen te groeien, de 'belijning' in tact blijft en het pad niet versmalt. Zo voorkomen we onveilige situaties.

3.1.-3 Klimaatsinvloeden

Toenemende extreme neerslag, hogere temperaturen en toename van zonuren vormen ook een bedreiging.

Door water en groen slim toe te passen kunnen we klimaateffecten opvangen. Lommer- en dus schaduwrijke gebieden kunnen ons beschermen tegen zon en hoge temperaturen; watermanagement kan ons beschermen tegen wateroverlast en eveneens verkoeling brengen. Daarom onderzoekt de gemeente als een beschoeiing toe is aan vervanging altijd samen met het waterschap of er urgentie is om meer ruimte te creëren voor water.

De recente aanleg van een natuurvriendelijke oever langs de Polanerbaan is daar een mooi voorbeeld van: tegelijkertijd met de aanleg van de oever is er meer oppervlakte voor waterberging gecreëerd.

Bovendien zorgt de gemeente bij nieuwe ontwikkelingen van woonwijken of bedrijventerreinen standaard voor de aanleg van een robuust, toekomstbestendig watersysteem: een systeem dat veel regenwater kan bergen, een goede doorstroming heeft en natuurvriendelijk is ingericht.

3.2 Kernwaarde: duurzaamheid

De gemeente Woerden wil duurzaam denken en duurzaam handelen: leveren wat op dit moment nodig is, zonder dat dit nadelige gevolgen kan hebben voor volgende generaties.

3.2.-1 Water en groen: voorwaarden voor leven

Water en groen leveren allerlei diensten aan mensen; diensten, die leven mogelijk maken. Zonder drinkwater, zonder zuurstof en zonder voedsel kunnen we immers niet. Wie duurzaam wil ontwikkelen, moet het bestaan van water en groen dus veilig stellen. Woerden doet dat onder andere door bij elke ruimtelijke ontwikkeling en bij alle andere plannen en aankopen negatieve gevolgen voor ons milieu uit te sluiten of zoveel als maar mogelijk te beperken.

3.2.-2 Water en groen: belangrijke instrumenten

Water en groen zijn van levensbelang en daarnaast is hun aanwezigheid ook nog eens hartstikke mooi, praktisch, handig en in alle opzichten verrijkend.

Water en groen wil de gemeente Woerden daarom heel bewust inzetten als instrument om de nadelige gevolgen van de economische crisis en de klimaatverandering te beperken en de waarden van onze woonwijken, recreatiegebieden en bedrijventerrein te verhogen en/of te waarborgen.

Door langs doorgaande wegen luchtzuiverende bomen te planten, verminderen we de nadelige gevolgen van autogebruik. Door op pleinen en in parken waar mensen samenkomen schaduwrijke bomen te planten, creëren we plekken waar mensen op warme dagen minder last hebben van de warmte. Door bedrijventerreinen mooi in te richten met groen- en waterpartijen, verhogen we de aantrekkingskracht voor bedrijven en waarborgen we de economische waarde van het gebied. Door in recreatiegebieden te zorgen voor voldoende mooi, veilig en bruikbaar water en groen scheppen we een omgeving waarin mensen kunnen sporten, bewegen, genieten en ontspannen en leveren we een waardevolle bijdrage aan de volksgezondheid. En datzelfde geldt, alleen nog vele malen sterker, voor de aanwezigheid van groen en water in onze woonwijken. Een groene en waterrijke buurt is mooier en biedt talloze mogelijkheden voor ontmoeting, ontspanning, ontdekking, spel en educatie. Stuk voor stuk

voorwaarden voor het welzijn van mensen: voor ons geluk, onze gezondheid, onze sociale cohesie, onze veiligheid en onze ontwikkeling. Daarom zien en realiseren we in onze woonwijken ook het liefst veel groen en water.

Per woning streven we naar gemiddeld 75m² groen en/of water. Niet overal is die hoge norm haalbaar, maar bij nieuwbouwplannen houden we die doelstelling altijd scherp voor ogen.

3.2.-3 Water en groen en hergebruik

Water en groen bieden ook talloze mogelijkheden voor waardevol hergebruik. Mogelijkheden die de gemeente Woerden niet onbenut wil laten, omdat ze een belangrijke bijdrage leveren aan een gezonde omgeving voor nu en de toekomst. De mogelijkheden zijn legio: alle afvalstromen uit onderhoud en vervanging van groen, beschoeiing en baggerslib zijn hoogwaardig herbruikbaar. Van gekapte bomen kunnen we bijvoorbeeld speelelementen voor kinderen maken of houtsnipperpaden, zoals in het Duck Dream Island buurtpark in Molenvliet. Schoon baggerslib kunnen we gebruiken als vruchtbaar ophoogmateriaal. Uit ons bermmaaisel kunnen we op korte termijn bioplastics maken. En van de oude kunststoffen beschoeiingen kunnen weer nieuwe kunststoffen toepassingen worden gemaakt. Bijna alle afvalstromen zijn hoogwaardig herbruikbaar en zelfs het natuurlijk afval dat niet meer herbruikbaar is, kan via biovergisting worden omgezet naar energie. Alles wat leeft en ook alles wat geproduceerd wordt is op een gegeven moment op: iets wat leeft sterft, iets wat gemaakt is verslijt of voldoet niet meer aan de almaar veranderende eisen van de tijd. Maar alles wat op is, is tegelijkertijd een voedingsbron voor iets nieuws. Zoals afgestorven bladeren een vruchtbare humuslaag vormen voor nieuwe planten en bomen, zo zijn versleten of afgedankte voorwerpen dankzij de technologische ontwikkelingen het allereerste begin van weer nieuwe voorwerpen: wordt het afgedankte tapijt omgezet in een kunststof tuinstoel, die vervolgens weer wordt hergebruikt als een kunststof broodtrommel, waarvan als die wordt

afgedankt weer een plastic zak van wordt gemaakt, die vervolgens weer gebruikt wordt voor het produceren van een fleecetrui.

'Cradle to cradle' heet dit principe: het afval van het één is weer voedsel voor iets anders. Er wordt dan wel onderscheid gemaakt tussen hoogwaardig en laagwaardig hergebruik. Bij hoogwaardig hergebruik wordt het afval letterlijk gebruikt als begin van iets nieuws: vlecht je uit snoeihout een nieuwe beschoeiing, smelt je een kunststoffen voorwerp om tot een nieuw of ander voorwerp, maak je uit oude melkpakken stevige meubels of kunststoffen palen. Laagwaardig hergebruik is het vergisten of verbranden van afval, waardoor energie ontstaat, die weer gebruikt kan worden om elektrische apparaten of installaties op te laten draaien.

De gemeente Woerden wil het 'cradle to cradle'-principe daar waar maar mogelijk toepassen voor hoogwaardig hergebruik. Dat geldt in ieder geval voor al ons natuurlijk afval, ons snoeihout, ons baggerslib, ons bermmaaisel en de door ons gekapte bomen. Maar daar waar mogelijk zoekt de gemeente ook naar mogelijkheden voor hoogwaardig hergebruik van al die producten die we in verband met ons water en groen gebruiken of aanschaffen: onze metalen prullenbakken, onze houten en kunststoffen beschoeiingen, onze graaf-, maai- en freesmachines en noem maar op. Omdat het één weer voedsel is voor het ander moet dat in principe kostenneutraal kunnen. Alleen als hoogwaardig hergebruik onmogelijk of onbetaalbaar is kiezen we voor laagwaardig hergebruik: het streven is en blijft echter hoogwaardig hergebruik.

Dat betekent dat we bij de keuze van nieuw aan te schaffen producten eisen dat ze hoogwaardig kunnen worden hergebruikt en dat we ook bij de aanschaf van natuurlijke materialen een berekening maken, die meer omhelst dan de optelsom van de kosten in euro's en de baten op korte en langer termijn.

Naast de kosten in euro's nemen we nu ook de kosten in CO2-uitstoot mee; kijken we verder dan alleen de

aanschaf, de afschrijving, het onderhoud en het beheer; nemen we ook de kosten voor verwerking aan het einde van de levensduur mee. Daardoor kunnen we een goede afweging maken en kiezen wat het beste is, voor zowel onze begroting als voor het milieu.

3.3 Kernwaarde: innovatief

Wie duurzaamheid hoog in het vaandel heeft staan ontkomt niet aan innovatie. De gemeente Woerden wil dan ook niet aan innovatie ontkomen, sterker nog:

De gemeente Woerden wil koploper zijn in het innovatieve beheer van groen en water.

Innovatief denken en handelen betekent automatisch dat je langs niet gebaande paden loopt en risico's neemt. Als gemeente durven we de risico's te nemen: we zijn niet bang voor het onbekende, nemen de ruimte om een nieuwe inrichting en/of werkwijze uit te proberen en voeren een nieuw product of een nieuwe werkwijze pas breder in als we zeker weten dat we daar winst mee behalen. Nauwgezet volgen we nieuwe kennis, ideeën, producten en technieken. Interessante innovaties testen we in samenwerking met marktpartijen en samen met gemeentes in de regio wisselen we kennis en ervaringen uit. Ook op het gebied van samenwerking met lokale partijen schuwen we de samenwerking niet. Nieuwe manieren om samen met anderen ons groen en ons water in te richten en te beheren onderzoeken we graag. Voorbeelden van nieuwe manieren zijn grootschaliger beheer door inwoners en bedrijven of publiekprivate samenwerkingen. Door nieuwe contractvormen dagen we marktpartijen onderwijf uit om innovatieve oplossingen aan te bieden. Kennis, ideeën en creativiteit van buiten het gemeentehuis benutten we graag; denk bijvoorbeeld aan de volledig biologisch afbreekbare ondergrondse boomverankering, waardoor we niet meer met boompalen hoeven te werken.

3.4 Kernwaarde: ecologisch

Het Brediuspark, Wijkpark Molenvliet, de plassen bij Waterrijk en het Vijverbos in Harmelen... Stuk voor stuk ecologisch waardevolle gebieden. Ecologische kernzones zelfs, want vanuit deze gebieden kunnen flora en fauna zich verspreiden over de hele gemeente: via dat netwerk dat gevormd wordt door ons groen en ons water.

Op dit moment zit dat netwerk nog niet voor alle gewenste dier- en plantensoorten goed in elkaar. Op verschillende plekken ontbreken verbindingen en bovendien vormen stuwen, verzakte duikers, wegen en beschoeiingen onneembare barrières voor zoogdieren, amfibieën, vissen en watervogels.

De gemeente Woerden wil de ecologische waarden in de gemeente versterken en behouden. Voor dieren en planten die hier nu nog niet voorkomen, maar die hier van nature wel thuishoren, willen we nu nog ontbrekende leefgebieden aanleggen. Schoon water voor ijsvogels bijvoorbeeld. Of bloemenvelden voor bijen en vlinders en moerassen voor bepaalde vissen en amfibieën. Bovendien willen we dat het water en groen in onze gemeente voor flora en fauna een optimaal netwerk vormt.

Concreet betekent dit dat we elk (her)inrichtingsplan met beide handen aangrijpen om ontbrekende verbindingen in het netwerk aan te leggen, aanwezige barrières weg te nemen en aantrekkelijke leefgebieden te maken voor dier- en plantensoorten die we daar graag zouden willen zien. Om de gebieden die nu al een hoge ecologische waarde hebben optimaal te kunnen gebruiken als ecologische kernzone, is de inrichting en het beheer van deze gebieden volledig gericht op het versterken van de al aanwezige leefgebieden.

Bovendien wil de gemeente actief een bijdrage leveren aan schoon water in onze sloten, andere waterwegen en waterpartijen. In het water en op de waterbodem zitten nu veel nutriënten door afval van bladeren, hondenpoep en riooloverstorten. In de zomer ontstaat er daarom een sterke

aanwas van kroos en algen, waardoor alles verstikt.

Daarnaast neemt het regenwater dat langs daklood en door zinken dakgoten wordt afgevoerd, schadelijke uitlopende stoffen mee.

Door kritisch te zijn op bouwmaterialen beperkt de gemeente de toevoer van uitlopende stoffen in het water. Door verstandig te baggeren levert de gemeente eveneens een actieve bijdrage aan schoon water: brede watergangen baggert de gemeente dieper dan de wettelijke verplichting volgens de Keur van Hoogheemraadschap en de Stichtse Rijnlanden ons voorschrijft en alle baggerwerkzaamheden stemt de gemeente af op de aanwezige flora en fauna.

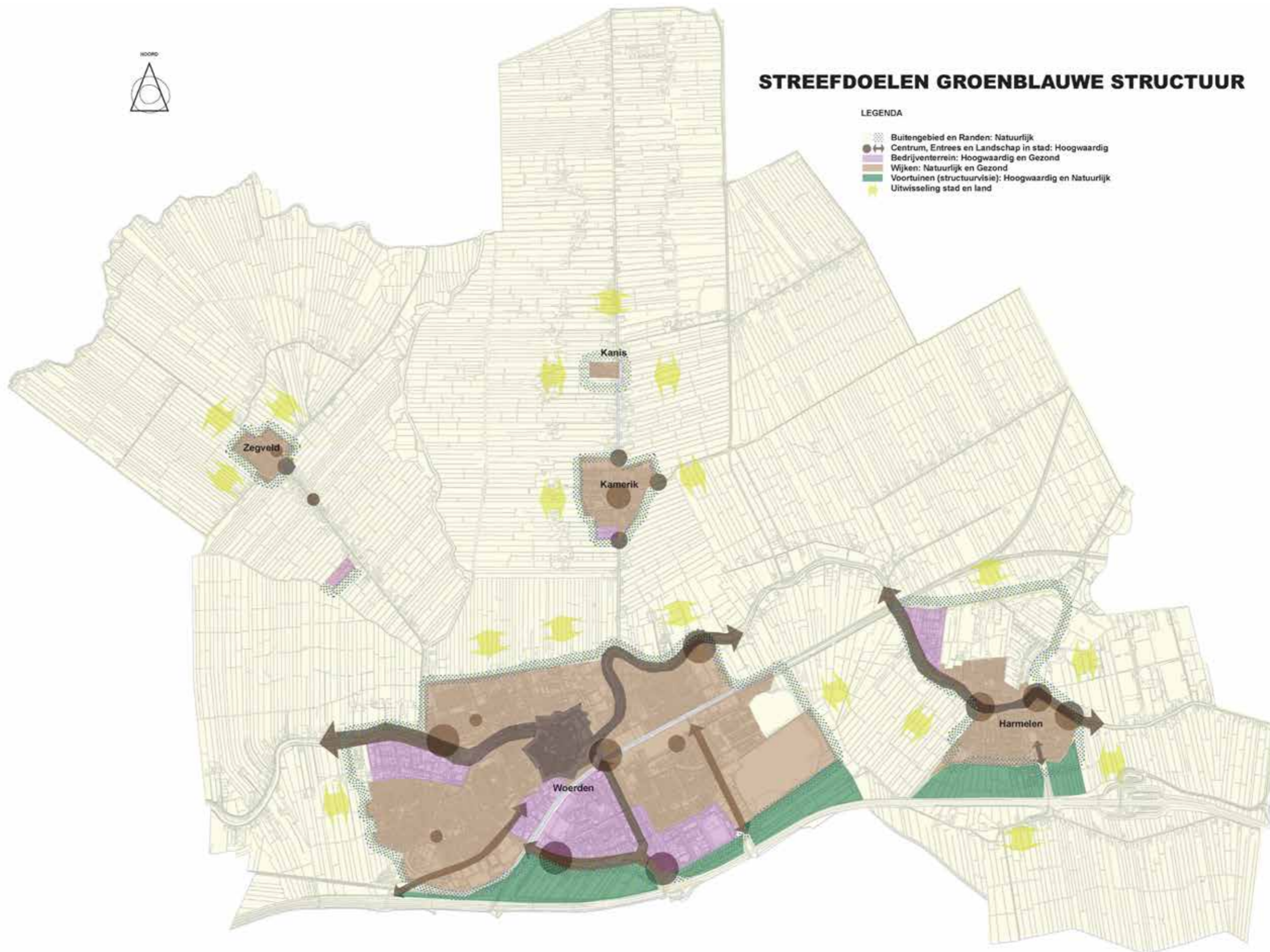
4. Streefdoelen

STREEFDOELEN GROENBLAUWE STRUCTUUR

LEGENDA

- Buitengebied en Randen: Natuurlijk
- Centrum, Entrees en Landschap in stad: Hoogwaardig
- Bedrijventerrein: Hoogwaardig en Gezond
- Wijken: Natuurlijk en Gezond
- Voortuinen (structuurvisie): Hoogwaardig en Natuurlijk
- Uitwisseling stad en land

De aanwezigheid van groen en water is ongelooflijk bepalend voor het gebruik en de beleving van de openbare ruimte.

Open vlaktes met gras geven de beleving van ruimte én de mogelijkheid om te voetballen of een bepaald gebouw meer te accentueren en daardoor meer status te geven. Dichtbegroeide ruimtes geven een heel andere beleving en leiden tot een heel ander gebruik.

Water en groen zijn belangrijke inrichtingselementen die voor compleet verschillende sferen en gebruiks(on)mogelijkheden zorgen.

Door te praten en te luisteren naar bewoners en belangengroepen én te kijken naar te verwachten demografische, technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en trends is bepaald waar in de gemeente Woerden welke sfeer wenselijk is en waar in de gemeente Woerden wat voor soort gebruiksmogelijkheden wenselijk zijn.

We doen dat door onderscheid te maken in drie soorten leefomgevingen:

- 1. de gezonde leefomgeving;***
- 2. de natuurlijke leefomgeving;***
- 3. de hoogwaardige leefomgeving.***

4.1 De gezonde leefomgeving

Het water en het groen in dit type leefomgeving spelen een zo groot mogelijke rol in de volksgezondheid. Het is een omgeving die uitnodigt om buiten gezond bezig te zijn: sporten, spelen, recreëren, tuinieren. Ook levert dit type leefomgeving een concrete bijdrage aan gezond eten: hier is ruimte voor stadslandbouw, voor moestuinen of hier zijn heel bewust appelbomen, notenbomen en bessenstruiken geplant. Bovendien draagt dit type leefomgeving bij aan de weerbaarheid: hier zorgen water en groen voor zuurstof en zuivering en wordt het water en het groen ingezet als instrument om geen last te ondervinden van ons veranderende klimaat. Er is ruimte voor een teveel aan water en er wordt gezorgd voor voldoende verkoeling.

4.2 De natuurlijke leefomgeving

Dit type leefomgeving zorgt voor een optimale ecologische ondersteuning. Water en groen worden vooral ingezet om het landschap te versterken en de biodiversiteit te vergroten. Hier planten we alleen dat groen dat er ook van nature voorkomt. Gebiedseigen soorten, die hier goed groeien en stuk voor stuk bestand zijn tegen de effecten van klimaatverandering.

4.3 De hoogwaardige leefomgeving

Het water en het groen worden nu ingezet om de directe omgeving een speciale en bijzondere uitstraling te geven. In dit type leefomgeving staan vaak functies van de ruimte of juist bouwwerken centraal. Een monument krijgt extra allure door er bijvoorbeeld een statige door bomen omzoomde laan naartoe te laten leiden; een mooie waterpartij geeft een bedrijventerrein een extra chique uitstraling; de entree van een stad, wijk of dorp kan je door de inrichting laten werken als een welkomstgroet én visitekaartje; en gebieden die een stadsrecreatieve functie hebben kunnen met behulp van water en groen beter worden uitgelicht, waardoor ze meer aantrekkingskracht krijgen.

4.4 Combinaties

Gebruikers, bezoekers en 'eigenaren' van bedrijventerreinen en winkelcentra hebben hele andere behoeften dan bewoners en bezoekers van woonwijken. Uit de met

bewoners en belangengroepen gevoerde gesprekken tijdens de visieavond kwam duidelijk naar voren dat in een bepaald gebied, deel van een wijk of buurt juist een combinatie van type leefomgeving wenselijk is.

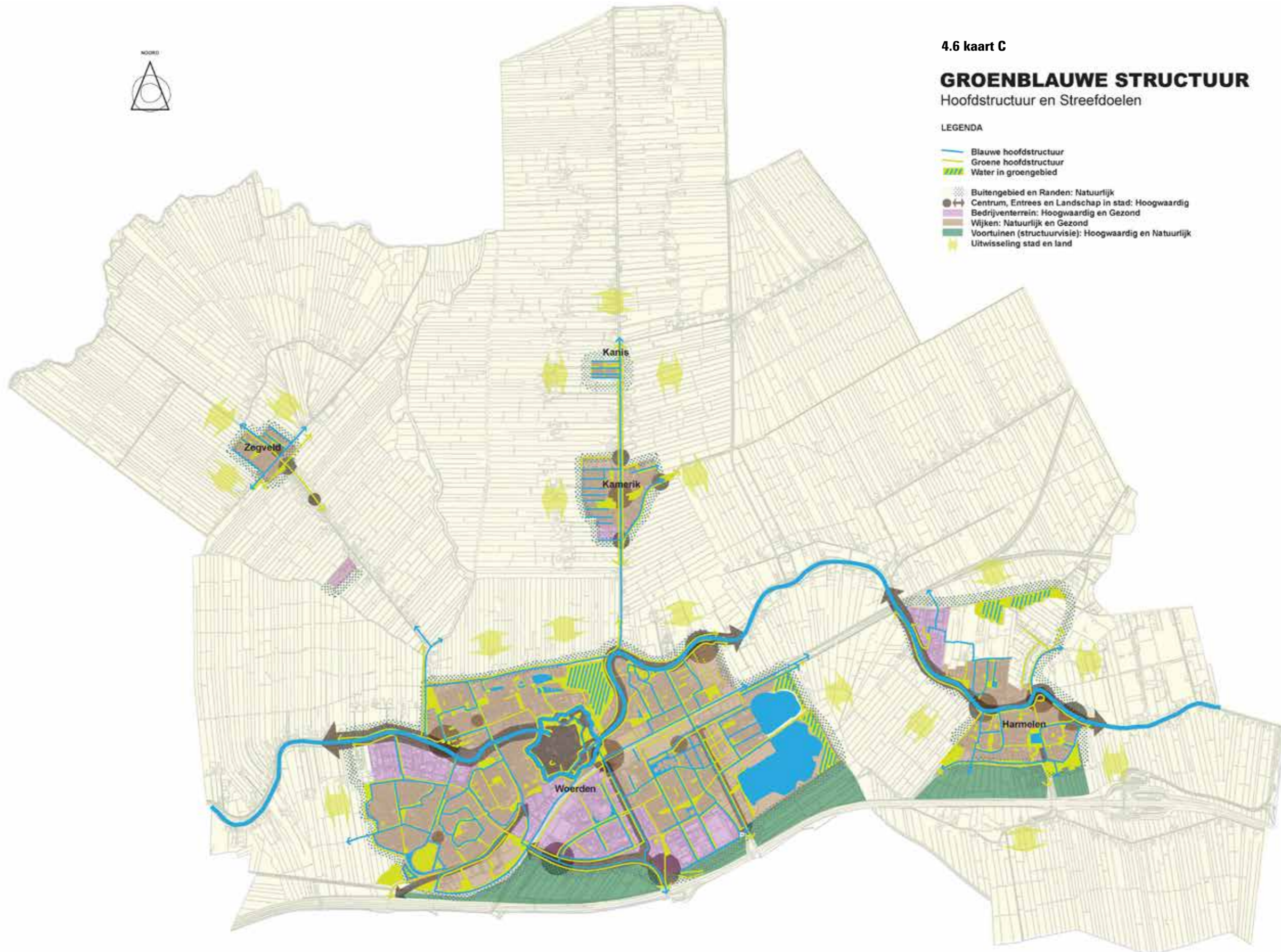
4.5 Wat willen we waar?

Op de kaart (blz.11) is aangegeven waar we welk type leefomgeving(en) in de toekomst willen creëren. Om dát te bewerkstelligen hebben het openbaar groen in drie categorieën verdeeld. Hierover leest u meer in het volgende hoofdstuk.

Hier willen we naartoe:

- In de buitengebieden: de natuurlijke leefomgeving.
- In de stads- en de dorpscentra, bij de entrees van de kernen én rond de in de kernen uit te lichten landschapselementen: de hoogwaardige leefomgeving.
- Op bedrijventerreinen: een combinatie van de gezonde én de hoogwaardige leefomgeving.
- In de woonwijken: een combinatie van de gezonde en de natuurlijke leefomgeving.
- In de voortuinen, de geplande bedrijventerreinen tussen Harmelen, Woerden en de A12 en de randzones van de A12: een combinatie van de natuurlijke en hoogwaardige leefomgeving.

4.6 kaart C

GROENBLAUWE STRUCTUUR

Hoofdstructuur en Streefdoelen

LEGENDA

- Blauwe hoofdstructuur
- Groene hoofdstructuur
- Water in groengebied
- Buitengebied en Randen: Natuurlijk
- Centrum, Entrees en Landschap in stad: Hoogwaardig
- Bedrijventerrein: Hoogwaardig en Gezond
- Wijken: Natuurlijk en Gezond
- Voortuinen (structuurvisie): Hoogwaardig en Natuurlijk
- Uitwisseling stad en land

5. Drie categoriën groen

Zonder de haalbaarheid van de in het vorige hoofdstuk genoemde streefdoelen in gevaar te brengen, wil de gemeente Woerden particuliere initiatieven zoveel mogelijk ondersteunen en promoten.

Dat geldt zeker voor bewoners die iets willen doen of opzetten in hun eigen buurt: het is immers hún buurt met ook hún openbare ruimte. Toch is niet op elke locatie in de gemeente Woerden evenveel ruimte voor particulier initiatief. In dit hoofdstuk leest u waarom die ruimte niet overal even groot kan zijn.

5.1. Particulier initiatief en bewonersparticipatie

Voor het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte heeft de gemeentelijke ambitie bewonersparticipatie mogelijk te maken en te vergroten, gevolgen. Om die te kunnen overzien is het nodig eerst duidelijk onderscheid te maken tussen beheer en onderhoud. Beide begrippen worden namelijk vaak in één adem genoemd en zijn ook onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar het verschil is desalniettemin essentieel.

Beheren gaat over het aansturen van onderhoud, over meerjarenplanningen, over plannen en begroten, over inspecteren, bijsturen, enzovoort. Terwijl met onderhoud veel meer de fysieke handelingen worden bedoeld: het schoffelen, snoeien, zwerfvuil ruimen, zaaien, planten, begieten en noem maar op.

Als je ruimte biedt voor particulier initiatief en bewonersparticipatie kan en mag je als gemeente niet gaan bepalen wat en hoe bewoners iets moeten aanpakken of gaan doen. Als gemeente moet je wel zorgen voor duidelijke kaders.

Om dát te kunnen hebben we het groen in de gemeente verdeeld in drie categoriën: de ruimte voor particulier initiatief en bewonersparticipatie is voor elke categorie anders.

We onderscheiden drie verschillende categorieën groen:

1. Hoofdgroen;
2. Buurtgroen;
3. Snippergroen.

5.2. Hoofdgroen

Het hoofdgroen bestaat veelal uit grotere groengebieden, die met elkaar een netwerk vormen: dit groen is de ruggegraat van onze groenstructuur en daarmee dát groen dat zeer belangrijk is voor wat we met groen willen bereiken en creëren. Het is groen met een belangrijke functie: bijvoorbeeld groen dat als ecologische verbinding functioneert of groen dat er voor zorgt dat er rust in het straatbeeld ontstaat, dat er ruimte is om te spelen of om je hond uit te laten.

Zonder het hoofdgroen kunnen we dat waar we als gemeente naar streven niet halen. Het beheer en onderhoud is daarom volledig in handen van de gemeente en verkoop van (delen van dit) groen is uitgesloten; dit groen is zo belangrijk dat we het niet uit handen willen geven; verkoop aan derden is dan ook uitgesloten. Daarom is in het hoofdgroen weinig ruimte voor particulier initiatief of burgerparticipatie; initiatieven willen we enkel en alleen toestaan als ze bijdragen aan dat wat wij met het hoofdgroen willen. Dat betekent dat er wel ruimte is voor bijvoorbeeld zwerfvuilacties of met de gemeente kortgesloten en afgestemde werkzaamheden als bijvoorbeeld het planten van bomen, het verwijderen van zaailingen en het plaatsen van oversteekplaatsen voor padden. Maar hoe welkom dat soort initiatieven ook zijn: de gemeente voert de regie.

5.3 Buurtgroen

Naast hoofdgroen vind je in de kernen van gemeente Woerden ook buurtgroen. Het buurtgroen is het groen dat zich kenmerkt door zijn kleine omvang. Het is het groen in de straten zoals voor woningen, het groen langs de stoep en het

groen rond de kruisingen in woonerven: groen dat niet grenst aan de percelen van derden.

Het is het groen dat straten aantrekkelijk maakt; groen dat belangrijk is voor de leefbaarheid van onze buurten en kernen. De gemeente wil daarom niet overgaan tot verkoop van dit groen. Maar de gemeente beheert dit groen wel op zo'n manier dat bewoners het naar eigen inzicht mogen inrichten en onderhouden. De gemeente ondersteunt dit soort initiatieven door de bewoners bij te staan met tips & trucs. Voor een financiële bijdrage is geen ruimte, hoewel er soms vanuit het project wijkgericht werken ook andersoortige ondersteuning mogelijk is. Als bewoners iets met hun eigen buurtgroen willen maken we een beheerovereenkomst op die door beide partijen, bewoners én gemeente, ondertekend wordt. Door dit contract is de wettelijke aansprakelijkheid geregeld en heeft elke bewoner(sgroep) ook een 'eigen' contactpersoon bij de gemeente.

5.4 Snippergroen

Al het overige groen noemen we snippergroen. Dit is het groen dat grenst aan particuliere percelen, waar geen belangrijke kabels of leidingen onderliggen, dat niet van belang is voor de leefbaarheid van de buurt, niet beeldbepalend is en ook in toekomstige ontwikkelingen, zoals nieuwbouwlocaties of het doortrekken van routes, voor de gemeente niet van belang is. Groen waar de gemeente zonder kan en dus best wel vanaf wil.

Snippergroen wil de gemeente op aanvraag dan ook verkopen. We maken daar echter wel twee belangrijke kanttekeningen bij:

	Keuze inrichting door inwoners*	Onderhoud door inwoners	Verkoop aan inwoners
Hoofdgroen**	-	- / +	-
Buurtgroen	+	+	-
Snippergroen	+	+	+

* De keuze van de inrichting bepaalt de gemeente uiteraard wel samen met de inwoners.

** Voor breed gedragen maatschappelijke initiatieven kan met een goede onderbouwing altijd van het vigerende beleid worden afgeweken.

1. Als inwoner kun je alleen maar snippergroen kopen dat grenst aan jouw perceel. De aankoop van groen achter het perceel van de burens is dus onmogelijk.
2. Als het snippergroen een strook vormt langs meerdere percelen verkoopt de gemeente het groen of aan niemand of aan iedereen die langs dat groen woont óf aan niemand. Anders is groen wat de gemeente moet onderhouden immers voor onze onderhoudsdiensten onbereikbaar.

Om te bepalen of groen buurtgroen of snippergroen is hebben we een beslisboom gemaakt. Deze vindt u in de bijlage.

Nawoord

Met dit stuk staat onze visie op de groenblauwe structuur op papier. Zodra de gemeenteraad deze uitgangspunten en kaders heeft vastgesteld hebben we een stevig fundament om de inrichting, het beheer en het onderhoud van 'ons' groen en water te toetsen, (opnieuw) te definiëren en op wijkniveau verder uit te werken. Het ene stukje Woerden is immers het andere stukje niet. Per gebied wordt het streefdoel dan ook verder en concreter uitgewerkt: rekening houdend met bewoners, ligging, stedenbouwkundig ontwerp, knelpunten, bodemopbouw én ontwikkelingen die we in de komende tien jaar zeker kunnen verwachten. Een wijk met meer ouderen verlangt bijvoorbeeld groen waar ook mensen met een rolstoel van kunnen genieten, terwijl in een wijk met veel gezinnen vooral behoefte zal zijn aan speelgroen, hardlooproutes en hondenuitlaatroutes. De streefdoelen worden dus niet alleen op de huidige, maar ook op de te verwachte behoeften afgestemd en per gebied anders vertaald.

Dát wordt dan ook onze volgende opgave. Een opgave die we in twee stappen gaan voltooien:

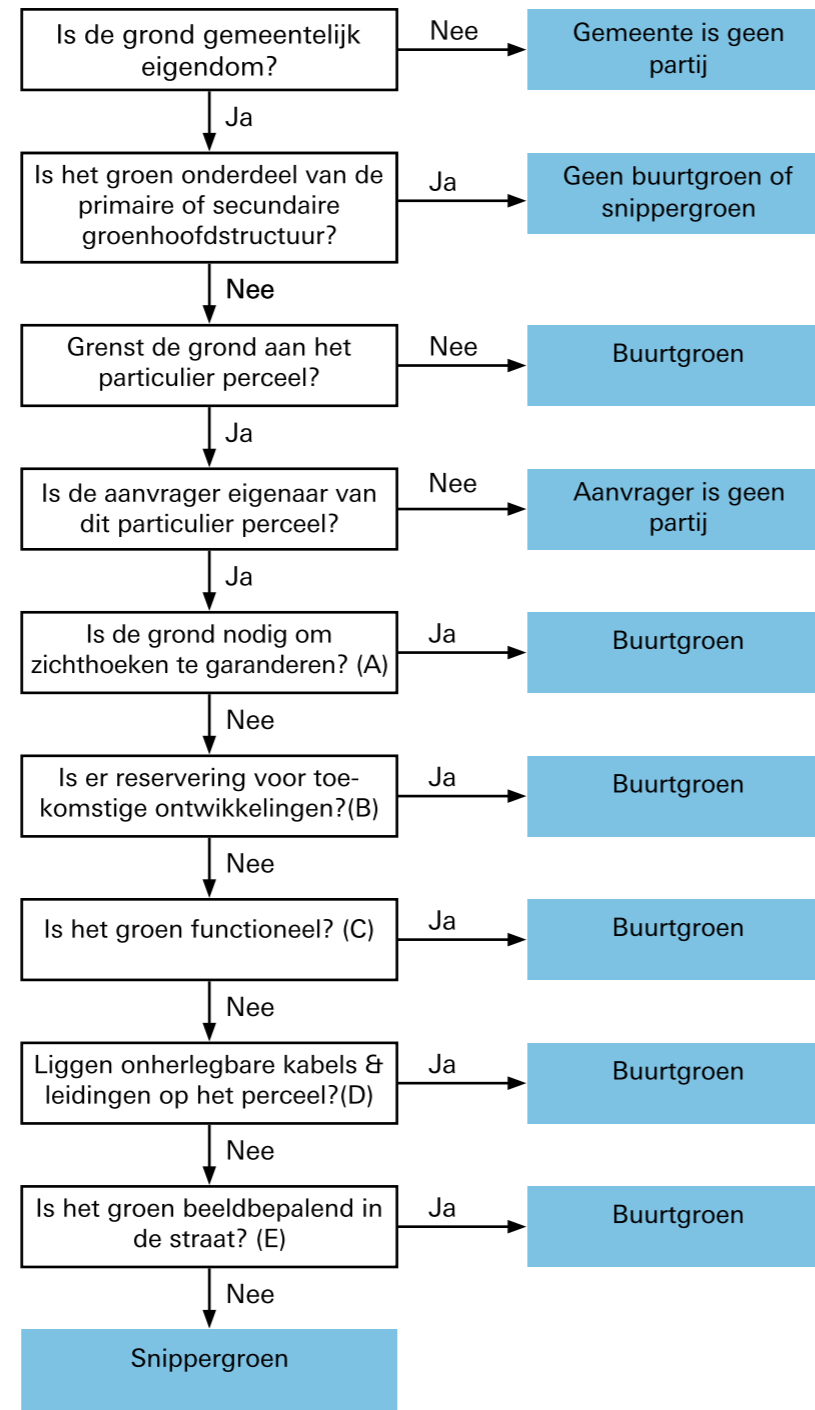
1. Eind mei 2014 verschijnt de Beheernota Groot Openbaar Groen en Water. De in dit deel vertelde kernwaarden en streefdoelen werken we daarin op wijkniveau uit. Het geeft een beschrijving van afwegingen én van ons technisch onderhoud en is daarom een leidraad voor het maken en onderbouwen van goede keuzes en de richtlijnen voor het onderhoud en de planning.
2. Eind 2014 voltooien we dit Omgevingsplan door te komen met het derde en laatste deel: het Handboek Inrichting Openbare Ruimte. In dit deel werken we de kernwaarden en streefdoelen uit in ontwerpprincipes, inrichtingseisen en materiaalgeschiktheidslijsten.

In de Beheernota wordt dus uiteengezet wat voor soort inrichting en onderhoud we per wijk willen realiseren. Wanneer er een herinrichting plaatsvindt is afhankelijk van het werkplan. En hoe de herinrichting er precies uit komt te zien wordt beschreven in het Handboek Inrichting Openbare Ruimte.

Met het groenblauw omgevingsplan 2014/2023 beschikken we over waardevol instrument om daadwerkelijk te bereiken wat we als gemeente willen: een gezonde, natuurlijke, hoogwaardige 'thuishaven' zijn voor iedereen die binnen onze gemeentegrenzen leeft en voor alle flora en fauna, die we hier graag willen zien of behouden. Aan de slag!

Bijlage - Beslisboom bepalen buurtgroen en snippergroen

Omschrijving

- A:** Zichthoeken zijn nodig voor veilige verkeerssituaties bij kruisingen. Dit betekent geen hoge beplanting, bebouwing of schuttingen. Als grond geen eigendom is, heeft de gemeente daar geen grip op.
- B:** Reserveringen voor:
- het doortrekken van routes
  - verbreding van watergangen voor extra waterberging
  - nieuwbouwlocaties
- C:** Groen is functioneel als
- het een buffer vormt tussen privéterrein en andere functies zoals spelen, parkeren en route voor bv. voetgangers, fietsers en auto's.
  - groen speelvoorzieningen, volkstuinen, sportvelden of JOP's bevat of andere functies met een buurt-of wijkfunctie.
  - Als het bijdraagt aan de sociale veiligheid in de wijk; (verkoop kan soms tot versmalling van doorgangen leiden).
- D:** Onherlegbaar zijn kabels en leidingen waarvoor geen alternatieve locaties is of de kosten voor verplaatsen hoog zijn. Voorbeelden zijn hoofdriolen, gastransportleidingen, zware elektriciteitskabels.
- E:** Groen is beeldbepalend in de straat:
- als het van belang is voor de uitstraling of eenheid van het straatbeeld;
  - ter afscherming van particuliere objecten;
  - bij schaarste aan groen in buurt.

Colofon

Uitgave

Gemeente Woerden
december 2013

Tekst*

Vincent Reintjes
Wilco van Bodegraven

Tekeningen

Matthijs Hoes - Realisatie en beheer
Danila Ploeger - Realisatie en beheer
Martijn Smits - Realisatie en beheer

Fotografie

Uit archief gemeente Woerden

Met dank aan:

Wijkplatform Bomen en Bloemenkwartier, Stichting Hugo Kotenstein, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, De Raetgever Stadsimker, Dorpsplatform Zegveld, IVN Woerden, KNNV Woerden, Initiatiefgroep Brediuspark, Kerngroep Bredius en namens de gemeente Woerden: Vincent Reintjes (Realisatie en beheer), Wilco van Bodegraven (Realisatie en beheer), Jessica Rateland (Cultuurhistorie) Bart Visser (Ruimtelijke plannen), Linda Schepers (Ruimtelijke plannen), Maarten Kamphuis (Ruimtelijke plannen), Elise van Andel (Ruimtelijke beleid en projecten), Lisette Brekelmans (Ruimtelijke beleid en projecten), Clarinda Mills (Vastgoed), Manon Schutte (Vastgoed), Sabine Gabriël (Ruimtelijke plannen), Siebe Sneeb (Onderwijs, welzijn en zorg), Funs Spiertz (Gegevensbeheer) en Marjolein Bekkers (Realisatie en beheer).

* m.m.v. Dien! (tekstredactie, vormgeving en productbegeleiding)

